

MİMAR SİNAN

Türkiye Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locasının

Araştırma ve Yayın Organıdır

ISSN 1301-2762

5. Büyük Üstat Mesajı..... M. Remzi SANVER
6. Message From The Grand Master M. Remzi SANVER
7. Büyük Mahfil Umumi Heyet Toplantısı No: 2 3/4/1955
Derleyen: Erdal TÜRKER
28. Kadıköy İleri Sokak'taki Lokal Ergin KOPARAN
40. Agap ve Kardeş Sofrası Timur GUDA
51. Geometri ve Kutsal Geometri Burak TANRIKUT
71. Sembolizma ve Felsefe Kirk McNULTY
Çeviren: Ali VERBAS
83. Arşivimizden Önemli Belgeler..... Yavuz Selim AĞAOĞLU
90. Hak ve Adaletten Yana Olacağım Serdar HIZIR
99. Localardan Haberler..... Mimar SİNAN
142. Aramızdan Ayrılanlar Mimar SİNAN
143. Mimar Sinan Dergisi Yazı Kabulü ve Kuralları Mimar SİNAN

MİMAR SİNAN

Gevşemeyin, endişe etmeyin.

İnancınız sağlamsa, mutlaka başarılırsınız.

Şanı Yüce Kur'an (III: 139)

MİMAR SİNAN

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locasının
araştırma ve yayın organıdır.

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası adına
İmtiyaz Sahibi : AHMET ŞENKUT

Yazı İşlerini fiilen idare eden : ERGİN KOPARAN

DERGİDE ÇIKAN YAZILARIN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AİTTİR.

ÜÇ AYDA BİR YAYINLANIR. ÜYELERE MAHSUSTUR. PARAYLA SATILMAZ.

ISSN 1301-2762

SAYI:158 • Nuruziya Sokağı No: 9 34430 Beyoğlu – İstanbul
Tel: 0212 251 26 50 MART 2013

5. Büyük Üstat Mesajı	M. Remzi SANVER
6. Message From The Grand Master	M. Remzi SANVER
7. Büyük Mahfil Umumi Heyet Toplantısı No: 2 3/4/1955	
	<i>Derleyen</i>
28. Kadıköy İleri Sokak'taki Lokal	Erdal TÜRKER
40. Agap ve Kardeş Sofrası	Ergin KOPARAN
51. Geometri ve Kutsal Geometri	Timur GUDA
71. Sembolizma ve Felsefe	Burak TANRIKUT
	Kirk McNULTY
	<i>Çeviren</i>
83. Arşivimizden Önemli Belgeler	Ali VERBAS
90. Hak ve Adaletten Yana Olacağım	Yavuz Selim AĞAOĞLU
99. Localardan Haberler	Serdar HIZIR
142. Aramızdan Ayrılanlar	Mimar SİNAN
143. Mimar Sinan Dergisi Yazı Kabulü ve Kuralları	Mimar SİNAN
	Mimar SİNAN

Kapak Kompozisyonu: Şinasi BARUTÇU

Rekmay Reklam ve Tanıtım Ltd. Şti.
Cihan Sok. No: 12/B Sıhhiye - 06430 ANKARA
Tel: 0.312. 231 09 26 - 229 81 29

BÜYÜK ÜSTAT MESAJI

Sevgili Kardeşlerim,

Büyük Locamızın 2013-2015 dönemi görevlilerini belirleme sürecinin arifesindeyiz. Bu vesileyle, Masonlukta seçimin Kardeşler arasındaki hizmet yarışına vesile olduğunu; bunun, harici dünyanın seçimleriyle herhangi bir anlayış ya da davranış ortaklığı bulunmadığını hatırlatıyor ve bütün Üstat Kardeşlerimi bu hususa azami dikkat sarfetmeye davet ediyorum.

Büyük Görevliler Kurulu üyeliği suretiyle camiamıza hizmet etmeye talip Kardeşlerimin bu dikkatten taviz vermeyeceklerini umuyorum. Büyük Loca üyesi Kardeşlerimin bu yöndeki tavizleri kabul edilemez bulacaklarından eminim. Büyük Üstadın ise, Masonlukta seçimin manasına uygun davranan Kardeşleri arasında bir ayırım gözetmeyeceği aşikardır. Aksi yöndeki görüş ve beyanlar, Masonluğu haricileştiren anlayışların bir yansıması olacaktır.

2013-2015 döneminde göreve talip olan Kardeşlerime teşekkür eder, yeni çalışma döneminin Büyük Locamız için hayırlı olmasını Evrenin Ulu Mimarı'ndan niyaz ederim.

Kardeş sevgi ve saygılarımla.

**M. Remzi SANVER
Büyük Üstat**

MESSAGE FROM THE GRAND MASTER

Dear Brethren,

We are standing at the threshold of the elections of the Grand Lodge Officers for the term of 2013 - 2015. An election in Freemasonry is a competition for the achievement of the best service among our brethren. I would like to remind you that our elections do not share any common perception or attitude with the elections of the profane world. I am confident that all my Master Mason Brethren will pay special care and attention in this respect.

I also hope that brethren who wish to give service to our fraternity by being a Grand Lodge Officer will not compromise from their continuous attention and enthusiasm. Furthermore, I am sure that all the members of our Grand Lodge will not permit such compromises. It is obvious that the Grand Master will be thoroughly equidistant to all candidates who are acting in accordance with the meaning of these elections. Irrelevant ideas and statements on the opposite direction deemed to be the reflections of a profane understanding.

I once more thank all my brethren who are candidates for offices for the term of 2013-2015 and hope that the Grand Architect of the Universe will help us in the coming term to attain fruitful results.

Fraternal regards,

M. Remzi SANVER
Grand Master

TARİH

BÜYÜK MAHFİL UMUMİ HEYET TOPLANTISI No: 2 3.4.1955

Derleyen : Erdal TÜRKER

GENERAL ASSEMBLY NO: 2, APRIL 3, 1955

The minutes of the General Assembly [Grand Lodge] held on April 3, 1955 is republished due to its significance in the history of Turkish Freemasonry

İstanbul, 25 – 3 - 1955

İSTANBUL GRAN LOJU

Sayın Üs.:

İstanbul Gran Lojumuz 3 Nisan 1955 Pazar günü saat 10'da toplanacak ve âtideki gündemi müzakere edecektir.

- 1 – Eski tersimatın okunması,
- 2 – Yeni Murahhasların Tahlifi,
- 3 – Menafii Umumiye.

Celseye teşrif buyurmanız K.: Sevgi ve saygılarla rica olunur.

Mü.: Sel.: Bü.: Kâ.:
İ. Memduh Seydol

Not: Arşivimizden alınan bu belgeler orijinal haliyle dizilmiş, metne herhangi bir müdahalede bulunulmamıştır. EDITÖR

EL. L. A. du Suprême Conseil
A. L. O. G. D. S. A. S. P. S.

726

Türkiye Yönetim Şurasına
Bağlı
BÜYÜK MAHFİL

El. L. A. du Suprême Conseil
de 333, et des Loges, de 333, 333, 333, et 333.
LA GRANDE LOGE DE TURQUIE

Sayı : _____

İstanbul, 3 Nisan 1955

İstanbul Gran Lojunun 3.4.1955 ta-
rih ve 2 sayılı toplantı zabtı:

Türkiye Suprem Konseyine bağlı İstanbul Gran Loju, 3 Nisan 1955 tarihli Pazar günü saat 10 da, Gran Metr Dr. Fethi Erden Üstadın riyasetinde toplandı.

Bu toplantıya Gran Metr Kuavini Dr. Muhittin Celâl Duru, BU .: birinci Nazır Hayrullah Örs, BU .: ikinci Nazır Selahattin Güvendiren, BU .: Hatip Sacit Üncel, BU .: Kâtip İbrahim Memduh Seydol, Büyük Muhakkık yerine Kuavini İsmet Semer, BU .: Hazine Emni Muhsin Türen, BU .: Masanat Emni Aristo Papadis, BU .: Teyrifatçı S. Sırrı Tümer, BU .: Muhafızı Dahili yerine Kuavini Celâl Üget biraderler mevkilerini almışlardır.

Gran Komandör Kaymakamı Ferit Zuhtü Ürdü ve Suprem Konsey Büyük Umumi Kâtipi İsmail Memduh Altar Büyük Üstadlar da şarki tezyin buyurmakta idiler.

Celse Gran Metr tarafından usulüne tevfiken kıvâat edildi. Yoklama yapıldı: 37 Murahhas azadan 27 sinin mevcut olarak, diğerlerinin yerlerinede Mülâsımlar geçmekle ekseriyet olduğu görüldü ve eski zabıt okunarak söz verildi. BU .: Hatip biraderin mütalaası veçhile geçen celsede okunmayanın tersimat olmayup rapor olduğunun tasrih ve tashihi suretile reye konulması istegi üzerine reye kondu ve kabul edildi.

Geçen celsede bulunamayan Murahhas ve Mülâsımların tahlifleri icra edilerek yemin varakaları imza ettirildi.

Fehmi Çeltikci biraderin Büyük Muhafızı Dahillilikten istifa ettiğine dair mektubu okundu. İbrahim Memduh Seydol B .: bu kardeşimizin sıhhi durumu münasebetile üzerindeki vazifeden ve Murahhaslıktan, Masoni diğer vazifelerden çekilmek zaruretinde bulunduğunu izah etmesi üzerine, istifası BU .: Hatip biraderin mütalaası alınarak reye konuldu ve kabul edildi.

Tersimatın İlk Sayfası

İstanbul, 3 Nisan 1955
İstanbul Gran Lojunun
3.4.1955 tarih ve
2 sayılı toplantı zabtı:

Türkiye Süprem Konseyine bağlı İstanbul Gran Loju, 3 Nisan 1955 tarihli Pazar günü saat 10'da, Gran Metr Dr. Fethi Erden Üstadın riyasetinde toplandı.

Bu toplantıya Gran Metr Muavini Dr. Muhittin Celal Duru, Bü.: Birinci Nazır Hayrullah Örs, Bü.: İkinci Nazır Selahattin Güvendiren, Bü.: Hatip Sacit Öncel, Bü.: Katip İbrahim Memduh Seydol, Bü.: Muhakkik yerine Muavini İsmet Somer, Bü.: Hazine Emini Muhsin Türen, Bü.: Hasanat Emini Aristo Papadis, Bü.: Teşrifatçı S. Sırrı Tümer, Bü.: Muhafızı Dahili yerine Muavini Celal Öget biraderler mevkilerini almışlardı.

Gran Komandör Kaymakamı Ferit Zühtü Örucü ve Süprem Konsey Umumi Kâtibi İsmail Memduh Altar Büyük üstadlar da şarkı tezyin buyurmakta idiler.

Celse Gran Metr tarafından usulüne tevfikân küşat edildi. Yoklama yapıldı; 37 Murahhas azadan 27 sinin mevcut olarak, diğerlerinin yerlerine de Mülazımlar geçmekle ekseriyet olduğu görüldü ve eski zabıt okunarak söz verildi. Bü.: Hatip biraderin mütalaası veçhile geçen celsede okunmayanın tersimat olmayup rapor olduğunun tasrih ve tashihi suretile reye konulması isteği üzerine reye konuldu ve kabul edildi.

Geçen celsede bulunamayan Murahhas ve Mülazımların tahlifleri icra edilerek yemin varakaları imza ettirildi.

Fehmi Çeltikçi biraderin Büyük Muhafızı Dahililikten istifa ettiğine dair mektubu okundu. İbrahim Memduh Seydol B.: bu kardeşimizin sıhhi durumu münasebetile üzerindeki vazifeden ve Murahhaslıktan, Masoni diğer vazifelerden çekilmek zaruretinde bulunduğunu izah etmesi üzerine, istifası Bü.: Hatip biraderin mütalaası alınarak reye konuldu ve kabul edildi.

Heyeti Daimenin, son intihabattan bugüne kadar cereyan eden muamelat ve mesaisi hakkında tanzim etmiş olduğu rapor okundu ve delegelere söz verildi.

Hami Özger B.: harici Mason alemi ile tesisine çalışılan münasebetten dolayı sevinç duyduğunu, eski Daimi Heyet tarafından uzun mesai neticesinde kaleme alınıp Heyeti Umumiyenin tasvip ve tasdikına iktiran eden Gran Loj Talimatnamesinin tetkik ve tasdiki için sunulduğu Süprem Konseyden geri alındığı eşittiğini, bu Talimatnamenin gecikmesile yeni teşekkül etmiş olan Mahfillerin hususi Nizamnamelerinin de geciktiğini binaenaleyh bunun bir an evvel intaç edilmesi lazım geldiğini söyledi.

Ali Galip Taş B.: Gran Lojun 1955 senesinde değil, 1951 de kurulduğu cihetle rapordaki tarihin o şekilde tashih edilmesini talep etti.

Refet Hakul B.: Ankara Mahfillerinin çalışma usulleri ile bizimkiler birbirine uymuyor. Orada birederler iki mahfile aza olabiliyorlar. Gran Komandör iki sene evvel Heyeti Daimeye selahiyet vermişti şeklinde söze başlamışsa da Menafii Umumiyye taalluk eden mevaddın bilahare müzakere edileceği beyanı ile sözün yalnız rapor muhteviyatına hasr ve tahsis edilmesini tavsiye den Gran Metr yalnız rapor hakkında söz söylenmesini, Talimatnamenin Süprem Konseyden sehven geri alındığını, tekrar iade edilmiş bulunduğunu ve halen Süprem Konseyde derdesti tetkik olduğunu, ilave ettikten sonra başka söz isteyen olmadığından Rapor Büyük Hatip biraderin rey ve mütalaasile Heyeti Umumiye tarafından kabul ve tasdik olundu.

Bunun üzerine:

Sacit Öncel B.: Ankarada Dr. Saip Özer B.: delaletile (Dikmen) Muhterem Mahfilini ziyaret ettiğini, ancak Ankarada mürettep umumi bir nizamname mevcut olmadığı cihetle, başka türlü hareket edildiğini müşahede ettiğini, muhtelif Mahafilden getirtilen hususi nizamnameler esas ittihaz edilerek ahiren hazırlanan Umumi Talimatname ile tezdad teşkil edecek yapıldığını binaenaleyh bir Erkân heyeti umumiyesi makamından bütün idareyi bir elden tedvir eden bir ana Gran Lojunun kurulmasına lüzum olduğu mütalaasında bulundu.

Refet Hakul B.: söz alarak evvelce serd eylemeye başladığı beyanatına devamla fikirlerini şu şekilde açıkladı. Heyeti Ali ile temas edüp bir anlaşmaya varılması için evvelce Heyeti Daimeye selahiyet verilmişti. Gran Lojun istiklâli bahis mevzuu idi. İşittiğimize göre Süprem Konseyden 6 Murahhas tayin edilerek Gran Lojdan da 4 azanın seçilmesi istenmiş, ancak her iki taraftan Beşer kişinin bulunması Gran Loj tarafından iltizam edilmesi üzerine mugber olunarak "Siz İstiklale Layık değilsiniz" denmek suretile bu vadide müzakereden vaz geçildi.

Ben o zaman bu mes'ele üzerinde durdum ve ısrar ettim. Merhum Mim Kemal Üstad geldi ve ne istiyorsunuz? dedi. bizde cevaben siz bize vereceğinizi söyleyin, siz bu idarenin başındasınız, verilmesi münasip olan şey'i siz kararlaştırınız. Ankara ile İzmirin vaziyeti gayri tabiidir. Gran Lojun elinde para yoktur. Bu şartlar altında bir Gran Loj olabilir mi dedik. Üniteler kendi kendilerine buyruk olduğu halde İstanbul Gran Loju vesayet altındadır. Tabii olarak bu şekilde çalışması gayri tabiidir. Dünya Masonluğu ile münasebetimizde yalan söylüyoruz. Hali hazırdaki vaziyet bunu icap ettiriyorlar. Böyle şey olmaz. Bizim hakkımız olan sıfat ve selahiyetimiz bir an evvel bize verilsin. Türkiye Gran Loju iken kendi elimizle bu hakkımızı kısıdık, şimdi buna Ankara el atmıştır. Bu bina borçla alındı. her kes mütesaviyen bir Teberrüde bulundu. Şimdi bu binanın borcu bitti. Balo hasılatı da borçları temamilen kapattı, halbuki bina hala (100.000) yüzbin Liraya merhum Mim Kemal Öke ile Cemil İpekçi biraderlere ipotek edilmiş haldedir, bunun fekki gerekir.

Müsavat Mahfili Deleğesi Kültür Mahfiline geldiği zaman ayakta istikbal edildiği halde Gran Metr Müsavat Mahfiline gittiği zaman Suvren Gran Komandör Kaymakamı bulunduğu için ayağa kalkılmadı. Bu usul Gran Loj için haysiyet şikendir. Gran Metre ayağa kalkılmazsa Kâtibin imzasile gelen Lavhalar okunurken de ayağa kalkılmasın. Son söz olarak Gran Loj, İstanbul Gran Loju şeklinde değil, yine eskisi gibi Türkiye Gran Loju olarak kalmasını ve buna yeniden bir karar verilmesini teklif ediyorum dediler.

Ali Galip Taş B.: Mason Derneğinin Mason teşkilatında bir yeri yoktur. Cemiyetler kanununa uymak için sırf Hükümet ininde mes'ul bir teşekküldür, kurulduğu 1948 senesinden beri hiç bir işe, hiç bir karara karışmamıştır. Yalnız aidat bakımından mevcut olması zaruri bir cephedir. Mason hayatında para rol oynamaz, burası iktisadi bir teşekkül değildir. Mahfiller aidat ve mükellefiyetlerini istedikleri gibi serbestçe tanzim ve tertip ediyor. Kimsenin karıştığı yok, Lokalin masraf ve sairesi için Gran Loj Mason Derneğinden şu kadar paraya ihtiyaç gösterdi de yok veremeyiz denildimi? Gran Lojun parası yoktur lafı varit değildir. Şu taraftan 3, şu taraftan 5 kişi sözü de abestir. Buna hiç lüzum yoktur. İzmirle Ankaranın paraso olması ve onu istediği gibi tasarruf edebilmesi ayrı bir teşekkül olmasındandır. Çünkü serbest ve Hükümete karşı kendisi mes'uldür. İstanbul Gran Loju unvanını alırken Refet Hakul birader de Heyeti daimeye dahildi. Şimdi kendi yaptığına kendi itiraz ediyor.

Dünya Masonluğu ne gibi usullerle idare ediliyorsa elbetteki biz de ona uyacağız, Ayaga kalkmak bir nizamname mes'ulesidir, mevcut yeni nizamname tetkik edilir, ona göre hareket olunur.

İpotek mes'elesine gelince: Osmanlı Bankasından 60.000 Lira borç alınmıştır. Bu para Otuz (30.000) zar bin Lira hesabı ile merhum Mim Kemal ve Cemil İpekçi biraderler tarafından kendi namlarına çekilmiştir. Buna karşılık olarak bina yüz bin Liraya kendilerine ipotek edilmiştir. Mim Kemal Üstad hayatta iken bu para ödenmiş fakat fek muamelesi tekemmül etmeden üstadımız hayatı Ebediyete intikal etmiştir. Hanım efendiye bu cihet söylenmiş fakat oğlu Melih Ankarada bulunduğu cihetle avdetine kadar muamelenin ifası tehir edilmiştir. Cemil B. ise ne vakit bu muamelenin yapılması teklif edilse derhal yapacağına da hiç şüphe yoktur. Para merhumun hayatında ödendiği için vergi ödemek mes'elesi de yoktur.

Emin Sayıt B.:; Masonluk bir teşevvüş devri geçiriyor. Bugün Masonluğun istikbali mevzuu bahistir. Heyeti daime her dürlü mesaiyi sarf edüp bu ikiliği ortadan kaldırmalıdır. Ankara ve İzmir Üniteleri ile temas etmek suretile bu işi hal etmelidir. Lisan bakımından bir acaiplik karşısındayız. Bir zamanki Büyük Mahfil Gran Loj oldu, Büyük Üstad Gran Metr oldu, lakin Mahfillerde Üstadlar Üstad, Üstadı Muhteremler Üstadı Muhterem kaldı, ya bunlara da (Metr) ve (Venerabl) diyelim veyahutta hepsini yeknesek bir hale koyalım dedi.

Muhittin Celal Duru B.: Türk Masonluğu büyük bir sarsıntı geçirdi. 15 sene kapalı kaldık, yeni uyanma emekleme devresi geçiriyoruz. Bu hal tabii ve zaruridir. Memleketin nizam ve kanunlarına uymak mecburiyeti vardır. Büyük Üstadların teenni ile hareket etmesi lazımgelmıştır, Bu tabirlerin bugünkü şekilde kalması münasıptir. Ortada ikilik yoktur. İsteyen vermeyen de yoktur, iki otoritenin münesebatı kararlaştırılmak üzere, yeni nizamname ve kararlar buraya gelüp okunduğu zaman müzakere edilebilir, ruznamede olmayan hususa şimdiden karara bağlanamaz, hususi komisyonun hazırladığı konkordato suretinin bir an evvel getirilmesini temenni ederim.

Refet Hakul B.:; Muhittin Celâl Üstad galiba vaziyeti müdrik değil, Ünite kelimesi ortaya atıldığı zaman biz isyan ettik, bunun fena neticeler doğuracağını söyledik, emirdir dediler, ittiba edildi, fena oldu. Biz Derneğe lutfu atifet edüp bize bir şey verin demiyoruz, Mahfiller üzerine olan Hak ve selahiyetimizi bize verin, bize bırakın diyoruz. İlk üç derece ile çalışan mahfillerin bütün umur ve hususunun Gran Loja ait olduğuna dair sarih bir madde konulsun, ayrıca da bu mahfilin eskisi gibi Türkiye Gran Loju unvanını alması talep ediyor ve ruznameye geçirilüp buraya getirilmesini teklif ediyorum.

Lisanın tadiline ben de taraftarım. Gran Metre ayağa kalkılmaması da acaba bir mes'eledir. Nizamnamenin tadili icap eder.

Para cihetine gelince: Masonlukta ilk üç derecede, birde yüksek derecede çalışılır. 3 derecenin amiri, Hakiminazımı Gran Lojdur, halbuki Büyük hazinedarının hiç bir selahiyeti yoktur. İstanbul Gran Lojunun tedviri paraya taalluk eder, Balo hasılatı ne kadardır, ne yapılmıştır, hiç birimizin haberi yoktur. Geçen gün Mason Derneği hesabatında 200 Lira Telefon, 24000 Lira Lokal masrafı diye bir kalem vardı. Balo için para istemeğe gittiğimiz zaman bize, Siz bu paralarla ne yaparsınız, kime iyilik edersiniz, paranızı ne şeye sarf edersiniz diye soranlar oldu, bir hayir yapalım, bir Mektep açalım, bir iyilik yapalım, bir iş yapmış olalım, yüzde kırkı Gran Lojdan, yüzde altmışı Süprem Konseyden bir Lokal komisyonu var, buna ben de iştirak etmek istedim, nöbet tutulacağı söylendi, işimin müsadese olmadığı için vaz geçtim, halbuki sonradan nöbet de tutulmadı. Lokalin vaziyeti ne malum, acilen ıslaha muhtaç, bizde iki cihet var: İdari ve Felfesi. İdari kısmını bize bıraksınlar, yukarısı doğrudan doğruya Masonluğa taalluk eden işlerle meşgul olsun. Hakkımız olan İdari cihetini de bize devr etsinler.

Nuradunkian B.:(Gran Loj)la (Grand Oryant) başka başka şeylerdir, bunların ikisinin de idare tarzları ayrıdır, biz ikisini birbirine karıştırıyoruz, bizde ikilik tasavvur edilemez, ikilik olmak için rekabet ve ihtiras olması icap ederki bu da bizde mevcut değildir.

Muhittin Celal Duru B.;; Refet Hakul biraderin söylediklerini ben de biliyorum. Ancak Ebediyete intikal eden Aziz Üstadın ruhunu tazip etmeği doğru bulmadım. Bizde olsa olsa sevgi, disiplin ve riayet etmeğe yemin etmiş olduğumuz kararlara mütavaat bahis mevzuu olabilir.

Sacit Öncel B.;; ufak bir tereddüt ayagımızı sürüçdürür. Ankarada nizamnamelere aykırı kararlar veriliyor, vaktında tedbir almalı, yoksa işler büsbütün karışırsonra içinden hiç çıkamayız.

Cevat Maruş B. kabul edilecek haricilerin yalnız mahfil kardeşleri tarafından teklif ve tahkik edilebilmesi mahzurludur, başka Mahfil azasının da kendi mahfillerinden gayri bir mahfile teklif edilecek haricilerin Talepnamelerini imza edebilmelerine karar verilmesi muvafık olur.

Hami Özger B. fikren tenevvür etmiş durumdayız, hür bir lisan ile, bütün biraderler açık olarak düşündüklerini söylediler. Sizler de saburla dinlediniz, teşekkür ederiz. Kifayeti müzakere teklif ediyorum dediler.

Hayrullah Örs B.: bu işi geniş tutmak doğru değildir, bir veçhe verelim Ankarada bir ceryan vardır, yüksek derecelerin de merkezini oraya nakil ettirmek arzu ve temayül hakimdir, vaktında tedbir alınması icap ediyor.

Gran Metr sırasile her şeye cevap vereceğim, Pek değerli rahmetli Mim Kemal Üstadımıza karşı en ufak bir sözümüz yoktur. Hakkında asla fena bir şey düşünmeyiz, ve söylemeyiz. Gran Lojun İstiklâlini, Hürriyetini en çok isteyen o idi, bizim karşımızda Mim Kemal yok, bir Süprem Konsey vardır. Yapılan, söylenen her şeye muhatap Süprem Konseydir. Ruhunun muazzap olmasına asla gönlümüz razı değildir.

Bizim vaziyetimiz diğer memleketlerinki gibi olsaydı bütün bu keşmekeş hali zuhur etmezdi. Gran Lojumuzun vaziyetinin normal bir vaziyet olmadığı malumdur. Fakat büyüklerimiz hiç bir vakit bizim haysiyetimizi kiracak veya rencide edecek bir hattı harekette bulunmağı ve buna intaç edecek kararlar ittihaz etmeğı hiç bir vakit hatırlarından geçirmezler.

Bugünkü anormal vaziyetin normal vaziyete irca edileceğine şüphe yoktur. Mes'ele ele alınmıştır. Tetkik ediliyor, Ecnebi obediyanların kavanin ve nizamnameleri tetkik ve mütalaa ediliyor, Süprem Konsey dahi bir heyet ayırmıştır. Onlarda hariçte Süprem Konseylerle Gran Lojlar arasında cari münasebeti tetkik ediyorlar. Yani Süprem Konsey de bu işe teşebbüs etmiştir. Yakında her ikisi bir araya gelerek bu işi halledeceklerdir.

Şimdiye kadar Dünya Masonluğu ile muhaberatımız Türkiye Gran Loju namil oluyordu. İstanbul Gran Loju olmasını isteyen biz değiliz, ben de vaktında buna itiraz ettim, fakat dinletemedim, şimdi Ankara Ünitesi Ankara Gran Loju olarak teşekkül etmiştir. Biraz evvel zikredilen emmareler filhakika mevcuttur. Binaenaleyh acele tedbir alınması icap eder, çünkü Ankara Gran Loju da Türkiye Gran Loju unvanını almağa hazırlanıyor. Süprem Konseyin yanı başında bulunan Gran Loj daima ona destek olmalı ve iki teşekkül birbirine müzahir olmalı. 30 Müfettişi Umumi İstanbulda iken Ankarada ancak bunlardan 3 kişi vardır. Merkezin herhalde İstanbulda kalması pek tabiidir. Bu itibarla İstanbul Gran Lojunun Türkiye Gran Loju olmasını ruznameye koymak teklifinde bulunuyorum.

Sacit Öncel B.: Süprem Konsey Pazar günü öğleden sonra toplanacak, teklifi o güne yetiştirelim. Ali Galip Taş B.: imkanı yok, sabah burada toplanacak olan bizler de akşam içtima edemeyiz. Hatta evelden ruznameye konmamış bir mes'eleyi müzakere edemeyiz. Acele yapılan işlerin neticesi daima böyle fena olur.

İbrahim Memduh B.: Cumartesi günü toplanmağı teklif ediyorum dimeleri üzerine Gran Metr, muvafık görerek saat 14 ü reynize vazedeceğim, Bü.: Hatip B.: İn mütalaasile saat 14 teklifi reye vazedildi ve kabul edildi.

Gran Metr; Teşrifat maddesine gelince, verilen emirleri dinlemekle mükallefiz, hakikaten böyle bir madde vardır, yanlış olduğunu sureti hususiyede arzettim, Gran Metr in makamına layık vecibei ihtiramı görmediğinin teessürü mucip olduğunu izah ettim. Suvren Gran Komandör bundan malumatı olmadığını hatta kendilerinin Gran Lojdan gelen lavhaların okunmasını kaimen dinlediklerini söylediler. Mes'ele Heyeti Daimede konuşuldu. Bu cihetin tashihi için de Süprem Konseye bir tezkere yazıldı.

İsmail Memduh Altar Üstad; Teşrifat Nizamnamesinde Gran Metre ayağa kalkılmaz diye bir madde yoktur. Bu yapılmış ise, böyle bir hal vuku bulmuş ise o Mahfili idare eden Üstadın zühulüdür.

Sacit Öncel B.: böyle bir madde vardır, hatırlıyorum.

Refet Hakul B.: aynen vardır, mevcuttur.

Gran Metr İpotek maddesinin hususiyetlerinden de haberdar değilim, bu şeylerin malumatımız haricinde kalmasına üzüntü duyuyorum. herhalde vaziyetimizde gayri tabiilik vardır, düzelecektir. Süprem Konsey ile Gran Lojun müştereken buldukları bazı formüllerle Hükûmete karşı vaziyetimizin tanzim edileceği de aşıkardır. Bir kelime üzerinde de duracağım, ikilik yoktur, düşüncelerde fark olabilir.

Emin Sayıt B.: ben ikilik kelimesile ayrılık var demek istemedim. (Döalite) den bahsettim.

Gran Metr; Lokal Komisyonu hakkında söylenenlerle de hem fikirim. Gran Loj olarak Balo komisyonundan, Dergi komisyonundan, yardım komisyonundan ve saireden haberdar değiliz, işler normal vaziyete irca edildiği takdirde elbetteki bunların da zamanla düzeleceği tabiidir. Bunların hiç biri bugünkü ruznamede olmadığı için bugün bunlar hakkında bir karar vermek caiz değildir. Süprem Konsey ile görüşülüp bir karara bağlandıktan sonra Heyeti Umumiyyeye getirilecektir.

Refet Hakul B: Süprem Konsey ile görüşüp bütün bu mes'eleleri haletmek üzere Heyeti Daimeye selâhiyet verilmesini teklif ediyorum, dediler.

Bu teklif reye vazedildi ve kabul olundu.

Gran Metr; o halde karar mucibince önümüzdeki Cumartesi günü saat 14 de Heyeti Umumiye halinde toplanacağız, ancak bugün burada mevcut olan Deleğe Murahhas kardeşlerimize ayrıca davetiye gönderilmeyecektir, Kâtip B.: yalnız bulunmayanları tezkere ile haberdar edecektir.

Başkaca bir söz olmadığından dul kesesi dolaştırıldı ve 1550 Tuğla getirdiği ilan edilerek celse usulü dairesinde kapatıldı ve biraderle Sulh ve sükûn içinde dağıldılar.

Gran Metr

(İmza)

Bü. Hat.:

(İmza)

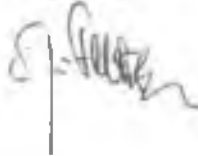
Bü. Kâ.:

(İmza)

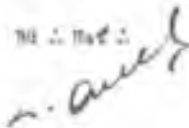
Gran Metr; o halde karar mucibince önümüzdeki Cumartesi günü saat 14 da Meyeti Umumiye halinde toplanacağı, ancak bu gün burada mevcut olan Dâleği Murahhas kardeşlerimize ayrıca davetiye gönderilmeyecektir, Kâtip B. yalnız bulunmayanları tezkere ile haberdar edecektir.

Başkaça bir söz olmadığından dul kesesi doluşturıldı ve 1550 Tugla getirdiği ilân edilerek celse usulü dairesinde kapatıldı ve biraderler Sulh ve sükûn içinde dağıldılar.

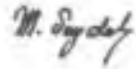
Gran Metr

M. S. S. S.

M. S. S. S.

İstanbul, 3 Nisan 1955
İstanbul Gran Lojunun
3 Nisan 1955 tarih ve
2 sayılı Toplantısı RAPORU

Sayın Deleğe Üstadlar,

Bugün yeni mesai senesinin birinci toplantısını yapıyoruz. Muhterem Deleğeleri saygı ve sevgi ile karşılamaktan mütevellit duyduğumuz zevki belirtiriz.

1955 senesi Gran Loju teşekkül ettikten ve kıymetli teveccühlerinizle işe başlayan Daimi Heyetiniz; Türkiye Süprem Konseyinden, Ankara ve İzmir vadileri Ünitelerinden ve bütün İstanbul Remzi Mahfillerinden tebrik ve muvaffakiyet temennisinde bulunan lavhalar almış bulunuyor. Bizi teşvik eden, mesaimizi kamçılaman bu kıymetli tebrik mektuplarının hepsine lazım gelen cevaplar verilmiştir. Fakat: bugün toplu bulunduğumuz bir zamanda; bizi çok mütehasis eden bir kıymetli teveccühlere duyduğumuz minnet ve şükranlarımızı bildirmeği bir borç biliriz.

Türk Mason teşkilatının başında uzun seneler büyük mesai sarf eden ve son zamanlarda aleml Ebediyete göçen Gran Komandörümüz Mim Kemal Ökenin ani ufulü yalnız Türk Mason ailesinde değil, bütün Ecnebi obediyanlarında ve dünya Mason aleminde derin teessürler tevlit etmiş ve bunun akisleri Gran Lojumuza kadar ulaşmıştır.

İstanbul Gran Loju, büyük kederimize iştirak eden Ecnebi obediyanlarına kendi hissesine düşen vazifelerini temamlile ifa etmiş ve bu meyanda Yunan büyük Locasile, Lübnan ve Şam Mahfillerinin teessür telgraflarına mukabele etmiştir.

Daimi Heyetiniz işe başladıktan sonra ilk vazifesi şimdiye kadar Türkiye Gran Loju ismile kullanılmakta olan kâğıtlarını ve mühürünü bugünkü şekle uydurmuş olmak için İstanbul Gran Loju unvanile yaptırmış ve bununla vazifesine başlamıştır.

Daimi Heyetiniz en mühim bir mes'ele olarak İstanbul Gran Lojunun bugünkü vaziyetinin Hukuki cihetlerini nazarı itibare alarak bütün dünya

K. A. S. G. C. S.
A. L. O. B. O. A. S. O. F. B.

315

Türkiye Yüksek Şurasına
Başlı
BÜYÜK MAHFİL

S. N. A. I. du Suprême Conseil
de 33', et des' deg', de 33', Fossé, Anc. et Act.
LA GRANDE LOGE DE TURQUIE

№:

Istanbul, 3 Nisan 1955

Istanbul Gran Lojunun 3 Nisan 1955 tarih ve 2 sayılı
Toplantısı RAPORU

Sayın Delege Üstadlar,

Bu gün yeni mesai senesinin birinci toplantısını yapıyoruz. Kuherem Delçgeleri saygı ve sevgi ile kurgulamaktan mütevellit duyduğumuz zevki belirtiriz.

1955 senesi Gran Loju teşekkül ettikten ve kıymetli teveccühlerinizle işe bağlayan Daimi Heyetiniz; Türkiye Suprem Konseyinden, Ankara ve İzmir vadileri Ünitelerinden ve bütün İstanbul Remzi Mahfillerinden tebrik ve muvaffakiye temennisinde bulunan lavhalar almış bulunuyor. Bizi teşvik eden, mesaimizi kamçılayan bu kıymetli tebrik mektuplarının hepsine lazımgelen cevaplar verilmişti fakat: bu gün toplu bulduğumuz bir zamanda; bizi çok mütehasis eden bu kıymetli teveccühlere duyduğumuz minnet ve şükranlarımızı bildirmegi büyük bir borç biliriz.

Türk Mason teşkilatının başında uzun seneler büyük mesai sarf eden ve son zamanlarda alemi Ebediyete göçen Gran Komandörümüz Mim Kemal Çkenin anı ufulü yalnız Türk Mason ailesinde değil, bütün Ecnebi obediyanlarında ve dünya Mason aleminde derin teassürler tevliet etmiş ve bunun akisleri Gran Lojumuza kadar ulaşmıştır.

Istanbul Gran Loju, büyük kederimize iştirak eden Ecnebi obediyanlarına kendi hissesine düğen vazifelerini temamilen ifa etmiş ve bu meyanda Yunan büyük Locasile, Lübnan ve Şam Mahfillerinin teassür telgraflarına mukabele etmiştir.

Daimi Heyetiniz işe bağladıktan sonra ilk vazifesi şimdiye kadar Türkiye Gran Loju ismile kullanılmakta olan kâğıtlarını ve mühürünü bu günkü

Toplantı Raporunun İlk Sayfası

Gran Lojları ile Süprem Konseylerin arasındaki münasebetleri temin eden Statülerini getirtmiş ve bu statüler üzerinde bir tetkik yapmak lüzumunu his etmiştir. Aramızdan seçilen ufak bir komisyon bu statüler üzerinde yeni sene bir rapor hazırlamaktadır.

Çok iyi bilirsinizki; Mart ayı Masonluk aleminin Matem ayıdır. Bu ay içinde seçilen birgün, o sene içinde alemi Ebediyete intikal eden kardeşlerin hatıraları taziz ve tekrim edilir. Bunun içindirki 6 Mart 1955 Pazar günü bütün Remzi Mahfil Deleğelerinin iştirakı ve bütün Üstadı Muhteremlerin huzurile bir Matem celsesi akdedilmiş ve bu celsede hayata gözlerini yuman kardeşlerin aziz hatıraları anılmış ve kendilerini tanıyan biraderler tarafından tercemei haller bildirilmiştir. Bu vesile ile de bunu da arz etmek isterizki; Geçen Daimi Heyet mesaisinden bizlere devredilen işler meyanında evvelce tabedilmesine karar verilen Matem celsesi broşürünün basılması için hazırlıklara başlanmış ve bu iş oldukça tekemmül etmiş bir vaziyettedir. Yakın bir zamanda bütün bu kardeşlerin hatıralarını aksettirecek broşürün kütüphanelerimizin içinde yer alacağı hiç şüphesizdir.

Muhaberede bulunduğumuz Ecnebi obediyanlara, Daimi Heyet vazifedarlarının esamisi tabedilmek suretile kendilerine gönderilmiş ve bu vesile ilede Masonik münasebet ve muhabere teklifinde bulunan 25 e yakın obediyanı, mensup bulunduğumuz Rit Ekosenin riayet edilmesi icap eden prensiplerini vazih bir surette gösteren bir beyannamenin de listelerle birlikte eklenerek gönderilmesi faideli görülmüştür.

Eski Daimi Heyetin; Muhterem Heyetinize sunduğu son raporlarında İstanbul teşkilâtımıza mensup biraderler mevcudu 684 olarak gösterilmişti. Gün geçtikçe bu yekûnun kabardığını görmekle büyük bir sevinç duymaktayız.

Sene başından bugüne kadar 34 Harici camiamıza intisap için müracaat etmiş bulunmaktadır. Bunların muameleleri derdesti tanzim olmakla beraber, bugüne kadar 5 Tekris ve 1 de Uyanma muamelesi intaç edilmiştir ve müddet içinde de 5 Kardeşimizin alemi Ebediyete intikal ettiğini görmekle müteellimiz.

Aziz Deleğe Üstadlar,

Bugün sizlere sunduğumuz bu küçük rapor vazifeye başladığımız günden beri cereyan eden hadisatı bildiren ufak bir hulasadan ibarettir. Daimi Heyetiniz sizlerden alacağı ilham ile mesaisine devam edecek ve kıymetli fikirlerinizin tatbikına sarfı gayret edecektir.

Hepinizi sevgi ve saygı ile selamlarım. Aziz Deleğe Üstadlar.

Gran Metr
Dr. Fethi Erden

Bü.: Kâ.:
İ. Memduh Seydol
(İmza)

MURAHHAS ve MÜLAZIMLARİDEAL den:

Veli Şefik Gizer	B.: (imza)	Sadullah Gökçek	B.: (imza)
Sadık Bigat	B.:	Şeref Barı	B.:
Dr. Fehmi Çeltikçi	B.:	Samim Aksu	B.: (imza)

KÜLTÜR den:

İ. Memduh Seydol	B.:	Saffet Rona	B.: (imza)
Celal Öget	B.:	İbrahim Kender	B.: (imza)
Ruhi Vamık Girgin	B.:	Hikmet Gündüz	B.:

ÜLKÜ den:

Dr. Ekrem Tok	B.: (imza)	Hasan Vafi	B.:
Dr. M. Celal Duru	B.: (imza)	Nihat S. Güran	B.:
Mecit Duruiz	B.:	Mehmet Erer	B.: (imza)

KARDESLİK den:

Ferit Up	B.:	Harun Çiprut	B.:
H. Nuradunkian	B.: (imza)	Dr. Sarım Gökse	B.:
Fazlı Güleç	B.: (imza)	Reşat Atabek	B.:

HÜRRIYET den:

Ali Galip Taş	B.: (imza)	Asaf Sirman	B.: (imza)
Dr. İsmail Kenan S.	B.: (imza)	Vedat Başar	B.:
Dr. Fahri Arel	B.:	Sedat Kandoğlu	B.:
Muhsin Türen	B.:	B.:

SEVGİ den:

Hüsametdin Sunol	B.:	Kenan Özsan	B.: (imza)
Dimitraki Güner	B.: (imza)	Hristaki Angelis	B.:
İsmet Somer	B.:	Nedim Ergüven	B.: (imza)

ATLAS dan:

Cemil İpekçi	B.:	Reoul Rozental	B.: (imza)
Antoine Zoletti	B.: (imza)	Mehmet Fuat Akev	B.:
Jak Nahum	B.: (imza)	Dr. Artin Mezbur	B.:

MÜSAVAT dan:

S. Sırrı Tümer	B.: (imza)	Nacil Seltik	B.:
Arif Rüştü Görgün	B.:	Ardavatz Savcı	B.:
Selahattin Güvendiren	B.:	Behzat Ergüven	B.:

MURAKKAS ve MÜLAZIMLARİ D E A L den:

Veli Şefik Gizer B. Sadullah Gökçek B.

Sedak Bigat B. Şeraf Barı B.

Dr. Fehmi Çeltikçi B. Samim Akau B.

K Ü L T Ü R den:

İ. Memduh Seydol B. Haffet Hona B.

Celâl Üget B. İbrahim Kender B.

Ruhi Vamık Girgin B. Hikmet Gündüz B.

Ü L K Ü den:

Dr. Ekrem Tok B. Hasan Vafi B.

Edip Seydi B. Nihat Sezai Güran B.

Mecit Durais B. Mehmet Erer B.

KARDEŞLİK den:

Ferit Up B. Harun Çiprut B.

H. Nuradunkian B. Dr. Sarım Göksele B.

Fazıl Güleç B. Begat Atabek B.

MÜRİYET den:

Ali Galip Tag B. Anaf Sirman B.

Dr. İsmail Kenan Sunal B. Vedat Başar B.

Dr. Fahri Aral B. Sedat Kantoglu B.

Muhain Tiren B. B.

S E V G İ den:

Hüsamettin Sunal B. Dr. Kemal Üsman B.

Dimitrakı Güner B. Hristaki Angelidis B.

İsmet Somer B. Nedim Ergüven B.

A T L A S den:

Cemil İpekci B. Reçul Rozenthal B.

Antoine Zoletti B. Mehmet Fuat Akev B.

Jak Nahum B. Dr. Artin Mesbur B.

MÜSAVAT den:

S. Sırrı Tümer B. Necil Seltik B.

Arif Hüçtü GÜrgün B. Ardavata Savcı B.

Selahattin Güvendiren B. Behşad Ergüven B.

3 Nisan 1955 Celsesi devamı

LİBERTAS dan:

Emin Sait B:..... Garbis Veziryan B:
Münif Sait B: (imza) Adil Gabay B:
Hilmi Naili Barlo B: (imza) Samy Sperer B:

HAKİKAT den:

Aristo Papadis B: (imza) Yorgi Mavromati B:
Cevat Meruş B: (imza) Haralambos Vasil B:
Dr. Agapoyos Ananyadi B: (imza) Yorgi Diktaban B:

AHENK den:

Dr. Zühtü Kamil Ergin B:..... Sıdkı Şinikoğlu B: (imza)
Sacit Öncel B: Dr. Hüseyin Salor B: (imza)
Hayrullah Örs B: Muhittin Akgün B:

FAZİLET den:

Refet Hakul B: (imza) Rıza Kehnemoyi B: (imza)
Hami Özger B: (imza) Asım Köknar B:
Kenan İnal B: (imza) Reşid Güvengil B:

Gran Metr Dr. Fethi Erden B:
Gran Metr Muavini Dr. Muhittin Celal Duru B:

ÜSTADI MUHTEREMLER

<u>MAHAFİL adı</u>	<u>Üs. Muh. ler adı</u>	<u>İmzaları</u>
İDEAL	Nuri Pere	B.: (imza)
KÜLTÜR	Dr. Fahri Günergin	B.: (imza)
ÜLKÜ	Yaşar Ali Şinasi	B.:
KARDEŞLİK	Cevdet Hıfzı Oşan	B.:
HÜRRİYET	H. Bezmi Ötkeren	B.:
SEVGİ	Fuat Aydemir	B.:
ATLAS	Piyer Psalti	B.: (imza)
MÜSAVAT	Tarık Ziyal	B.:
LİBERTAS	Hugo Charvat	B.:
HAKİKAT	Tomas Naçinas	B.:
AHENK	Dr. Ziya Üstün	B.:
FAZİLET	İbrahim Hoyi	B.:

LÛGATÇE

(KÜÇÜK SÖZLÜK)

(Yazıda geçen, bugün kullanımdan düşmüş kelime, deyim ve terimlerin günümüz dilindeki karşılıkları aşağıda gösterilmiştir. Bazı kelimelerin, geçmişte, Arap (Acem) harflerinin özelliği nedeniyle Latin harfleriyle birden fazla şekilde yazıldığı göz önünde tutulmalıdır.)

Ahiren	sonradan
âti	gelecek, ilerde
beliğ	düzgün, anlaşılır; (burada güzel söz anlamında)
beyanı itizar	çekildiğini bildirmek
derdesti tetkik	incelenmekte
döalite	[dualité] dualite, ikilik
esami	isimler, adlar
fekk	koparma; bozma; feshetme
Gran Komandör Kaymakamı	Hakim Büyük Amir Kaymakamı
Gran Loj	Büyük Loca
Gran Metr Muavini	Büyük Üstat Kaymakamı
Gran Metr	Büyük Üstat
haysiyet şiken	şeref kırıcı, itibar düşürücü
Heyeti Daime	Büyük Görevliler Kurulu
iktiran	yanına gelme, yaklaşma
intaç	sonuç verme, sonuçlandırma; doğurma
intihabat	seçimler
irca	geri döndürme; eski haline çevirme
istikbal	gelecek
ittiba	uyuma; ardı sıra gitme
kaimen	ayakta olarak; yıkılmamış, kesilmemiş olduğu halde
Katip	Sekreter
Kavanin	kanunlar, yasalar
kifayeti müzakere	görüşmenin yeterliliği
küşat	açılış
lutfu afiyet	iyi sağlık
mahafil	localar
menafii umumiye	genel yararlar
muamelat	işlemler

Muavin	Yardımcı
muayyen selahiyetle	belirli yetkiyle (özel yetkiyle)
muğber	gücenmiş
Muhafızı Dahili	Koruyucu
mukaddem	önce
murahhas	delege
mutavaat	itaat etme; baş eğme
mülazım	yedek (delege)
mürettep	dizilmiş; yerli yerine konulmuş; tayin edilmiş
mütevellit	doğmuş; ileri gelmiş
müzahir	koruyan, yardım eden, arka çıkan
neticei tasnif	sayım sonucu
nizamname	tüzük
remzi	sembolik
ruzname	gündem
Soveren Gran Komandör	Hakim Büyük Amir
Süprem Konsey Kaymakamı	Hakim Büyük Amir Kaymakamı
Süprem Konsey	Yüksek Şura
tahlif	yemin etmek
tashih	düzeltilme
tasrih	söyleme, belirtme
taziz	izzetli kılma, şerefli kılma
teberru	bağış, bağışlama
tenevvür	parlama, aydınlık olma
teeni	yavaşlık, gecikme
tercümei hal	özgeçmiş
terkim	yazma
teşevvüş	karışma; karışıklık
Teşrifatçı	Tören Üstadı
teşriki mesai	birlikte çalışmak
tevlit	meydana getirme; sebep olma
uful	batma, gözden kaybolma; ölme, ölüm
umur	işler
vakfai sukun	saygı duruşu
vazifedar	görevliler
vecibei ihtiram	saygı borcu
zühûl	dalgınlıkla unutmaya veya geciktirme; işin çokluğundan geciktirme

KADIKÖY İLERİ SOKAK'TAKİ LOKAL BİNASI

Ergin KOPARAN

Masonic Temple at Kadıköy

Kadıköy is an old neighbourhood of Istanbul on the Asian side of the city. During the early 1900's Lodge Calcedonia under the Italian jurisdiction was consecrated in Kadıköy. Soon after the Grand Lodge of Turkey (Ottomans) was founded most of the members of the Calcedonia Lodge launched a new lodge named Ziya-i Şark (Light of the East) under the jurisdiction of the Grand Lodge of Turkey. After a while Ziya-i Şark moved to the European side of the city to the main temple building at Beyoğlu.

Since some Freemasons living at Kadıköy wished to meet in their own neighborhood a new lodge Cumhuriyet Yıldızı (Republican Star) was founded and consecrated on February 10, 1930. After working at different venues, members of this lodge purchased a plot. With the savings of the Freemasons a temple was builded on this lot. This temple was consecrated on May 11, 1935. On October 10, 1935 the Grand Lodge of Turkey ceased working and went dormant. Then the building was used by the government.

After the revival of Freemasonry in 1948, the Grand Lodge sued the government to get back its building but lost the case because the realty was registered on three individual members of the lodge and not on the legal entity of the Grand Lodge.

İtalyan obediensına bağlı Calcedonia [Kalkedonya] locasının Kadıköy'de çalışmak üzere 1907 yılında kurulduğu biliniyor. Loca, adını Kadıköy'ün antik adından almıştı. Bu tarihten önce Kadıköy'de çalışan bir loca olup olmadığı bilinmiyor.

Osmanlı Büyük Meşriki'nin kurulmasıyla, Calcedonia'nın üyelerinin çoğu Osmanlı Büyük Meşrikine bağlı Ziyayı Şark [Doğu Işığı] locasını kurdular. Bir süre Kadıköy'de çalışan Ziyayı Şark, daha sonra Beyoğlu'nda çalışmayı seçti.

Daha sonraki yıllarda da Kadıköy yakasında çalışmak isteyenler olduğundan, 10 Şubat 1930 tarihinde Doktor Hakkı Şinasi Paşa'nın başkanlığında, 56 numaralı Cumhuriyet Yıldızı locası Türkiye Büyük Meşriki'ne bağlı olarak Kadıköy'de çalışmak üzere kuruldu.

Hakkı Şinasi EREL

İSTANBUL - 1868, Ali Şinasi - Askeri Tıbbiye, Almanya'da İhtisas - Dahiliye Mütahassısı - Tabip Tuğamiral, İstanbul Bahriye Hastanesi Baştabibi, İstanbul Vilayeti Cemiyeti Belediye 1. Reis Vekili ve Vilayet Umumi Meclis Üyesi - II (Ara Seçim), III, V, VI ncı Dönem İstanbul, IV üncü Dönem Erzurum Milletvekili - Evli, 2 Çocuk.

Ölümü: 30.10.1941

Hakkı Sinasi Erel, Milletvekili, (17.1.1925-30.10.1941)

TBMM Albümü 1920-1991, Ankara, 1994, s. 59

Cumhuriyet Yıldızı locasında kurucu Üstadı Muhterem Doktor Hakkı Şinasi Paşa'dan sonra, Avukat İsmail Ratip, kaymakamlıktan emekli Yusuf Ziya ve Doktor Sani Yaver Üstadı Muhteremlik yapmışlardı.

Loca, toplantılarını ilk zamanlar Bahariye caddesinde Süreyya Paşa sinemasının üst salonunda sürdürdü.

Locanın kendine ait bir lokali olması arzusuyla çalışmalar başlatıldı. Lokal inşaatı için bağış sağlanması konusunda diğer localara yazılar yazıldı. Samsun Işık locasına 23 Ekim 1934 tarihiyle yazılan yazı arşivedir. İlginç olan, aynı günlerde kendi binasını yaptırabilme gayreti içindeki Işık locasının da gerek Büyük Meşrik, gerekse diğer localardan yardım taleplerinde bulunmasıdır.

Çabalar sonunda, Bahariye Caddesi üzerinde, bu caddeyi Yoğurtçupark Yokuşu'na (Dr. Esat Işık Caddesi) bağlayan köşeden Altıyol'a inerken sağdan ikinci sokak olan İleri Sokak üzerinde bir arsa alındı ve lokal binası yaptırıldı.

Lokalin temel atma töreninin 1 Ağustos 1934 günü yapıldığı Eylül-Ekim 1934 tarihli ve 16 sayılı Büyük Şark dergisinin 31. sayfasında duyuruldu.

Lokalin, 11 Mayıs 1935 günkü açılış töreninin davetiyesi arşivedir. Ancak davetiyede, lokalin bulunduğu sokak "Toprak Sokak" olarak geçmektedir. Oysa İstanbul Belediyesi'nin 1934 yılında yayımladığı **Şehir Rehberi**'nde sokak bugünkü adıyla, "İleri Sokak" olarak görünüyor. Pervititch'in 1939 tarihli çiziminde de İleri Sokak vardır.

Cumhuriyet Yıldızı, bilindiği gibi, diğer localarla birlikte Ekim 1935'te çalışmalarına ara verdi.

İdealimiz, ona varamıyacak kimseler için felâketi mucip olabilir; halbu ki onu bu felâkete sürüklemeksizin, idealimizin istediği bir yola sevkedebiliriz. İşte ketumiyetin sebepleri budur.

Şimdi daha iyi anlaşılıyor ki bizim Mas.'luk uhuvvetimiz, insani uhuvvetimizden ayrı değildir; insani uhuvvetimiz eamdır, mas.'luk uhuvvetimiz ehadır. Yani bütün insanlarla kardeş olduktan başka bir ülküyü tahakkuk ettirmek için, ayrıca mas.'luk müessesesi içinde, daha yüksek ve daha ruhanî bir kardeşlik kurmuş bulunuyoruz.

Mas.'luk işi, insanlığın en yüksek ülküsünü dünya yüzünde tesis etmeğe çalışmaktır. Bu işe, ışıklı bir azlığın, karanlıkta kalmış bir kalabalıktan daha çok hizmet edeceğinde şüphe yoktur. Şu kadar ki azlığın bu işi yapabilmesi, hattâ kalabalığı da kendisi ile birlikte iyiliğe doğruluğa ve güzelliğe doğru yürütebilmesi için gönül ve kafa ellelerini birbirine vermeleri, bir uhuvvet halkası teşkil etmeleri lâzımdır. İşte Mas.'lukta kardeşlik mefhûmunun vardığı nokta budur.

Kâzım Nami

MAS.' ŞUUNU

Türkiye :

♣ Kadıköy vadisinde çalışan Cümhuriyet Yıldızı Mah.' Muh.'imiz Türk Yükseltme Cemiyeti namına inşa ettireceği lokalinin temel atma merasimini Bü.' Mes.'ümüzün 25 inci yıldönümüne müsadif olan 1 ağustos 934 te yapmıştır. KK.'imizin bu güzel emellerinin tahakkukunu temin için Mah.'lerimizce her türlü yardımın esirgenmiyeceğinden emin olarak kendilerine muvaffakiyet temenni ederiz.

♣ Pariste çalışsa Thebah Mah.' i Muh.'inin tertip etmiş olduğu bir Akdeniz seyahati vesilesile birçok Fransız KK.'imiz 16 ağustos 934 te İstanbul'a gelmişler ve ertesi günü akşamı lokalimizde kabul ve bir ziyafetle izaz edilmişlerdir. Thebah'in Muh.' Üs.'ı Dr. Legren B.'in riyaaset ettiği bu kafile refakatinde refika ve hemşirelerinden de birçokları bulunmakta idi. Fransa Granloj ve Granoryanına mensup BB.'le çok faydalı temas ve hasbuhallere vesile olan bu ziyafet, büyük bir neş'e içinde gece yarısına kadar sürmüştür.

Büyük Şark Dergisi, Kadıköy Lokalinin
Temel Atma Törenine ilişkin haber

İleri Sokak 1939

1948 sonrasında çalışmalar yeniden başladığında Halkevleri'ne devrolunmuş gayrimenkullerin tekrar edinilmesi için hukukî süreç başlatıldığında, Kadıköy İleri Sokaktaki lokal için de girişimde bulunduğu anlaşılıyor.

Arşivde, İleri Sokaktaki binanın geri alınma dava dosyası bütünüyle bulunmamakla birlikte davanın çeşitli aşamalarını gösteren bazı evrakın fotokopileri yer almakta.

İstanbul, Kadıköy, Cafer Ağa Mahallesi, İleri Sokak, 21 pafta, 113 ada, 28 parselde kayıtlı 124 m² Kârgir eve ait 17 Aralık 1953 tarihli tapu senedi, binanın o tarihte "tashihi iktisabla" Maliye Hazinesi'nin mülkü olduğunu gösteriyor.

Kadıköy 1. Asliye Hukuk Hakimliğine verilmiş olan, Avukat Fuat Hulusi Demirelli, Ali Şevket Erkün ve Doktor Sani Yaver'in davacı göründükleri 1 Temmuz 1954 tarihli dava dilekçesinden anlaşıldığına göre, İleri Sokak'taki arsa üç üye adına satın alınmış ve üzerine bina inşa edilmiş.

D- Hükmi şahsa ait gayrimenkul arsasının esasdan üçü namına muvakkaten kayda hakiki mülkiyet haklarına barınarak edileceği gibi Türk yükseltme Cemiyetinin hüsnüniyetle inşaatı kayıtlarının çok çok faaliyetleri muvaceh sinde arsanın ölçü' olan bedelini ödeyerek namına za cibri temlikinin icrası ' dahi kanuni bir hakkımızdır. K.M. 630

Kaldaki 18/8/051 tarihinde meuriyete geçen 5830 sayılı Kanunun 7 inci maddesi serihidir. (Her hangi bir tüzel kişinin mali iken evlerine tahsis edilmek üzere Cumhuriyet Halk partisi namına tedavül geçen gayrimenkullerin eski malikleri eger mevcut ise derhal namlarına teşçül icrası) bu kanunun e'ir hükümleri muktezasındadır.

M a t t e c i t a l e n :

Hakkı birferah bedeli ödeneksizin halk evleri olarak kullanılarak üzere tapuda halk partisi namına tedavül geçen devvli yerin emniyet sandığına ipotek karşılığı borcu eger ödemiş ise indesi mukabi lide yukarıda arz eylemişimiz mevzuat ve bilhassa 5830 sayılı Kanunun 7 inci maddesi ahkamina göre (Üzerindeki keratımızdan inşa edilmiş bina ile birlikte) müvekkilimiz cemiyet adına teşçül ile tarafımıza ilaç ve 1 teslimine karar ita buyurulmasını muhtemelen usara arı ile avukatlık ücretinin karşı tarafa tahvilini diler ve böylece ha ve adaletin yükseltilmesini temennî ederiz.

Sayan müddeti : 10 gündür.

Pul

Aslinin avnıdır
1/7/54 A.

T.C.
K A D I K Ö Y
Tapu Sicil Muhafızlığına
Sayı: 121

İstanbul Defterdarlığına

26/8/95⁴ T. ve 519/169/2607⁴ sayılı yazı K:
Kadıköy Caferğa mahallesi 113 ada 26 par-
sel sayılı Kalkövi binası.

1- Muzkar gayrimenkul 933 tarihinde Agop ve
Saryan Ohannis'in iken 3 parçaya ifraz ederek işbu
mahalle 700 lira bedelle, Salih Rahmi oğlu Yusuf -
Ziya ve Muhtar oğlu Mehmet Sami ve Ali Yaver oğlu
Mehmet Sakiye mütesaviyon olarak 8/Temmuz/93⁴ tari-
hinde hızzat satmışlardır.

2- 29/E.Sani/935 tarihinde 2000 liraya yukarı
ada isimleri yazılı malikler tarafından Emmiyet -
Sandığına ipotek edilmiş ve 27/7/9⁴0 Tarih ve 1747
yevniye ile terkin edilmiş olduğu halde kitük üze-
rinde terkin muamelesi yapılmamıştır. Aynı tarihte
bagun kitük üzerinde terkin yapılmıştır.

3- Maliklerden 2/3 hisse sahibi Mehmet Sami
nin 936'da vefatı ile kurası Emine Münire Akkaya ve
kızı Mevharate münhasır bulunması hasabıyla Emine
Münire asaleten ve Mevharat adına vekili Avukat İsmail
Ratıp Dincer bilvekalé Mehmet Sami Yaver yine
bilasels satmış oldukları ve ve herhangi bir şahsi-
yeti hükümetinin bahis nevzuu olmadığı Türk Yüksek-
ve Cemiyeti ile bu parselin bir alakası bulunmadığı
dosya ve kayıtlarının incelenmesinden anlaşılmıştır.
Bilgileri rica olunur.

28/8/195⁴

Kadıköy Tapu Sicil Muhaf
Ulvi Gürsoy
İmza

Aslına uygundur.

İstanbul, Kadıköy, Cafer Ağa Mahallesi, İleri Sokak, 21 pafta, 113 ada,
28 parsel için Tapuda kayıtlı ipotek ve satış işlemleri

Adı geçen malikler, 1935 yılı Üstadı Muhterem Doktor Sani Yaver, 1934 yılı Üstadı Muhterem emekli kaymakam Yusuf Ziya ve 1935 yılı Hazine Emni emekli konsolos Mecit Şamil'dir. Maliklerden Şamil'in 1936 yılında vefat ettiği kaydediliyor.

Dava dilekçesinde, binanın "Halkevleri için Halk Partisi'ne bilabedel 3600 lira ipotekli borcu" olduğu ifade ediliyor.

Yine dava evrakından, İleri Sokak 16 numarada, 1933 yılında Agop ve Saryan Ohannis'den 700 lira bedelle satın alınıp 3 parçaya ifraz edilerek yukarıda adı geçen kişiler adına tescil edilen arsanın 29 Ocak 1935 tarihinde 2000 liraya Emniyet Sandığı'na ipotek edildiği anlaşılmakta.

Kadıköy Tapu Sicil Muhafızı, 28 Ağustos 1954 tarihli yazısında binanın 27 Temmuz 1940 tarih ve 1747 yevmiye ile terkin edildiğini ancak kütük üzerinde terkin muamelesi yapılmadığını bildiriyor. Tapu Muhafızı, "Aynı tarihle bugün [28.8.1954] kütük üzerinde terkin yapılmıştır" şerhini düşmüş.

Dava dilekçesinde, "Zamanın Halk Partisi Kadıköy Başkanı Kemal Baybora'nın, Kadıköy Tapu Sicil Muhafızı ile 1 Eylül 1953 tarihinde, Sani Yaver, Yusuf Ziya ve vefat etmiş bulunan Şamil'in varisleri eşi Emine Münire Akkaya¹ ile kızı Mefharet vekili İsmail Ratip Dinçer'den² Emniyet Sandığı ipotekli borcu tutarı 3197 lirayı ferağ bedeli imiş gibi göstererek "Namlarına kayıtlı arsayı davacı cemiyet tarafından yapılmış Lokal binasıyla birlikte Halkevleri için kullanılmak üzere Halk Partisi adına geçirdikleri sonra da bu kaydın Hazine adına düzeltildiği" ifade ediliyor.

Bilindiği gibi, 1932 yılında kurulmuş olan Halkevlerinin ve bazı Halk Partisi Gayri Menkullerinin Hazineye İadesi Hakkındaki 5830 sayılı Kanun tasarısı 9 Ağustos 1951 tarihinde TBMM'nde açık oylamaya sunulmuş ve tasarı, mecliste bulunan 365 milletvekilinden 362'sinin olumlu oyuyla kabul edilmiş; 11 Ağustos 1951 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yani, gayrimenkulü Halkevleri için kullanılmak üzere Halk Partisi adına geçirme işlemi yapıldığı sırada, Halkevleri 1951'de çıkan kanunla kapatılmış bulunuyordu.

1 İşlemde adı geçen Mecit Şamil'in dul eşi Emine Münire Akkaya'nın adı Ankara lokalinin teslimi işleminde adı bulunan Ahmet Münir Akkaya ile benzerlik göstermektedir. Emine Münire Akkaya ile Münir Akkaya arasında bir akrabalık / hısımlık bağının olup olmadığı ya da benzerliğin tesadüfi olup olmadığı araştırmaya muhtaçtır.

2 İsmail Ratip Dinçer: kuruluştan sonraki ikinci Üstadı Muhterem.

Söz konusu ferağ [vazgeçme] işleminden kısa bir süre sonra da Aralık 1953'te Cumhuriyet Halk Partisi mallarının hazineye devri hakkındaki 6195 sayılı yasa kabul edildi. [Söz konusu 6195 sayılı yasa 1964 yılında Anayasa Mahkemesince bütünüyle iptal edildi.]

Türk Yükseltme Cemiyeti'ne ait üç lokal binasının teslim işlemini yürüten dernek yetkilileri tesadüfen aynı zamanda Cumhuriyet Halk Partisi yöneticileridir.

İleri Sokak lokalinin 1 Eylül 1953 tarihli ferağ işleminde imzası bulunan ve gayrimenkulün 1/3 hissesine sahip olan Cumhuriyet Yıldızı Locası 1934 yılı Üstadı Muhteremi Yusuf Ziya Kalafatoğlu, Büyük Şark dergisinde yayınlanan 1934 yılı Üstadı Muhteremleri listesinde belirtildiğine göre aynı zamanda "Kadıköy Cumhuriyet Halk Fırkası [Partisi] İdare Meclisi Reisi"dir.

Ankara lokali bina ve arsasının Ankara Belediyesine ferağ ve iadesine ilişkin 18 Ekim 1935 tarihli yazıyı "Faaliyetini terk etmiş olan Ankara Türk Yükseltme Cemiyeti idare heyeti reisi" olarak imzalayan Ahmet Münir Akkaya, Ankara Cumhuriyet Locası 1935 dönemi Üstadı Muhteremi, Türk Yükseltme Cemiyeti Ankara Şube Başkanı olduğu gibi aynı zamanda Cumhuriyet Halk Partisi Giresun Milletvekili ve Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreter Vekilidir.

Nuruziya Sokak 25 numaradaki lokal binasını, dernek adına teslim eden Muhittin Osman Omay, Mustafa Reşit, Muhip ve Dr. Baha Lütfü'den 23 Mayıs 1936 tarihli yazı karşılığında teslim alan Cumhuriyet Halk Partisi Beyoğlu [İlçe] Başkanı Mekki Hikmet Gelenbeğ aynı zamanda Türk Yükseltme Cemiyeti Yönetim Kurulu Üyesi, Türkiye Büyük Meşriki Büyük 2. Teşrifatçısıdır.

Dava dilekçesinden anlaşıldığı kadarıyla 5830 sayılı kanunda bulunan "Herhangi bir tüzel kişinin malı iken Halkevlerine tahsis edilmek üzere Cumhuriyet Halk Partisi namına tedavül gören gayrimenkullerin eski malikleri eğer mevcut ise derhal namlarına tescil icrası" hükmünden yararlanılarak gayrimenkul geri alınmak istenmiş olabilir.

Söz konusu 5830 sayılı kanun, büyük ölçüde, 10 Nisan 1931'de kendini feshederek CHP'ye katılan ve 10 Mayıs 1949'da Hamdullah Suphi Tanrıöver tarafından yeniden açılan Türk Ocakları'nın mallarının geri verilmesini amaçlamaktaydı.

Gerek Kadıköy Tapu Sicil Muhafızlığı'nın 28.8.1954 tarihle İstanbul Defterdarlığı'na, gerekse Milli Emlak Müdürlüğü'nün [Hazine adına davalara taraf olmakla görevli] İstanbul Muhakemat Müdürlüğü'ne 4.5.1955 tarihle gönderdikleri yazılarda "Davacı hükmi şahsiyetin [yani

Türk Yükseltme Cemiyetinin] bu gayrimenkulde tasarrufu olmadığından 5830 sayılı kanun kapsamına girmediği” öne sürülmüş.

Bundan sonra dosyada, İstanbul Defterdarlığı'nın, İstanbul Muhakemat Müdürlüğü'nden dava neticesi hakkında bilgi istediği 13 Ağustos 1960 ve 31 Ağustos 1960 tarihli yazılar var.

İleri Sokaktaki lokalin geri alınma davasıyla ilgili karar ve eğer temyize gidildiyse Yargıtay süreci ile ilgili herhangi bir belge elde bulunmamakla birlikte, sonuç olarak binanın geri alınmadığı anlaşılıyor.

İleri Sokak lokali konusunda ilginç olan nokta, Türk Yükseltme Cemiyetinin mal varlığı Halkevlerine devredilirken, üç gerçek kişinin mülkiyetinde olan bir binanın da cemiyet malvarlığı kapsamında işlem görmüş olmasıdır.

Bina üzerine son bilgi, 6 Mart 1982 günü Büyük Görevliler Kurulu toplantısında veriliyor. Toplantıda Büyük Sekreter Suha Umur şöyle diyor: “Kadıköy’de 1935’ten evvel Mason Lokali olan binanın boşaltıldığını bize bildirmişlerdi ve satın almak için müracaat etmiştik. O bina Askeriyeye tahsis edilmiş olduğu için satışı düşünülemez cevabı geldi.”

Kadıköy İleri Sokakta bir lokal bulunduğunu son yıllarda hatırlayan çok azdır ama altmışların ve yetmişlerin Kadıköyünde yaşamış olanlar İleri Sokaktaki Askeri İnzibat karakolunu hatırlarlar.

Kadıköy, Caferağa Mahallesi, İleri Sokak.

AGAP ve KARDEŞ SOFRASI

Timur GUDA

Agape and Harmony Table

The Agape is one of the unique Masonic Rituals. Also it means love feast as a word, could be determined in Masonic features as the consecration of the labor and effort of the officers and the brothers.

The Masonic Banquet or dinner should not be confused with the agape, because it has the traditional features instead of the rituals. Albert G. Mackey 's "Encyclopedia of Freemasonry " is referring the Mason's banquet as the table lodge. The table lodge, after the work in the Temple, is a continuation of study done during the dinner with the participation of the brothers. For this reason, Masonic Banquet is a tradition that needs to be translated table lodge and in Turkish Masonry has found its place as Harmony Table. At these banquets, beverages and meals are confirmed with the love and feelings. The conversations of the brothers participated on subject, includes love of truth, fraternity and intimacy. The moral and courtesy determines the rules during the Harmony Table.

Adları ve kökenleri ne olursa olsun, bütün ezoterik toplulukların gayesi, kamil insanı ve gerçek kurtuluşu tahakkuk ettirmek, hakikate ulaşmaktır. Bunların birbirlerinden sadece usul ve şekil yönünden ayrıldıkları muhakkaktır. 18. yüzyılın bir meyvesi olan Masonluk, eski misterler ile ruhta ve gayedeki beraberliği nedeniyle, antik çağların derinliklerine inen sembolik bir tarihe sahiptir ve birçok bakımdan antik misterlerin varisidir. Bu nedenle tüm ritüelleri ve çalışmalarını gibi "AGAP ve KARDEŞ SOFRASI" geleneğinin özünü de insanlık tarihinde ve Mısır'ın, İsrail'in, Eski Yunan'ın, Hıristiyanlığın, İslâm tarikatlarının ezoterizminde aramak gerekir.

AGAP

Agap kelimesi eski Yunancadır ve karşılığı aşktır. Webster sözlüklerinde, bugün kullanılan İngiliz dilinde “agape” için; ilk Hıristiyanların beraber yediği yemek ve eş anlamlı olarak “love feast” teriminin kullanılabileceği de ifade edilmektedir. Bu terimin açıklamasında “ilk Hıristiyanların sevgi ve kardeşlik sembolü olarak yedikleri yemek” anlatılmaktadır.

Masonik terminolojide “agapè”, Latince “caritas”tan esinlenerek Türkçeye “şefkat” olarak çevrilmektedir. Yardımseverlik şeklindeki eski tercüme ise charity’nin, charité’nin çift anlamının neden olduğu yanılgıdan kaynaklanan hatalı bir tercümedir. Agapè’ye, Arapça mahabba, İbranice ahabahdan gelen “muhabbet” demek de mümkündür.

Şefkat, muhabbet, sevgi kelimeleri elbette “yardımseverlik” kavramını da kapsamaktadırlar. Agapè kavramı; yardımseverlikten çok daha geniş kapsamlı felsefi ve inisiyatik bir kavramdır.

İnisiyasyonun yalnız bilgi’ye (gnosis’e) bağlı tutulması eski devirlerde de yetersiz kalmış, sevgi kavramı (Tanrı sevgisi olduğu kadar insan sevgisi olan “agapè) da inisiyasyonun ögesi olmuştur.

İlk Türkçe Masonik Sözlüğü hazırlayan A. Zoletti Kardeş (1965), agap terimini “toplantıdan sonra ritüel dışı kardeşçe yenen yemek” olarak açıklamakta ve ritüelik resmi şölene Türkçede agap deniyorsa da bunun aslında Fransızca banquet yani ziyafet olduğunu söylemektedir. Agapların mutlaka toplantılardan sonra da tertip edilmesi gerekemeyebilir.

Yukarıdaki açıklamalar Agap ile Kardeş Sofrası’nın karıştırılmasına neden olabilir. Genel uygulama olarak farklı ülke ve obediyanlarda; yeni loca görevlileri İsad Töreni sonrası, 21 Mart - 21 Aralık gündönümlerinde, ilk ana locanın kuruluş tarihinde ve Süleyman Mabedi’nin inşasının bittiği tarihte (Kasım ayının ilk haftası) yapılması, içeriğinde daha derin bir sembolizma barındırdığı anlamına gelir.

“Ritüelik Agap” sırasında, masa, at nalı şeklinde hazırlanır, üzeri tabaklar içerisinde tuz, ekmek ve kadehlerde şarap ile donatılır. Kardeşler masa çevresinde ayakta beklerler. Tüm görevliler masa etrafında, loca çalışmasında olduğu üzere düzen içerisinde yerlerini alırlar. Sırasıyla ülkenin yöneticileri, Büyük Üstat, Üstadı Muhterem, Nazırlar, ziyaretçi kardeşler, loca kardeşleri ve tüm Masonlar için kadeh kaldırılır.

Masanın ekmek, tuz, şarap ile donatılmış olması, birçok araştırmacıyı; Masonik agapın özlerini Hıristiyanlıktaki “Son Akşam Yemeği”nde aramaya yönlendirmektedir. Fakat Son Akşam Yemeğinin sembolizmasınının,

Eski Kilise geleneğindeki Pazar ayini sonrası yemeğinin özünü oluşturması, Kardeş Sofrasının da özü olduğunu ve dolayısıyla Agapla aynı olduğunu ispat etmez.

Hız. İsa, Romalı askerler tarafından tutuklanacağı sabahın öncesindeki akşam, Havarileri ile yediğı son akşam yemeğinde; mayasız ekmeğı ve şarabı kutsayarak paylaşır. Havarilere, kutsadığı şarabın kendi kanı, kutsadığı ekmeğın ise kendi eti olduğunu belirterek içmelerini ve yemelerini ister. Bu Hıristiyan inanının komünyon ritüelinin özüdür ve her ayın sırasında tekrarlanır. Amaç kutsal şarap ve ekmeğ ile Hız. İsa'nın kutsayıcılığının diğere bireylere de aktarılmasıdır. Çünkü Hız. İsa'nın çarmıha gerilmesi, onun tüm insanlığın kurtuluşu için kurban edilmesi anlamdadır. Sembolik olarak etinin (mayasız ekmeğ) yenmesi ve kanının (şarap) içilmesi, kurtuluş için kurban edilmiş olanın ruhunun diğereğine de kurtuluşu aktarmasıdır. Burada bahsi geçen kurtuluş; ilk günahın ortadan kaldırılmasıdır.

Bu nedenle Son Akşam Yemeğı'nin anlam açısından, Masonik Ritüelik Agap'ın açıklanmasına yeterli olmadığı düşünölmektedir. Masonluğun ritüellerinin bir tek düşünceden kaynaklanmadığı açıktır. Ayrıca Hıristiyanlıktaki Son Akşam Yemeğı ve komünyon geleneğı Musevilikteki Fısıh'la (Pesah) benzerlikler gösterir ve onun değıştirilmiş bir uygulaması gibidir.

Fısıh Bayramı, Hız. Musa'nın Yahudi kavmini Mısır'dan çıkarması sonrası kutlanmaya başlamıştır. Burada da bir kurtuluş vardır, Museviler Firavunun zulmünden ve esaretten kaçarlar. Sembolik olarak Mısır ülkesi Museviler için, istekleri bitmeyen insan bedenidir, bu nedenle ana vatana dönüş bedeninin esaretine son verip Tanrı'ya adanmadır. Bayram kutlamaları, Sinagoptaki sunakta kesilen kurbanın veya koşer et satan kasaptan alınan helâl etin, mayasız (hamursuz) ekmeğ ile aile sofrasında yenmesiyle yapılmaktadır. Daha yaygın adıyla "Hamursuz Bayramı"dır, çünkü Mısır'dan çıkış çok acele olmuştur ve Yahudiler kendileri için hazırladıkları ekmeğlerin hamurlarının mayalanmasını beklemeden pişirirler. Bu nedenle, Pesah bayramı süresince mayalı hiçbir ürün tüketilmez, Museviler mayasız hamurdan yapılmış matsa adındaki ekmeğı yerler.

Yukarıda kısaca değınilen Son Akşam Yemeğı ve Fısıh Bayramı; Mitras gizemlerindeki "Tauroctonia" diye isimlendirilen Boğaa kurban töreniyle de benzeşir.

Mitraizm, insanlık tarihinin en kapsamlı ve derin anlamları olan pagan inanışlarından. Bu nedenle; Pers kökenli olsa da Helenleri, Romalıları ve onların dünya üzerindeki yayılmaları sırasında birçok halkı etkisi altına almış ve başkent Roma'ya kadar lejyonlarla ulaşmıştır. Dünya üzerindeki önemli merkezlerinden biri, Stoacılık akımının da merkezi olan, Tarsus'tur. Tarsus'lu Aziz Pavlus'un, Hıristiyanlık için çok önemli olan ve İncil'deki Resullerin İşleri Kitabında yer alan, mektuplarının Mitras gizemlerinden birçok referans aldığı araştırmacılar tarafından kanıtlanmıştır.

"Tauroctonia" ; Mitra dinine ait mabetlerin mihrap duvarlarında yer alan sembolik kabartmadır. Günümüzde birçok antik şehirde ve hatta Roma'da da, antik Mitras mabetlerinin kalıntıları bulunmaktadır. Bu mabetlerde bulunan duvar kabartmalarında; Tanrı Mitras, kafasında Frig külâhı giymiş, bir Boğa üzerinde yanlamasına oturmuş, elindeki hançer ile Boğa'nın boğazını keserek kurban ederken betimlenmiştir. Boğanın kesilen boğazından akan kanı yeni filizlenen buğday başakları şeklindedir, kuyruğunun ucu olgun bir buğdaydır, aynı sahnede akrep, yılan, kuzgun, kap, aslan ve köpek figürleri de bulunur.

Günümüzde yapılmış ve yapılmakta olan birçok akademik araştırma sonucunda; "Tauroctonia" sahnesinin aslında bir gök haritası olduğu ve bahsedilen figürlerin, Mitras ve Boğa'nın pozisyonlarını merkez alarak, sahnedeki durumlarına göre o dönemdeki takım yıldızlar ile gezegenler olduğu düşünülmektedir. Buna bağlı olarak "Tauroctonia" yaz gündönümü yani kışın bitip yazın başlaması dönemindeki gök haritasına göre, Boğa burcunun yerini Aslan burcuna bırakmasıdır. Kısaca, bir dönemin tamamlanıp, yenisine girilmesi ve tamamlanan dönemin ölümünün (kurban edilmesi) yeni dönemin yaşam kaynağı haline gelmesidir. Zamanın biterek yeniden başlaması, yeni döngü.

Kurban edilen Boğanın kanının taze buğday başakları olması; bunun tarım toplumunda bir yılbaşı olduğunu, kurbanın kanının ilkbaharın gelişyle canlanacak doğaya ve ekilecek topraklara bereket getirmesi dileğidir. Buna benzer ilkbahar ve yılbaşı kutlamaları, toplumların dünya üzerinde buldukları coğrafi konuma göre, değişik tarihlerde kutlansalar da içerik hep aynıdır ve derinliklerinde Friglerin ana tanrıça kültü Kibele tapımları ile de bağlantılıdır.

Bu sembolizmada bir dönemin bitimi ve yeni bir dönemin yani yeni yılın başlangıcı anlatılmaktadır. İsad Töreni sonrası yapılan "Ritüelik Agap" da aynı şekilde bir locanın eski görevlilerinin yerlerini yenilerine

birakmasından sonra yapılmaktadır. Eski görevliler geride kalan dönemi, dolayısıyla ölümü, yeni görevliler yeni dönemi ve yaşamı sembolize etmektedirler. İsad Töreni ile locanın sembolik olarak evren üzerinde ölümü ve yeniden doğumu sağlanmıştır. Bu da geçmiş dönemde görevlilerin harcadığı emek ve gayretin, görevlilerin kurbanı olduğu anlamına gelir, çünkü yaşamlarının bir dönemini adamışlardır. Onların emek ve gayretleri, locanın yaşam gücü olarak yeni görevlilere aktarılmaktadır.

Tabii ki tüm bu açıklamalar içerisinde Masonik Agap'ta sadece şarap ve ekmek değil, tuzun da bulunmasının bir nedeni vardır. Başlangıçta da Agap'ın inisiyatif özelliği olduğu belirtilmişti, bundan dolayı ayırıştırma ve birleştirme durumu vardır. Ayırıştırma ve birleştirme durumu aslında simyanın özüdür. Simya sanatının en ilginç uygulamalarının, Batıda özellikle İngiltere'de geliştiği görülmektedir. Burada Babil, Keldani, Mısır, Grek, İbrani ve Arap yöntemleri yan yana yürütülmekteydi. Büyük olasılıkla, Arap ticareti ile Çin ve Hint yöntemleri, Orta-Doğuya getirildikten sonra, Haçlı Seferleri ile Avrupa'ya da yayılmıştı. Nihai olarak bütün bu farklı gelenekler Felsefe Taşını bulma uğruna bir karışım ve sentez haline getirilmişti. Bu nedenle ilk Spekülatif Mason localarının da simyadan etkilendikleri kesindir.

Değişiklik yaratabilen fiziksel bir obje olarak Taş fikri, simyagerin basamak basamak üzerinde çalışacağı deneylerinin çoğunun temelini oluşturmaktadır. Simyada her şey üç unsurdan oluşmuştur: Kükürt (Ruh veya bireysel öz), Cıva (Can veya Yaşam Enerjisi) ve Tuz (Fizik Bedeni). Simyagerin Çalışması, bunları birbirleri ile mükemmel ahenkli ve orantılı bir dengeye gelinceye dek ayırıştırması ve gerektiği kadar tekrar tekrar bir araya getirmektir. Bu ahenk başarıldığında, simyagerin veya belirli bir şeyin dönüşümünde su, şarap gibi bir aracıyla veya direkt temasta kullanılan fiziksel "taş" yaratılır.

Böylece, yola koyulmuş simyager bu üç unsuru ayırıp tekrar birleştirmeye çalışmaktadır, aynı şekilde bir Mason da yaşamı süresince kendine karşı mücadele vererek öz benliğini yüceltmeye çalışmaktadır. Bunu evrenin modeli olan, locasında yapmaktadır. Loca yani mabet; görevlilerin ve kardeşlerin çalışmaları sayesinde canlı bir varlıktır. Buradaki yaşam, yeni loca görevlilerinin İsad Töreni ile yeniden başlar ve Agap sırasında ekmek (ruh veya bedensel öz), şarap (can ve yaşam enerjisi) ve tuz (fizik bedeni) tüketilerek tüm kardeşlerin gönlünde mabedin yeni temel taşı oluşturulur, bu bir felsefe taşıdır. Dolayısıyla amaç; düşünce ve yapılan işlerle, insanlık için çalışarak, elbirliği ile yeni sevgi mabedini inşa etmektir.

KARDEŞ SOFRASI

Kardeş Sofrası Agap ile karıştırılmamalıdır çünkü ritüelik bir çalışma değildir, geleneksel özellikleri vardır. Albert G. Mackey Encyclopedia of Freemasonry'de Kardeş Sofrasından "Table Lodge" olarak bahsetmektedir. Mabette yapılan çalışma sonrası kardeşlerin katılımı ile yapılan çalışmanın devamı niteliğindeki yemekli toplantıdır. Bu nedenle banquet, şölen, ziyafet olarak isimlendirilmekte ise de aslında "Masa Locası" olarak tercüme edilmesi gereken bir sofradır. Türk Masonluğunda "Kardeş Sofrası" olarak yerini bulmuştur.

Kardeş Sofrası geleneği, insanlığın yeme içme tarihi ve özellikle de Operatif Mason locaları ile spekülatif locaların ortak tarihinin bir ürünüdür. Dolayısıyla, kendine ait özellikleri olan kültürel bir olaydır, çünkü yemek bir kültürdür, ama birlikte ve eşit şartlarda yemek önemli bir kültürdür. Nitelik ve anlam bakımından daha çok antik Yunan çağının Symposion'larına benzer. Hep birlikte içme anlamına gelen Symposion, herhangi bir içkili akşam yemeği değil, Atina'da birçok özel koşullara ve geleneklere göre kurulan kutsallık taşıyan bir toplantıydı. Kardeş Sofrasının sadece bir içme ve yemeden ibaret olmadığı ve Yunan Symposionlarına benzediği muhakkaktır. Aksi takdirde bu sofraların herhangi bir içkili ziyafetten farkı kalmazdı.

Kardeş Sofrası antik bir geleneğe uyarak locadaki hakikati arama yolundaki çalışmaların devamı ve tamamlayıcısı olarak yapılmaktadır. Bu toplantılarda karşılıklı sevgi ve duygular müşterek içki ve yemeklerle teyit edilmektedir. Katılan kardeşlerin konu hakkındaki konuşmaları hakikat aşkı, kardeşlik sevgisi ve samimiyet içermektedir. Kardeş Sofrası süresince nezaket kurallarını ise Masonik ahlâk belirler.

Masonik ahlâk içinde, zevk ahlâkı kavramı önemli bir yer tutar ve bu ahlâkın 1723'te kabul edilmiş olan Anderson Nizamnamesinde belirlenmiş olan ilkeleri şöyledir: "Loca toplantısı nihayetlenip kardeşler dağılmadan önce birbirlerine imkânları hududu içinde ikramda bulunarak masum eğlencelerden faydalanabilirler. Ama her türlü aşırılıktan sakınmak şartıyla... Bir kardeş kendi isteğinden fazla yiyip içmeye zorlanmamalı ve işleri dolayısıyla gitmek isteyen kardeşe engel olunmamalı ve ona tarizde bulunulmamalı. Rahatça ve özgürce yapılan bir konuşmayı önlememelidir. Zira böyle bir tutum, bizim ahengimizi tahrip eder ve kutsal amaçlarımızı zedeler..."

Operatif Masonlarda bedenî çalışmalardan sonra birlikte yemeğe oturulması alışkanlığı uzun süreler evlerinden ve yurtlarından ayrı,

şantiyelerde bir arada yaşamaları nedeniyle olabilir, ancak Spekülatif Masonluğa geçildiğinde de birlikte yeme içme geleneği kaybolmamıştır.

Operatif dönemin, günümüze ulaşmış en önemli el yazmalarından, Regius; bize Kardeş Sofraları hakkında da bilgiler aktarmaktadır. Şiir formundaki elyazması Masonlukla ilgili derin içeriği ve Spekülatif Masonluğun Londra'da 18. yüzyılda düzenli localar ile başlamasından en az üç yüzyıl öncesine ait olması nedeniyle birçok Masonik konuda önemli bir referanstır. Ortaçağ İngilizcesi ile yazılmış Regius elyazmasının, Kardeş Sofrası'ndan bahseden aşağıdaki dizeleri çok bilgilendiricidir.

...
Et hazırlanmış olup konduğunda önüne,
Mutlu olarak ve dürüstlükle bak yemene;
Öncelikle dikkat et temiz olsun ellerin,
Ve kullanacağın bıçak pürüzsüz ve keskin,
Ve ekmeğini kopar ancak etine göre,
Orada yenmesi uygun olduğu üzere.

Sofrada oturduğun sırada eğer senden
Daha değerli birinin yanına düşersen,
Önce onun ete dokunmasına izin ver,
Kendin ona sonra ulaşmaya özen göster.

En güzel lokmayı sen almamalısın ele,
Ondan pek çok hoşlanıp sevmekte olsan bile;
İyi ve temiz tutmaya çalış ellerini,
Boş yere lekelemekten sakın peçeteni;
Oradayken burnunu sümkürmeye kalkışma,
Et kaçtı diyerek de dişini karıştırma;

Kupana çok dalarak derine batma sakın,
Bir haylice içmeyi istesen bile kalsın;
Olmaya ki bu nedenle gözlerin yaşarır,
Artık incelikle davranışın kalmamıştır.
Başlarken içmeye ya da konuşma yapmaya,
Özen göster ağzında et bulundurmamaya.

Eğer herhangi birini içerken görürsen,
Senin yaptığın konuşmayı önemsemeden,
Her ne içerse içsin o, şarap ya da bira,
Anlatmakta olduğunu kesiver o sıra,
O hangi dereceye gelmiş olursa olsun,
Kimseyi azarlamamak aklında bulunsun;

Ne de sana düşmeli bir kimseyi ayartmak,
Eğer istiyorsan saygınlığını korumak;
Orada böyle bir söz ortaya çıkabilir,
Seni de bundan böyle kötü gösterebilir.
Kapalı tut elini yumruğuna alarak,
Ve “ben bunu biliyordum” demekten dur uzak...

Sofra düzeninde uygulama şöyleydi: çatal yoktu, et ve ekmek elle yenirdi. Sofranın büyüklüğüne göre ortada et kesmek için bir ya da birkaç bıçak bulunurdu. Et, sofranın ortasına iri bir parça olarak konulurdu. Herkes, sırayla bıçağı alır ve yiyeceğı et parçasını keserek alır, kocaman bir somun olarak ortaya konan ekmekten de, bir kerede yiyebileceğı kadar bir parça koparırdı.

Sofrada çatal kullanımı olmaması garip olabilir, fakat çatal ilk kez olarak 11. yüzyılda, İtalya’da meyve yemek için kullanıldı. 1450 li yıllardan itibaren de, et yemeklerinde kullanılmaya başlandı. İngiltere’deki yemek masalarına ulaşması ise, ancak 1620 li yıllarda oldu. İngiliz gemiciler ise, “erkekliğe yakıştıramadıkları” için 1900 yılına kadar çatala el sürmediler.

Peçete olarak çevirisi yapılmış sözcük, Regius’un orijinal metninde “towel” olarak geçiyor. Bunun Türkçe karşılığı havludur. Ortaçağda sofrada ne peçete ne de havlu kullanılması, hele bunun kişiye özel olması söz konusu değildir. Fakat herkesin, kendine özel, mendil gibi bir eşyası bulunabilir. Zamanın şartlarında, Hanlarda yenen yemeklerde el yıkama âdeti de yoktu. Etin elle yenmesinden dolayı, yağlanan eller omuza asılı havlu benzeri, Türkçede el bezi denen bir mendile arada silinirdi.

Kardeş Sofrasında birisi konuşurken, diğerlerinin yemeyi ve içmeyi bırakıp dinlemeleri gerektiğinin Ortaçağa, belki daha da eskilere uzanan bir geleneksel görgü kuralı olduğunu görüyoruz. Fakat önemli olan noktalardan biri de, bu kuralın tersine davranan bir kişiye karşı sert çıkışlarda bulunmayarak, onu nazikçe uyarmak gerektiğı. Kardeş Sofralarında ara sıra nükteler de anlatılırdı. Fakat anlatılan nükteyi önceden duymuş olanın bile bunu belli etmemesi gerekirdi.

Spekülatif Masonların ilk toplantı yerlerinin İngiltere’de taverna ve birahaneler, bir diğer adları ile de meyhaneler olduğunu görüyoruz. Londra Büyük Locasını kuran dört eski locanın toplantı yerleri: Kaz ve Izgara Birahanesi, Taç Birahanesi, Elma Ağacı Tavernası, Kupa ve Üzümler Tavernasıdır. Bu locaların daha sonraki yıllarda isimleri değişmişse de ilk adları, bu meyhanelerin adlarıdır.

İngiltere’de kulüp geleneğinin başlaması ve Paris’te ilk meşhur Fransız kahvelerinin açılması da Mason localarının yaygın olarak kurulduğu 18. yüzyılın başına rastlar. Aydınlanma çağının propagandası için bu mekânlarda yapılan içkili toplantılar (kahve, punch, bira, sigara içmek vb.) yalnız dedikodu için değil, daha çok bu çağın filozoflarının fikirlerini öğrenmek ve tartışmak için yapılırdı. Bu mekânlarda umuma açık toplantılara paralel olarak Mason localarının gizli toplantıları da oluyordu. 1740’larda bu toplantılar öylesine yoğunlaşmıştır ki, devrin önde gelen büyükleri de bu toplantılara katılır olmuştur.

Kardeş Sofralarının taverna ve meyhanelerde düzenlenmesi, elbette haricilerin de dâhil olabildiği anlamına gelir. Bu durum Fransız locaları tarafından düzene sokulmuş, Kardeş Sofralarının belli kurallara uygun ve sadece Kardeşlerle yapılabileceği mekânlar kullanılmıştır. Sofra düzenlenirken masa at nalı şeklinde hazırlanmış, oturma düzeninde Üstadı Muhterem’in nalın dış kenar ortasında, solunda Bir Önceki Üstadı Muhterem, nalın iki ucunda Nazırlar, onların yanında içte Tören Üstadı oturmuş ve haricilerin salona girmesini engellemek için görevlendirilen cırac kardeşler servis yapmıştır.

Sofrada bulunan her şeyin kendine göre bir adı da vardı. Masa: çalışma tablosu veya şantiye, masa örtüsü: örtü, peçete: bayrak, tepsi: büyük karo taş veya büyük kiremit, tabak: karo taş veya kiremit, kaşık: mala veya kürek, çatal: çapa veya kazma, bıçak: kılıç, şişe: varil, sürahi: cephane, bardak: top veya batarya, ışıklar: yıldızlar, yiyecekler: malzeme, yemek yeme: çığneme, içmek: ateş etmek veya topu ateşlemek, ekmek: ham taş, şarap: sert barut, su: hafif barut, bira: sarı barut, alkollü içecekler: patlayıcı barut, kahve: siyah barut, tuz: kum, karabiber: çimento veya sarı kum, şeker: alçı.

Günümüzde H.K.M.B.L. geleneğinde, her çalışma gününde, locadaki mesainin bitmesini takiben, çalışmaların devamı niteliğinde, ikinci bir çalışma olarak Kardeş Sofrası yapılır, bu sofranın da şekil ve esas yönleri vardır.

Kardeş Sofrasının şekil tarafı şöyle özetlenebilir: Her şeyden önce çalışma disiplinine ve ciddiyetine uygun bir sofradır. Üstadı Muhterem her zaman ve her yerde olduğu gibi Kardeş Sofrasının da vazgeçilmez şartıdır. O gelmeden Kardeş Sofrası başlamaz. Sofrada Üstadı Muhterem baş tarafta ve kardeşlere mümkün olduğu kadar eşit uzaklıkta oturur. Diğer görevli kardeşler ev sahibi gibi, kardeşler arasına uygun aralıklarla dağılırlar ve bütün kardeşler ile ilgilenirler. Locaya gelen veya kabul edilen kardeşler

ile ziyaretçilerin, bir tarafta kalmamalarına bilhassa dikkat edilir. Yeni kardeşlere tayin edilen Rehber Üstat, bir süre onun yalnız kalmamasına ve mümkün olduğu kadar bütün kardeşler ile tanışmasına özen gösterir. Dışarıda daha sıkı ilişki içinde bulunan, arkadaşlık ve dostluk bağları loca kardeşliği dışında, ayrıca pekişmiş bulunan kardeşler bir grup teşkil etmezler, her Kardeş Sofrası'nda değişik kardeşlerle yan yana veya karşı karşıya gelmeye gayret ederler. Sofrada sadece bütün kardeşlere hitap edildiği zaman yüksek sesle konuşulur, diğer zamanlarda, diğer kardeşlerin sohbetlerini bozmamak için, uygun olan bir ses tonu ile konuşulur. İş dolayısıyla önce ayrılmak mecburiyetinde olan kardeşler, Üstadı Muhterem'den mutlaka izin alırlar.

Tüm bunlar Kardeş Sofrası'nın da bir şekil şartına bağlı olduğunu ve bunun da esas yönünü pekiştirdiğini belirtmektedir. Kardeş Sofrası'nın ikinci bir çalışma yeri olduğuna yukarıda değinilmişti. Esas yönü itibariyle sadece bu şart sofranın alelade bir yemek yeri olmadığını göstermektedir. Gerçekten, Masonlar için Kardeş Sofrası karın doyurmaktan önce, kafa doyurma yeridir. Karın doyurma Kardeş Sofrası'nın şekli ve fiziki yanısıdır. Esas olan bu sofrada kardeşlerin birbirlerine yakınlaşmaları, ruh, fikir ve sevgi alışverişi içine girebilmeleridir. Kardeş Sofrası'nda her Kardeşin diğer Kardeşlere verebileceği ve dolayısıyla alabileceği, bir şeyleri olmalıdır. Kardeş Sofralarının anlamı ancak bu şekilde hissedilebilir. Aksi halde, o sofraya Kardeş Sofrası değil, sadece kardeşlerin bulunduğu bir sofraya olmaktan öteye gidemez. Masonlar Kardeş Sofrası için bir araya gelirler, Kardeşlerin bulunduğu sofraya için değil. Bu iki sofraya çeşidi, birbirinden iyi ayırt edilmelidir. Kardeş Sofrası'nın hakkı verilmeli ve onun alelade bir sofraya durumuna getirilmesinden kaçınılmalıdır.

Bunun için yapılacak olan şey, fikirler, düşünceler, bilgiler, görgüler, anılarla dolu olarak o sofraya gelmek ve kardeşlere mutlaka bazı mesajlar verebilmektir. Bu mesajlar, insanlık ve kardeşlik duygularını zayıflatan politika ve din konusu dışında olmak üzere, edebî, fikrî, ilmî ve benzeri değerlerde ve kardeşler için katkı sağlayacak bir görev şeklinde olmalıdır. Okuduğumuz herhangi bir kitap, makale, fıkra, şiir, her türlü anı, konferans, seminer, film, tiyatro, sinema, meslekî çalışma, özetle Masonluk açısından değerli olabilecek her türlü bilgi ve yeniliğin, Kardeşlerle paylaşılması amaçlanmalıdır. Bu nedenle, haricî yaşamda öğrenilenlerden, daima Kardeşlere götürülmek üzere, birtakım şeyler seçmeli ve yeri ve zamanı geldiğinde Kardeşlerle paylaşılmalıdır. Bu bir duygu birliğidir, hazırlık yapmaya gerek yoktur, düşüncelerde biriktirilenleri kardeşlerle paylaşmak üzere Kardeş Sofrası'na katılmak

yeterlidir. Çünkü paylaşılmayan fikir ve düşüncelerin değerleri yoktur, toprak altına gizlenmiş mücevher veya sanat eserine benzerler.

Unutulmaması gereken; Kardeş Sofrası'nda tüm Kardeşlerin temiz kalplerine ihtiyaç olduğudur. Kimileri bu sofraya gelir ve huzur bulur, kimileri ise gelirler ve Kardeşler onlarda huzur bulur.

Yazar İhsan Oktay Anar'ın Suskunlar kitabında yazdığı gibi: *“Belki, sizin bu sofradaki, bir lokmamıza bile ihtiyacınız yoktur. Ama bizim size ihtiyacımız var. Gelin, soframıza şeref verin. Yemeğimizin tuzu, gönlümüzün nuru olun”*.

KAYNAKÇA

Mircea Eliade, Dinler Tarihi

Mircea Eliade, Demirciler ve Simyacılar

Murat Özgen Ayfer, Regius, Cooke ve Leland Elyazmaları

Mimar Sinan Dergileri,

İhsan Oktay Anar, Suskunlar

GEOMETRİ ve KUTSAL GEOMETRİ

Burak TANRIKUT
Kağan KONGAR

Geometry and Sacred Geometry

Geometry (**Ancient Greek: geo-** “earth”, metron -“measurement”) is a branch of **mathematics** concerned with questions of shape, size, relative position of figures, and the properties of space. By the 3rd century BC geometry was put into an **axiomatic form** by **Euclid**, whose treatment—**Euclidean geometry**—set a standard for many centuries to follow.

“Sacred Geometry” is not a branch of or a field other than geometry. Sacred is the adjective of geometry. “Sacred Geometry” should be understood as “geometry which is sacred”. This article, mainly, focuses on the **Euclidean geometry** named simply as the “Geometry of Square and Compasses” and on the belief systems and philosophical schools which have used geometry in their symbolism.

“Zihnimiz, doğal seleksiyon yolu ile kendisini dış dünyanın koşullarına adapte eder. O, geometriyi de türü için en avantajlı, bir diğer deyişle uygun şekilde adapte etmiştir. Geometri gerçek değildir; avantajlıdır.”

(Henri Poincare)

GİRİŞ

“Geometriye yatkın olmayan girmesin” - Plato

Geometri sözcüğü, Yunanca **ge** (yer) ve **metron** (ölçü) kelimelerinin birleşmesi ile oluşmuştur. Günümüzde bu sözcük “Uzayın ve uzayda tasarlanabilen biçimlerin kesin ve doğru olarak incelenmesini konu alan matematik dalı” anlamına gelmektedir.

Yukarıda yer alan tanımda dikkat edilmesi gereken kelime “uzay” olmalıdır. Geometri başlangıç ve sonuç olarak uzayı inceler. Farklı uzaylar farklı yöntemler ile incelenir; farklı yöntemler de farklı uzayları öngörür; gerektirir.

Öklid geometrisi üç boyutlu ve düz bir uzayı tanımlar. Bu bizim geometri derslerinde öğrendiğimiz yöntemlerin kullanıldığı uzaydır. Öklid uzay(lar)ının ayırt edici özelliği düz olmasıdır. Üçten çok boyutlu ve düz Öklid uzaylarını da tanımlamak mümkündür.

Öklidyen olmayan ancak Öklid geometrisinin ilk üç önermesinin geçerli olduğu ve düz olmayan uzayları iki ana başlık altında inceleyebiliriz; içbükey eğri uzaylar ve dışbükey eğri uzaylar. **İçbükey uzaylar Riemann** tarafından (küresel ya da eliptik uzaylar), **dışbükey uzaylar ise Lobachevskii** tarafından (hiperbolik uzaylar) tanımlanmıştır.

17. yüzyıl öncesi ele alındığında, “kutsal geometri”, geometrinin bir branşı ya da geometriden farklı bir şey değildir. “Kutsal” kelimesi, geometrinin sıfatıdır. **Kutsal geometri “kutsal olan geometri” olarak anlaşılmalıdır.** Çalışmamızda bu ikisini birbirinden ayırmamızın sebebi, modern zamanlardaki yeni düşünceler ile Öklid dışı geometrileri de konu kapsamına almış olmamızdan kaynaklanmaktadır.

Bu çalışma, esas olarak, bizim “**gönye ve pergel geometrisi**” diye adlandırdığımız Öklid geometrik sistemi ve bu sistemi kullanan inanç, düşünce ve sembolizma üzerinde yoğunlaşmıştır.

GEOMETRİNİN KISA TARİHİ

“Geometrinin hedeflediği bilgi, ebedi bilgidir” - Plato

Uygarlık gibi geometrinin de ortaya çıktığı yer bereketli hilâl ve komşu coğrafya olan **Mezopotamya**’dır. Bölgede MÖ 3500 yıllarında yaşayan **Sümerleri** sayının ve geometri ile ilgili bazı temel bilgilerin atası saymak yanlış olmayacaktır. Mimarilerinde tuğla kullanan bu uygarlık, eserlerinde geometrinin ana unsurlarından yararlanıyordu.

Geometri ve özellikle matematik ile ilgili ilk bilimsel yazılı bulgulara yaklaşık MÖ 2000 yıllarında **Babililer**'de rastlıyoruz. En önemli işlerinden biri olan ve hem tarım hem de askerlikte yararlandıkları **kanalların inşası**, Babil'de hem aritmetiğin hem de geometrinin kullanılmasını gerektirdi. Babil'de kök ikinin virgülden sonra dördüncü basamağa kadar bilinip kullanıldığını ve Babil matematikçilerin Pisagor teoremine yabancı olmadıklarını YBC 7289 kodlu Yale tabletinden anlıyoruz.

Eski Mısır'da Nil her yıl taşar, **Mısırlılar** da taşkın sonrası toprağı ve sel yüzünden silinen toprak sınırlarını eski haline getirirlerdi. Bu düzenli taşkınlar Mısırlılar için ıslak kaosun geri dönüşü olarak görülür, toprağın düzenlenmesi ve sınırların yeniden oluşturulması ise dünya üzerinde kanun ve düzenin yeniden kurulması olarak anlam bulurdu. Bu yeniden düzenleme işi **geometri** olarak adlandırılırdı.

Bu arada, **Hindistan**, Eski Mısır ve Babil kültüründen daha aşağı olmayan bir medeniyet düzeyine erişmişti. İbadet esaslarını belirleyen ve MÖ 1500 ile MÖ 500 yılları arasında yazıldığı tahmin edilen **Vedalar**, sunakların yapımını anlatan ekler de içermekteydiler. **Sulbasutra** adı verilen bu eklerde detaylı geometrik tanımlar kullanılmıştır. Hindistan'daki bu geometri bilgisinin Babil'den alınmış olabileceği düşünülse de, bu bilginin kullanış amacı göz önüne alındığında yöresel ve özgün olabileceği ihtimali de ciddi bir görüş olarak kabul edilmektedir.

Eski Mısır ve Kalde'li rahipler yanında çalışmış Eski Yunan düşünürleri geometriyi ülkelerine taşıdılar. **Eski Yunan**'da geometrinin atası olarak **Thales** ve **Pisagor**'u saymak yanlış olmayacaktır.

Algılanabilen nesnelere çizgileri, açıları ve yüzeyleri soyutlama bilgisi, ki bu bir bilim olarak geometrinin temelidir; MÖ 500 dolaylarında Eski Yunan'da ortaya çıkmıştır.

Öklid'in "Elemanlar" kitabında aksiyomlarını yayınlaması ve daha sonra Plato'nun geometriyi saf aklın yolu olarak anlatması Eski Yunan'da konuya verilen önemi arttırmıştı. Öklid uzayı (ya da Öklid geometrisi) ve bu uzayın (Plato tarafından kutsal olarak adlandırılan) iki aracı gönye ve pergel 2000 yıldan daha uzun bir süre değişmeden kaldı.

Geometri bilgisi, MÖ üçüncü yüzyılda en yüksek noktasına erişti. İskenderiye bilinen dünyanın (ve dolayısı ile Avrupa'nın) en etkili kültür merkezi haline geldi. 305 yılında kurulan İskenderiye kitaplığı ve müzesi

bu şehri bilim alanında en yetkin konuma getirdi. 647 yılında Halife Ömer'in yönettiği Arap ordusunun şehre girişi sırasında kitaplık yandı ve daha sonra bilim, özellikle geometri bilimi Avrupa'da unutulmaya başladı.

Ortaçağda Avrupa'da karanlık hüküm sürerken, Arap dünyası Eski Yunan eserlerinin hemen tamamını tercüme etmiş ve elde ettikleri bilgileri kullanmaya başlamıştı. Özellikle Abbasi Halifesi **Harun Reşid** zamanında bilime verilen destek çok artmış, sonraki halife Mutasım zamanında bu destek sürmüş, Bağdat bir bilim merkezi haline gelmişti. Takip eden dönemlerde özellikle matematik ve cebir alanındaki Arap çalışmaları Rönesans sonrası Avrupa için de ciddi kaynak oluşturmuştur.

1096-1270 yılları arasında yaşanan Haçlı Seferleri entelektüel açıdan Arap dünyasına göre çok geri olan Avrupa'nın hem Eski Yunan'dan gelen unutulmuş hem de Araplar tarafından geliştirilmiş bilgiler ile yeniden tanışmasını sağlamıştır. Bu bağlamda Haçlı Seferleri doğudan batıya ciddi bir kültürel transfere yol açmıştır.

Rönesans'a kadar Arap dünyasında yaşatılan geometri, eski eserlerin yeniden tercümesi ve eski bilgilerin incelenmesi ile yeniden Avrupa'ya yayıldı. Rönesans döneminde geometri belki de en ciddi katkıyı Leonardo da Vinci'den gördü.

Modern geometri diye adlandıracağımız son dönemi **Dekart** ile başlatmak çok yanlış olmayacaktır. Arap dünyasında geliştirilen cebirin geometriye uygulanmasını sağlayan Dekart **analitik geometriyi** (kartezyen geometri sistemi) geliştirerek daha sonrakiler için çok önemli bir araç ve yöntem sağlamıştır. Bununla birlikte, Rönesans sonrası baskısını çok arttıran ve kendisini **engizisyon** olarak gösteren dini tutuculuk, konu ile ilgili çalışmaları neredeyse iki yüzyıl ertelemiştir.

Kesintili olarak günümüze kadar süren bu dönem Lobachevskii'nin çalışmaları ve Riemann'ın farklı uzayının ortaya çıkışı ile Öklid geometrisinden ayrılmıştır. Ondokuzuncu ve yirminci yüzyıldaki gelişmeler ışığında bizi çevreleyen **evrenin üç boyutlu ve düz bir Öklid uzayı olmadığını** artık öğrenmiş bulunuyoruz.

Ülkemizde ise, geometri konusundaki en önemli eser 1937 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından isimsiz olarak yayınlanan ve Osmanlıca terimlere Türkçe karşılıklar öneren "**Geometri**" isimli kitaptır. Bu eser sayesinde geometri de Türkçeleşmiş, hem öğrenimi hem de kullanımı ciddi şekilde kolaylaşmıştır. Şu anda da Türk Dil Kurumu yayınları arasında satışta olan kitap 1936-37 kışında **Mustafa Kemal Atatürk** tarafından kaleme alınmıştır.

KUTSAL GEOMETRİ

“Tanrı nedir?” diye sorulduğunda Aziz Bernard’ın verdiği yanıt “O uzunluk, genişlik, yükseklik ve derinliktir” olmuştur.

Kutsal geometri birbirleri ile ilgili ancak iki ayrı konunun başlığı olarak kullanılmaktadır. Bunlardan ilki geometrinin sembolik ve kutsal özelliğini, diğeri ise geometrik sembol, oran ve açılar ile ilgili çalışmaları gösterir.

Çok eski bir sanat ve bilim olan kutsal geometri evren ile insanın ilişkisini araştırır. Bunu yaparken hem evrenin hem de doğanın ortak özelliklerini geometri çerçevesinde ele alır.

Bu çalışmanın devamında yer alan tanım ve açıklamalar, geometrinin kutsal olduğu veri kabul edilerek yapılmıştır. Bu tanım ve açıklamalar günümüz düşüncesi ve inançları ile uyuşmayabilir. Unutulmamalıdır ki, binlerce yıl boyunca hemen her kültür bu inançlar ve semboller ile yaşamıştır.

Geometri kutsaldır çünkü yaratıcının, Evrenin Ulu Mimarı’nın, kaosa getirdiği düzeni geometri sayesinde anlıyoruz.

Geometri kutsaldır çünkü Yaratıcı kaosa düzeni geometri ile getirmiştir.

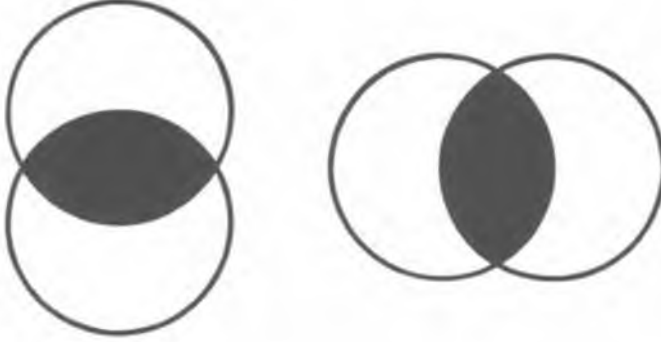
Kutsal geometri “bir” ile başlar ve başlangıç küre ile ifade edilir. Küre tekilliği sembolize eder.

Daire, kürenin iki boyutlu izdüşümüdür. Evreni sembolize eder. Daire, içinde noktayı ve Pi sayısını da barındırır. Nokta, geometrinin başladığı yerdir. Boyutsuz ve hacimsizdir. Hiçtir. İki nokta bir doğruyu oluşturur. Bir doğrunun döndürülmesi ile daire, kaydırılması ile kare ve yürütülmesi ile üçgen elde ederiz ki bunlar geometrinin temel figürleridir. Kare dünyayı, toprağı ve alanı, üçgen ise duruma göre bireyi, suyu ya da ateşi temsil eder. Örnekleri çoğaltmak mümkün.

Pergel ve gönye kullanılarak oluşturulan bazı şekillere diğerlerinden daha çok sembolik anlam yüklenmiştir. Bu çalışmada kutsal geometri sembolleri içinde en çok kullanılanların bazıları yer almaktadır.

Vesica Piscis

Latince olan bu söz **balık kesesi** anlamına gelmektedir. Vesica Piscis iki çemberin birinin orta noktası diğerine teğet olacak şekilde birleşmesi ile ortaya çıkar. Vesica Piscis sanatta en çok kullanılan sembollerden biridir.

Balık biçimindeki kese bu şekli daha doğru anlatacaktır; zaten bu şeklin en çok kullanılan bölümü de dairelerin kesiştikleri alandır.

Vesica Piscis yatay olarak kullanıldığında ortaya bir balık sembolü çıkar. Yunanca'da "ichthys" kelimesi "**İsa Mesih, Tanrı'nın oğlu, kurtarıcı**" kelimelerinin akronimi olduğunda, Hıristiyanlar bu sembolü benimsemişler ve baskı dönemlerinde kendilerini birbirlerine bu sembol sayesinde tanıtmışlardır.

Piscis ayrıca tam bir göz formundadır. Bu sebeple göz ile ilgili sembolizmalarda da kullanılmıştır; ruhun aynası, ruhun gözü, göz göze gelmek vb. gibi.

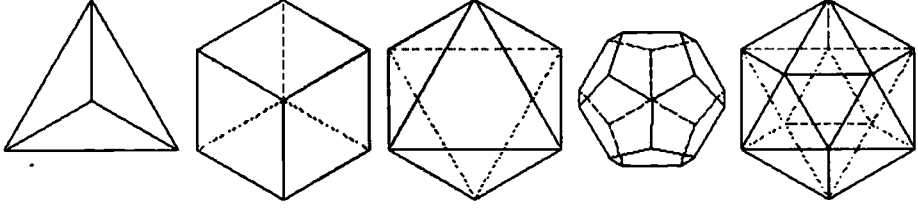
Aynı şekil dikey olarak kullanıldığında ise ortaya çıkan şekil bir **bereket sembolüdür**. Tanrıçanın doğmakta ve batmakta olan ay sembolleri ile sarılmış rahmini sembolize eder. Kadın tanrıça her ne kadar Hıristiyanlık öncesi bir figür de olsa, İsa sık sık Meryem'in rahmini sembolize eden bir piscis içerisinde resmedilmiştir.

Her iki kullanımda da ayrıca bir ikilik (dualite) ve uyum sembolizması da yer alır. Vesica Piscis'i ay ve güneş, gök ve yer, ruh ve beden vb. karşıtlıklar arasındaki uyum olarak görmek de mümkündür.

Platonik Cisimler

Kutsal geometri, kendisini iki boyutlu düzlemlerde olduğu kadar üç boyutlu cisimlerde de gösterir. Plato'nun düzgün çokyüzlüleri buna örnektir.

Bir düzgün çok yüzlü cismin tüm kenarları, iç açıları ve yüzeylerinin orta noktalarının merkeze olan uzaklığı kendi içlerinde birbirine eşittir. Bir düzgün çok yüzlü küre içine alınabilir, aynı biçimde bir düzgün çokyüzlü içine bir küre çizilebilir.

Öklid uzayında beş adet düzgün çok yüzlü vardır ve bunlar temel cisimler olarak kabul edilir, sırasıyla: **tetrahedron** (dört yüzlü), **küp** (altı yüzlü), **octahedron** (sekiz yüzlü), **dodekahedron** (oniki yüzlü) ve **ikozahedron** (yirmi yüzlü).

Bu formlar ile ilgili tanımlara Plato'nun Timeus isimli yapıtında rastlandığından Plato'nun cisimleri ya da **Platonik Cisimler** denir. Bununla beraber MÖ 1500 yıllarından daha eski kalıntılar bu cisimlerin eski zamanlardan beri bilindiğini göstermektedir.

Adı Yunanca'da **puramus** olan dört yüzlü ateşi sembolize eder, **pur** sözcüğü de zaten ateş demektir. Piramit kelimesi de bu kökten türemiştir.

Küp, kare biçimindeki yüzlerinin dengesi sebebi ile toprak unsurunu sembolize eder. Sunaklar genellikle küp biçiminde yapılmıştır. **Süleyman Tapınağı'nın** iç odasının da küp şeklinde olduğunu Tevrat'tan anlıyoruz.

Ve iç odanın içerden uzunluğu yirmi arşın, ve genişliği yirmi arşın, ve yüksekliği yirmi arşındı; ve onu halis altınla kapladı; ve erz ağacından olan mezbahı da kapladı.

I. Krallar, 6-20

Kâbe de küp şeklindedir.

Havayı sembolize eden **sekiz yüzlü** doğada da özellikle minerallerde çok bulunan bir formdur.

Beşgenlerden oluşan ve küreye en yakın şekil olan **oniki yüzlü**, Plato tarafından evreni, eteri (ya da tanımlanmış olduğu dört elementten sonra geriye kalanı) sembolize etmek için kullanılmıştır.

Üçgenlerden oluşan en hacimli çok yüzlü **ikozahedrondur** (yirmi yüzlü). Bu nedenle gene üçgenlerden oluşan hava ve ateş sembollerinden daha yoğun olduğu düşünülduğünden suyu sembolize eder.

Platon cisimlerinde yer alan yüzlerin orta noktalarını içeriden birleştirdiğimizde ortaya bir başka düzgün çokyüzlü çıkar. Bu nedenle Platonik cisimler ikiliğin (dualite) temsili olarak da görülürler.

Bu yöntem kullanıldığında tetrahedron kendini üretir, küp ve oktahedron birbirlerine dönüşürler. Aynı biçimde, düzgün oniki yüzlü ve düzgün yirmi yüzlü de birbirlerine dönüşürler.

İRRASYONEL SAYILAR ve ALTIN ORAN

Ve dökme denizi bir kenardan obir kenara on arşın olarak değirmi biçiminde yaptı, ve yüksekliği beş arşındı; ve otuz arşınlık bir ip onun çevresini sarardı.

I.Krallar, 7-23

“Pergel ve gönye” geometrisinde irrasyonel sayılara verilen önemin üzerinde ayrıca durmak gerekir. En çok bilinen ve kullanılan kök 2, Pi ve phi olmakla beraber, bu özelliğe sahip tüm sayılar önemli sayılmıştır. Önemli sayılmıştır çünkü bu sayılar araç olarak sadece gönye ve pergel kullanan matematikçiler tarafından incelenmiş, varlıklarından emin olunmuş ancak doğaları anlaşılamamıştır.

Simon Singh tarafından kaleme alınan “Fermat’ın Son Teoremi” isimli kitapta bir hikâye geçer: Pisagor’un *Hippasus* isimli bir öğrencisi, *kök ikiyi ifade edebilecek bir kesir bulabilmek için çalışmaktadır (büyük ihtimalle Croton’da). Bulamaz. Daha önemlisi, kök ikinin bu şekilde ifade*

edilemeyeceğinin (yani rasyonel bir sayı olmadığının) kanıtını üretir. Pisagor rasyonel sayıların evreni açıkladığına inanmaktadır. Hipppasus'un kanıtını kabul etmek istemez ama bunu çürütemez de. Hipppasus'u suda boğularak ölmesi için hapsedtirir.

Belli bir oranı gösteren iki irrasyonel sayı tarihte diğerlerinden çok daha fazla ilgi çekmiştir. Bunlardan ilki dairenin çevresinin çapına oranı olan **Pi**, diğeri de bütünü oluşturan farklı uzunluktaki iki parçanın birbirlerine ve bütüne olan eşit oranı **phi** dir. Phi, **altın oran** ya da **kutsal oran** olarak da bilinir.

Pİ ve Dairenin Kareleştirilmesi

İki rasyonel sayının birbirine oranı olarak ifade edilemeyen Pi, dairenin algılarımızın ötesinde olduğunu söyler; bu nedenle de daire aklımızın ötesinde olan sonsuzluğu da içinde barındırır. Uzun süre 22/7 olarak ifade edilen Pi, birçok mimarî yapıda bu oran ile gösterilmiştir.

Pi sayısı 2000 yıldan uzun süren dairenin kareye dönüştürülmesi hikâyesinin baş aktörüdür. Matematikçiler, önce pergel ve cetvel kullanarak daha sonra da Pi değerini kesirlerle ifade etmeye çalışarak bir daireden eşit alana sahip bir kare üretmeye çalışmışlardır. Sembolik olarak ruh ve bedenin birbirine dönüşmesi anlamına gelen dairenin kareleştirilmesi problemi filozof ve din adamlarının da ilgisini çekmiştir.

Daireyi kareleştirme çabaları Pi sayısının 1761 yılında irrasyonel olmasının kanıtlanması ile de son bulmamış, 1775 yılında Paris Akademisi ve birkaç sene sonra İngiliz Royal Society artık çemberin kareleştirilmesi ile ilgili ispatları kabul etmediklerini bildirmişlerdir. İrrasyonel bazı sayıların pergel ve gönye ile çizilebilmesi bu ispatın hevesli matematikçilerin cesaretlerini kırmasını engellemiş, ancak 1880 yılında Pi sayısının geçişli (rasyonel sayılı katsayılarından oluşan herhangi bir denklemin kökünün Pi olmadığı) olduğu ispatlandığında konu (en azından bilimsel düzeyde) kapanmıştır.

Hesaplanması için binlerce yıl uğraşılan ve sonunda 1949 yılında ilk bilgisayarın yardımı ile bulunan 2000 basamak ek bilgiler bölümünde yer almaktadır. Hemen her türlü pratik hesap için 3.1416 değerini kullanmak uygun olacaktır (hata payı yüz binde bir).

20 Eylül 1999 yılında Yasumasa KANADA tarafından Pi sayısının virgülden sonraki 206,158,430,000 (iki yüz altı milyar yüz elli sekiz milyon dört yüz otuz bin) basamağı hesaplanmıştır.

Çemberin kareleştirilmesi ile ilgili bazı önemli çalışmalar (sonuçları bilimsel açıdan doğru olmasa da) dikkat çekmektedir.

Leonardo Da Vinci'nin Çalışması

Bu çalışmalardan ilki usta Leonardo'ya aittir. Leonardo da Vinci dairenin kareleştirilmesi konusuna farklı biçimde yaklaşmış ve ünlü "Vitruvius adamı" isimli çalışmasında bir insan figüründeki oranlardan yola çıkarak bu problemi (en azından sembolik düzeyde) çözmüştür.

Leonardo, kolları açık duran bir insan figüründen hem bir çember hem de (yaklaşık) aynı alanda bir kare üretildiğini göstermiştir.

Bu eserin sembolik anlamı çok daha büyüktür.

Ustanın insanı hem bir kare hem de dairenin içine oturtması bizim hem ruhsal hem de maddî bir varlık olduğumuzun en zarif kanıtlarından biridir.

Leonardo'nun eserinde bir bütünün parçası olan tüm parçalar (toplam boyun göbeğe oranı, dizin bacağına oranı vb) altın orandadır. Açık kol ve bacakların daireye değdiği noktaları eserin orta noktası ile birleştirdiğimizde mükemmel bir beş nokta (**Quincunx**) elde ederiz ki, bu beşli birçok kültürde kutsallığın sembolüdür.

Belki de usta, bilinçli olarak bize ruhsal benliğimizi bulmamızda anahtar olarak altın oranı kullanmamız gerektiğini göstermeye çalışmaktadır.

Vesica Piscis Yöntemi

Çemberin kareleştirilmesi için kullanılan bir yöntem önce bir vesica piscis çizmek daha sonra bundan yararlanarak çevreleyen daire ile aynı alanda bir kare oluşturmaktır. Bu yöntem geometrik olarak kesin sonuç vermez ama sembolik olarak çok anlamlıdır.

Ruhsal varlığı (daire) maddi varlık (kare) haline getirmek ve bu ikisini birleştirmek için “vesica piscis” ten yani uyum ve dengeden yararlanır.

Ramanujan

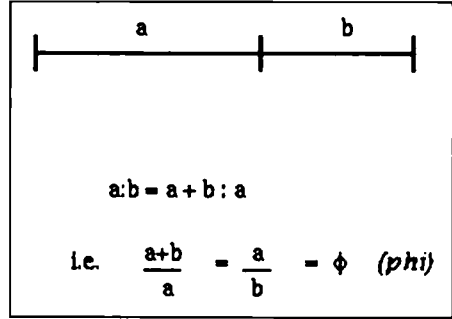
Hintli dâhi matematikçi Ramanujan tarafından 1914 yılında sadece pergel ve gönye kullanılarak üretilen geometrik yaklaşım tarihte daireyi kare yapan en başarılı çalışmadır.

Bu çalışmada Pi sayısının virgülden sonraki 9 basamağı doğru olarak yakınsanmaktadır. Dünyanın iki katı çapında bir daire bu yöntemle kareleştirildiğinde hata payı santim içinde kalmaktadır.

ALTIN ORAN

Sabit uzunluktaki bir doğruyu eşit olmayan iki parçaya böldüğümüzü düşünelim. Kısa parçanın uzuna olan oranının uzun parçanın toplama olan oranına eşit olması durumunda bu orana **altın oran** denir.

Bu orana hem geometride hem de doğada çok sık rastlanır. Tanım olarak olmasa da oluşturma yönteminin açıklanması açısından ilk olarak **Öklid**'in “Elemanlar” yapıtında yer alır.

1200'de **Fibonacci** tarafından tamamen başka bir sorunu incelerken ortaya çıkan Fibonacci serisi altın oranı gösterir; öyle ki, serinin bir elemanının öncekine oranı seride uzaklaştıkça altın orana yaklaşır.

Eski Yunan'dan sonra kaybolan altın oran bilgisi, Rönesans ile birlikte Avrupa'da yeniden ortaya çıkmış ve dönemin eserlerinde sıkça kullanılmıştır. Parthenon Eski Yunan'da altın oranın kullanımı ile ilgili en zarif mimarî yapılardan biridir.

Kenar uzunluklarının oranı altın oran olan dikdörtgene **altın dikdörtgen** denir. Mimaride sık kullanılmıştır. Doğada çok görülen spiral yapıların ana formudur.

SANAT

“Biraz geri gidin çünkü o zaman çalışma göze daha küçük görünür ve bir bakışta daha büyük bir bölümü incelenebilir; uyumun ve oranların eksikliği daha kolay görülür.”

Leonardo da Vinci

Bu bölümde “sanat” kelimesi mimariyi de içine alan en geniş anlamda kullanılmıştır.

Tesadüfen ortaya çıkan oranlar ile tasarlanarak kullanılmış oranları birbirlerinden ayırmak zor olabilir. Bir eserin içinde yer alan çizgilerin ve düzlemlerin birbirleri ile olan oranlarını hesaplamaya başlarsanız bir süre sonra mutlaka kutsal geometride kullanılan bazı oranlar, sayılar ve açılar bulursunuz. Bu, o eserin kutsal geometri ilkelerine göre yapıldığını göstermeyebilir. Anonim bir istatistikçi deyişini hatırlatmak isteriz; “*Veriye yeterince işkençe edersen ona her şeyi söyletebilirsin*”. Bu nedenle sanat eserlerini bu açıdan incelerken dikkatli olmakta yarar vardır.

İrrasyonel sayıların oranlarla ifade edilemeyeceğinin bilinmediği dönemlerde (ki bu dönemler neredeyse bütün medeniyet tarihini kapsar), kutsal geometrinin kutsal oranları ve sabitleri de çizgilerin birbirlerine olan oranları ile ifade edilmeye çalışılmıştır. Buna en iyi örnek Pi sayısını 22/7 olarak kabul eden Eski Mısırlıların bu oranı eserlerinde sıkça kullanmış olmalarıdır.

Sanatın farklı branşlarından ve medeniyet tarihinin farklı dönemlerinden gelen ve herkesin bildiği bazı eserler ile ilgili özet bilgiler aşağıda verilmiştir.

Stonehenge

Güney İngiltere'nin güney bölümünde yer alan Salisbury ovasındaki “Wessex kültürü” adı verilen kalıntılar bütünü en önemli parçalarından biridir. Esas itibarı ile dev taşlardan oluşmuş bir dairedir. Ana parçalarının MÖ 3100 yıllarında oluşturulduğu, zaman içinde farklı dönemlerde yapılan eklerle bugünkü şekli aldığı kabul edilmektedir.

Stonehenge kendi türünde tek ya da en eski değildir; en çok bilinendir. İngiltere’de Stonehenge benzeri en az 20 mimarî eser yer almaktadır. Şu an bilinen en eski megalitik daire MÖ 6000 yıllarına tarihlendirilmiş olup Sudan’ın Nabta bölümünde (şu anda Mısır çölü içinde; 5500 yıl kadar önce göl kenarı imiş) yer almaktadır.

Kutsal geometri ile ilgili en eski eserlerden biri olarak kabul edilen Stonehenge, büyük ihtimalle göksel zamanı da gösteren bir tür ibadet noktası idi.

Dik üçgenler kullanılarak ip ve kazık yardımı ile yapılan bu daire bir 3:4:5 dik üçgeninin özelliklerinden yararlanılarak ve Pisagor’dan birkaç bin yıl önce tasarlanmıştır. Henüz tüm detayları tam olarak çözülememiş olsa da, güneşin ve ayın en yüksek noktaları yaz gün dönümündeki gün doğumunu gösterecek şekilde ve bir takvim yılını 365,242 günlük kesinlikle göstermektedir.

Büyük Piramit

Eski Mısır’dan günümüze geometri ile ilgili çok az yazılı belge kalmıştır ama Gize platosundaki piramitlerin varlığı bu eksikliği kapatır. Piramitlerin yapıları bize Eski Mısır’ın geometri bilgisi üzerine ciddi ipuçları vermektedir. Bu bölümde esas olarak incelenecek olan MÖ 2600 yıllarında yapılmış olan ve “**Büyük Piramit**” olarak da bilinen “**Keops Piramiti**”dir. Öklid’in 47. probleminde ve piramit hakkında bildiklerimizden yararlanarak Eski Mısır’lıların geometri konusunda neler bildiğine (hesapları kendimiz yaparak) bakalım.

Keops piramidinin taban uzunluğu 230 metre, yüksekliği ise 146,5 metredir. Bu bilgileri o zamanlarda kullanılan arşına (kübid) çevirirsek 500 ve 318.4 değerlerini elde ederiz. Yan yüzlerin uzunluğunu da 404,8 arşın (186,2 m) olarak bulabiliriz.

Yan yüzün taban uzunluğunun yarısı ile (dik üçgen) yaptığı oran 1.619’dur. Piramidin çevresini (2000 arşın) yüksekliğine böldüğümüzde 6,28 değerini elde ederiz, yaklaşık 2 pi (22/7). Piramidin yüksekliğini yarıçap kabul eden bir dairenin çevresi ile piramidin taban çevresi birbirine eşittir. **Piramit en azından çevresel olarak çemberi kare yapmaktadır.**

Sadece bu bilgiler bile Eski Mısır’da Eski Yunan’a yakın bir geometri bilgisi olduğunu ve geometrik sembolizmaya değer verildiğini gösterir.

Parthenon

MÖ 5. yüzyılda Atina'da yapılan Parthenon, altın oran ve altın dikdörtgenin kullanıldığı belki de en bilinen yapıdır. Iktinus, Callicrates ve Phidias isimli üç mimar tarafından yapılmıştır. Altın oranın Yunan'ca sembolü olan **Phi**. **Phidias** isimli mimara atfen kullanılmıştır.

Parthenon dışarıdan bakıldığından bir altın dikdörtgen içine oturur. Hemen tüm oranları altın orandadır. Aynı biçimde zemin tasarımında ve iç planında da altın dikdörtgenler kullanılmıştır.

Notre Dame Katedrali

Paris'te Seine nehri üzerinde bulunan ve "Site Adası" adı ile anılan yerdeki katedralin yapımı 1163 yılında başlamış, 13. yüzyılın ilk yarısı içinde ana bölümleri tamamlanmış ve 14. yüzyılın başında bitirilmiştir. Bu katedralde yer alan hemen tüm düşey çizgiler altın orandadır. Altın dikdörtgen ve altın oranın düşey olarak kullanıldığı bu yapı, ilk büyük Gotik karakterdir.

Rönesans Resim Sanatı

Rönesans dönemi resim sanatı altın oranın en sık kullanıldığı yerlerden biridir. Bununla beraber, resimlerde altın oranı görmek mimari eserlere göre son derece zordur, yanıltıcı olabilir.

Leonardo'nun ünlü Mona Lisa tablosundaki yüz bir altın dikdörtgen (düşey) içine oturur. Aynı tabloda birçok altın dikdörtgen bulmak mümkündür. Michelangelo'nun Davut heykeli altın oranları kullanır, aynı sanatçının "Kutsal Aile" isimli tablosu (daire içine çizilen) bir mükemmel yıldız şeklindedir. Raphael ve Rembrandt'da da altın oranları ya da bu oranları içeren geometrik figürleri bulmak mümkündür.

Güncel Sanat

Güncel sanatta kutsal geometri kullanımının en güzel örneklerinden birini Salvador Dalí'nin Son Yemek isimli tablosunda görürüz.

Resmin içinde birçok noktada altın oran kullanılmış, arka fona da bir düzgün onikiyüzlü oturtulmuştur.

Ünlü mimar Le Corbusier'in eserlerinde de altın orana rastlamak mümkündür. Hemen her sanatçı eserlerinin en az birinde altın oran kullanmıştır. Bu oran Picasso'da da ortaya çıkar, Mondrian'da da.

Altın oran, mükemmel geometrik şekillerin içinde de bulunan bir orandır. Düzgün bir 5 köşeli yıldız, düzgün bir altıgen gibi çok kullanılan bu şekillere kullanımı bilinçli olsun olmasın çok sık rastlamak mümkündür.

SONSÖZ

Geçmişin kutsal ve gizli bilimi geometri hayatımıza o derece girdi ki artık varlığını fark etmiyoruz bile. Profesyonel mesleğinde kullananlar dışında ilköğretimdeki matematik dersleri ile sınırlı kalıyor 20. yüzyıl insanının geometri bilgisi.

Mimaride geometrik şekillerdeki yapı taşlarının kullanılması Babillilerin toprak tuğlalarına kadar uzanır. Günümüzde de her zaman tuğla olmasa da sabit büyüklük ve oranda hazırlanmış parçalar ile üretiliyor binalar. Geometri her yeni yapının ayrılmaz bir parçası olmuş durumda, o kadar ki artık göze çarpmıyor. Milyonları peşinden koşturan modanın ya da Mars yolculuğunda kullanılan teknolojinin arkasında geometri olduğunu düşünmüyoruz bile.

Kutsal geometri ve kutsal geometrinin bir zamanlar ciddi önem atfedilen sembolleri günümüzde bazen bir banknotun üzerindeki resimde, bazen bir bayrağın üzerinde bazen de kardeşlerimizle bulduğumuz mekanların içinde gizlenmiş olarak karşımıza çıkıyor artık. Hemen hiçbir eseri sembolik yapısı ya da ifade etmek istedikleri açısından değerlendirmiyoruz.

Kutsal geometrinin sezgisel bir bilim olarak disipline ettiği evren ve insanın uyumu konusu da günümüzde önemini kaybetmiş durumda. Evrenle değil çevre ile bile uyum içinde değil modern insan.

Medeniyeti teknoloji ile değil, o medeniyetin içinde yaşayanların mutluluğu ile ölçmek gerekir. Mutluluk ancak uyumla mümkündür. İnsan maddi ve manevi varlığı arasındaki uyumu bulmalı, yaşadığı evrenin bir parçası belki de küçük bir eşi olduğunu hatırlamalıdır.

Evrenin Ulu Mimarı'ndan mutluluk mabedimizin inşasında bize yardımcı olmasını diliyoruz.

“Matematikçi olmayan biri “dört boyutlu” şeylerden söz edildiğini duyduğu zaman doğüstü düşüncelere kapılmış biri gibi titrer. Ama yine de üstünde yaşadığımız dünyanın dört boyutlu bir süreklilik olduğunu belirtmekten daha doğal bir cümle olamaz.”

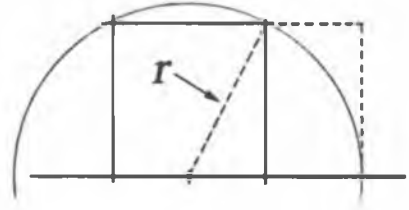
Albert Einstein, Görelilik, 1916

Albinon: İngiltere'nin eski (arkaik) adı. Günümüzde İngiltere'de “kadim zamanları” çağrıştırmak için kullanılır.

Altın oran: 1.6180339887498948482045868343656. Pergel ve gönye ile altın oran aşağıdaki şekilde bulunabilir.

Arşın: 0,46 metrelik uzunluk birimi (cubid).

Aziz Bernard, Clairvox; doğumu 1090, ölümü 1153. Cistercian din adamı. Papa II. Innocent ve III. Augenious'un danışmanı. Tapınak Şövalyelerinin destekçisi ve kurallar kitabının yazarı.

Descartes, René; Doğumu 1596, ölümü 1650. Fransız felsefeci ve bilim adamı.

Euklidies; İskenderiyeli Öklid, MÖ 325 – MÖ 265, İskenderiye, Elemanlar (Stoikhea) isimli kitabın yazarı.

Fibonacci, Leonardo Pisa'lı; doğumu 1170, ölümü 1250. İtalyan matematikçi. Kendi adı ile anılan serileri ile ünlüdür.

Fibonacci serisi ve altın oran: Seride ilerledikçe bir elemanın bir öncekine oranı altın orana yaklaşır;

Seri: 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, 144, 233, 377, 610, 987

$$89 / 55 = 1,61818$$

$$987 / 610 = 1,618032$$

Kalde: Babil

Lobachevskii, Nikolay Ivanovich; doğumu 1792, ölümü 1856, Rusya. Rus matematikçi. 1823'te tamamlanan ancak 1909'da yayınlanan Geometriya isimli eserinde Öklidyen olmayan geometriler hakkındaki çalışmalarını yer almıştır. Lobachevskii, Öklid geometrisini çok daha genel bir sistemin özel bir durumu olarak tanımlar.

Megalit: Dev taş.

Minkowski, Herman: 1864-1909, Litvanyalı matematikçi.

Minkowski geometrisi: özellikle görelilik ve teorik fizik alanlarında kullanılan, üç uzay ve bir zaman olmak üzere 4 boyutlu geometri.

Öklid aksiyomları:

1. İki noktadan bir doğru geçer.
2. Bir doğru parçası sınırsız uzatılabilir.
3. Bütün dik açılar birbirine eşittir.
4. Bir nokta ve bir uzunluk bir çember belirler.
5. Bir doğruya onun dışındaki bir noktadan sadece bir paralel çizilir.

Pi: İlk hesaplamalarda kullanılan yöntem bir birim çapındaki bir çemberin içine çizilen çokgenin çevresinin çapa oranının hesaplanması idi. Kenar sayısı arttıkça, çokgenin çevresinin çapa olan oranı Pi sayısına yaklaşır; örneğin: çemberin içine çizilen bir altıgen kullanıldığında Pi 3.0 iken, bu çokgen bir 96 kenarlı olduğunda değer 3,1410 olmaktadır. İlk 2000 basamağı (sıradan bir masaüstü bilgisayarda hesaplanması 1 saniyeden kısa süren) aşağıdaki gibidir:

1415926535897932384626433832795028841971693993751058209749445
9230781640628620899862803482534211706798214808651328230664709
3844609550582231725359408128481117450284102701938521105559644
6229489549303819644288109756659334461284756482337867831652712
0190914564856692346034861045432664821339360726024914127372458
7006606315588174881520920962829254091715364367892590360011330
5305488204665213841469519415116094330572703657595919530921861
1738193261179310511854807446237996274956735188575272489122793
8183011949129833673362440656643086021394946395224737190702179

8609437027705392171762931767523846748184676694051320005681271
4526356082778577134275778960917363717872146844090122495343014
6549585371050792279689258923542019956112129021960864034418159
8136297747713099605187072113499999983729780499510597317328160
9631859502445945534690830264252230825334468503526193118817101
0003137838752886587533208381420617177669147303598253490428755
4687311595628638823537875937519577818577805321712268066130019
2787661119590921642019893809525720106548586327886593615338182
7968230301952035301852968995773622599413891249721775283479131
5155748572424541506959508295331168617278558890750983817546374
6493931925506040092770167113900984882401285836160356370766010
4710181942955596198946767837449448255379774726847104047534646
2080466842590694912933136770289891521047521620569660240580381
5019351125338243003558764024749647326391419927260426992279678
2354781636009341721641219924586315030286182974555706749838505
4945885869269956909272107975093029553211653449872027559602364
8066549911988183479775356636980742654252786255181841757467289
0977772793800081647060016145249192173217214772350141441973568
5481613611573525521334757418494684385233239073941433345477624
1686251898356948556209921922218427255025425688767179049460165
3466804988627232791786085784383827967976681454100953883786360
9506800642251252051173929848960841284886269456042419652850222
1066118630674427862203919494504712371378696095636437191728746
77646575739624138908658326459958133904780275900

Pisagor (Pythagoras): Doğumu MÖ 569 ölümü MÖ 475. Samos'lu filozof ve matematikçi. Croton'da kurduğu gizli bir kardeşlik ile geometriyi "kutsal" bir sır haline getirdi.

Plato (geniş omuzlu): Doğumu MÖ 427, ölümü MÖ 347. Atinalı filozof. Plato'ya göre gerçek idealardan (Yunanca'da idea aynı zamanda form/şekil anlamına da gelmektedir) oluşmuştur. İdealar duyularımızla anlaşılmasa da aklımızla bulunur. Geometri, Plato tarafından metafizik dünyanın tanımlanması için en uygun araç olarak kabul edilmiştir.

Poincaré, Jules Henri; Doğumu 29 Nisan 1854, ölümü 17 Temmuz 1912, Fransa. Matematikçi ve filozof.

Quadrivium: Eski zamanlarda dört ana matematik bilimine verilen isim. Bu bilimler aritmetik, geometri, astronomi ve müziktir.

Ramanujan, Srinivasa Aiyangar; Doğumu 1887, ölümü 1920. Hintli matematikçi. Analitik sayı teorisine ciddi katkılarda bulunmuştur.

Riemann, Bernhard; doğumu 1826, ölümü 1866. Alman matematikçi. Gauss ve William Weber ile matematik ve fizik çalıştı. Riemann uzaylarının mucidi. Görelilik teorisinin temelleri Riemann'ın çalışmaları ile atılmıştır.

Sayı Sembolizması: Geometri ile doğrudan ilgili olmamakla birlikte, Furlong'un kitabında ek olarak yer alan sayı sembolizması bölümünün kısaltılmış ve ek yapılmış halini bu bölüme koymakta yarar gördük.

- 0 Oluşum aşamasındaki ilâhiliği simgeler. 0 yerine daire de kullanılmıştır.
- 1 Birliğin, bütünlüğün ve ilâhiliğin sayısıdır. Başlangıcı sembolize eder.
- 2 İkiliği (dualite) ve karşılığı (zıtlığı) sembolize eder.
- 3 Sentezi ve oluşumu temsil eder, iki üçü yaratır.
- 4 Fiziksel dünyayı temsil eder, ateş, hava, su ve topraktan oluşur. Kare.
- 5 Ruhsal varlığın sembolü. Çinliler için kutsal sayı. Beş köşeli yıldız.
- 6 Uyum ve güzelliğin sayısı, Venüs ile bağlantılandırılır.
- 7 Mistisizmin sayısıdır; 7 yıldız, yedi gün.
- 8 Ruh ve maddenin birleştiği sayıdır. Ortadan bölündüğünde sonsuzluğu gösterir.
- 9 Evrimi ve geçişi sembolize eder, Mars ile bağdaştırılır.
- 10 Bir ve sıfır sonsuzluğu ve oluşumu gösterir.

Thales: Doğumu MÖ 624, ölümü MÖ 547. Miletli filozof, bilim adamı ve mühendis. Algılanabilir nesnelerin geometrileri ile ilgili ilk çalışmaları yapan matematikçi.

Vitruvius, Marcus Pollio: Doğumu MÖ 70, ölümü MÖ 25. Romalı ünlü mimar. Tapınakların insandaki oranlar kullanılarak yapılması gerektiğini, çünkü bu oranlarda hem daire hem de karenin yer aldığını söylemiştir. Mimarinin babası olarak bilinir.

KAYNAKLAR

- Boll, Marcel; Matematik Tarihi, İletişim Yayınları,*
- Calter, Robert; Geometry in Art and Architecture, Dartmouth College*
- Einstein, Albert; İzafiyet Teorisi,*
- Furlong, David; Piramitler Gerçeği,*
- Heath, Robin; Stonehenge,*
- Kelley L., Ross; The Ontology and Cosmology of Non-Euclidean Geometry, 1996*
- Kitab-ı Mukaddes*
- Lawlor, Robert; Sacred Geometry, Philosophy and Practice,*
- Lundy, Miranda; Kutsal Geometri,*
- Meydan Larousse*
- O'Connor J J ve Robertson E F; Pythagoras's theorem in Babylonian mathematics*
- Örnekol, Ömer L; Anılar, Bilim ve Teknik Dergisi, Kasım 1982, Sayı : 180*
- Rawles, Bruce; Sacred Geometry Homepage, <http://www.intent.com/sg/>*
- Sutton, David; Platon'un ve Arşimet'in Çokyüzlü Cisimleri,*
- Türk Ansiklopedisi, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları,*
- Ülger, Ali; Matematik'in Kısa Bir Tarihi, Koç Üniversitesi.*

SEMBOLİZMA ve FELSEFE

Kirk McNULTY
Çeviren: Ali VERBAS

Symbolism and Philosophy

Masonic Tracing Boards are training devices. In the earliest days of speculative masonry the master, using chalk, would sketch designs on the floor of the lodge before the meeting. Then he would talk about the drawing during the meeting. It may be that early in the history of the speculative order all meetings were "Masonic education". The capacity to draw masonic diagrams and to speak of them in philosophical terms was one of the qualifications of a master in the early days of the Craft. However, that sort of preparation was a time-consuming, laborious and difficult task and in time the hand-drawn diagram was replaced by a floor cloth on which the "standard designs" were ready to be talked about. Floor cloths or sometimes referred to as the "Master's Carpet" occupied significant space in the lodge, however and during the course of the 18th century, as the ritual became increasingly better developed and more important, the standardized drawings seem to have been transferred to the "Tracing Boards", one board for each degree, which are pictures that encapsulate the symbols of each of the degrees.

Çalışma Tabloları Masonik eğitime yönelik avadanlıklardır. Spekülatif Masonluğun kadim yıllarında, toplantı öncesi bir Üstat Mason locanın zeminine tebeşirle bu sembolleri çizer ve sonra bu semboller hakkında çeşitli bilgiler aktarırdı (Spekülatif Masonluğun bu ilk yıllarında tüm toplantıların "Masonik eğitim"e yönelik olduğu söylenebilir). Şuna inanıyorum ki, Mesleğimizin bu ilk yıllarında, birazdan birçoğunu değerlendireceğimiz bu şekilleri çizmek ve bunlar hakkında felsefi

konuşmalar yapmak önemli bir birikime sahip olmak ve Üstat Mason niteliklerini taşıyabilmek demektir. Ancak, bu tür çizimler zaman ve emek kaybına neden olabiliyordu ve bu nedenle üzerinde değerlendirme yapılacak bazı “standard şekiller” “Üstat Kilimi” dediğimiz kumaşlar üzerine işleniyor ve zemine bunlar seriliyordu. Zamanla, bu kilimler localardaki muteber yerlerini alıyor ve 18. yüzyılın ilerleyen senelerinde ritüeller geliştikçe ve daha da önem kazandıkça bu standart şekillerin giderek her dereceye ait bir tablo olmak üzere o derecenin bilgilerini ihtiva eden Çalışma Tabloları’na dönüştüğünü görüyorduk.

Bu tabloların en çok bilinenlerden bazıları John Harris isimli İngiliz kardeşin çizdikleridir ve 1820 ile 1830’lu yıllara uzanır. Bu tabloların en önemli özelliği İngiltere’deki Büyük Locaların 1816 yılında birleşmelerinin ardından üzerinde uzlaşılan Masonik sembolizma yapılandırılmasını yansıtmıştır. Bugün de halen bir çok locada kullanılmakta olan bu Çalışma Tabloları çok önemli ve değerli bir evrimleşmenin sonucudur. Oysa, daha eski dönemlerdeki bir çalışmaya göz attığımızda daha farklı bir sembolik yapı ile karşılaşırız. Stephen Jones kardeşimizin 1797 yılında çizmiş olduğu “*Masonic Miscellanies*” (*Masonik Derlemeler*) 18. yüzyılın son yıllarının ve birleşme öncesi dönemin sembolizmasını yansıtmaktadır.

Masonik Derlemeler

Bu tabloda da hatırı sayılır miktarda sembol bulunmaktadır. Şöyle kapsamlı bir çalışma yapılırsa, her bir Çalışma Tablosu için bir kitap yazılabilir. Peki ama neden? Çünkü, Çalışma Tabloları, Localarda verilen konferanslar gibi birer ders niteliğinde değildir. Bu tablolar Aydınlanmacı düşüncenin özü olan çok geniş ve engin bir edebiyatın ve felsefi doktrinlerin referanslarıdır. Bu Çalışma Tablolarını ve daha doğrusu Masonluğun bizzat kendisini iyi anlamak isteyen birisi bu doktrinler hakkında önemli sayıda kitap ve yazı okumalı ve bu felsefeyi anlamaya çalışmalıdır. İşte bu makalede de Aydınlanmacı düşünce açısından Çalışma Tablolarının sembolizması ele alınacaktır.

Ancak, açıklıkla ve özellikle belirtilmelidir ki bu makalede ortaya konan düşünce ve fikirler tamamen yazarın şahsına aittir. Herhangi bir Büyük Loca ya da bir ritin öğretisi ve eğilimlerini içermemektedir. Herhangi bir fikri açıklarken “benim görüşüme göre” veya benzer ifadelerle başlamamış olunması, gereksiz tekrarlardan kaçınmak içindir. Kaldı ki, bunlar İngiliz Çalışma Tablolarıdır ve bundan çağdaş İngiliz Masonlarının zamanlarının tümünü sadece felsefi çalışmalarla geçirdikleri sonucu çıkartılmamalıdır.

METAFİZİK

Metafizik, en basit ifadesiyle, felsefenin “Tanrı” ile ilgilenen bölümüdür. “İlk nedenler”, “var olmanın doğası” ve “fizik ötesi” diye adlandırdığımız bütün önermeleri ele alır ve inceler. Bir çok bakımdan “tehlikeli tabir” halini almıştır. Günümüzde moda olan pozitivist bir yaklaşımla ele alacak olursak, birşeyin “metafiziksel” olduğunu söylemek onun ispatlanamaz olduğunu önermekle aynı şeydir. Tabii buradan yola çıkarsak, çağdaş düşünce tarzına göre bu, metafiziğin “anlamsız” olduğu şeklinde de algılanabilir ama durum her zaman böyle değildir. 20. yüzyılın başlarına kadar Batı’nın tüm felsefi akımları “İlahî Varlık” a yöneliyorlardı ve metafizik oldukça önemli bir alandı. Metafizik, evrenin fiziksel olarak gözlemleyemediğimiz bölümünü ele alıyor ve bu bölümün yapısını ve oluşumunu açıklamaya çalışıyordu. Ayrıca “İlahî Varlık” ın evreni nasıl yarattığı ve nasıl yönettiği ile de ilgileniyordu. Halen yeryüzünde kullanmakta olduğumuz birçok metafizik yöntem vardır; ancak son 2.000 senede, özellikle Batı dünyasında Hıristiyanî-Musevî bir monoteizmin egemen olduğu bir metafizik baskın ve yaygındır. Özellikle Neo-Platoncu düşüncenin etkisiyle kadim Yunan ve Roma uygarlıklarının ve felsefesinin yeniden ele alınmış olması bile Rönesans ve aydınlanmacı düşünceyi bu hakimiyetin dışında bırakamamıştır.

Ortaçağ düşünürleri klâsik felsefeyi Hıristiyan doktrini açısından ele almak ve onunla ilişkilendirmek amacına yönelirlerdi. Aydınlanmacı düşünürler ise klâsik felsefenin bizzat birey hakkında ne söylediğiyle ilgilenirlerdi. İşte bu aydınlanmacı düşünürler Ortodoks Hıristiyanî düşünce sistemine, başta Neo-Platoncu olmak üzere önemli miktarda Yunan ve Yahudi tasavvufunu taşımışlardır.

Bu eğilimlerin ilki, Hıristiyanlığın ilk ortaya çıktığı dönemde İskenderiye’de görülen ve Hermetik bir öğreti şekli (öğretmen ve öğrencinin karşılıklı konuşmalarına dayanır) olan “*Hermetica*”dır. Aslında “*Hermetica*” kadim Mısır felsefesi ile ağırlıklı olarak Helenistik Yahudi ve Hıristiyanî düşüncelerin bir karmasıdır ve kadim Hıristiyan doktrinlerin oluşmasında yadsınamaz bir etkisi olmuştur.

İkinci eğilim ise Yahudi tasavvufu olarak niteliyebileceğimiz ve 1492 yılında Yahudilerin İspanya’dan sürülmeleri üzerine tüm Akdeniz ve Ortadoğu ülkelerinde ortaya çıkan Kabbala vasıtası ile gelmiştir. Ünlü düşünür ve yazar Frances Yates bu klâsik ve Yahudi felsefelerinin karmasını “*Hermetik/Kabalistik Gelenek*” olarak adlandırmıştır. Tüm bu doktrin Ortodoks Hıristiyan felsefenin içine yerleşince Aydınlanma döneminin ilk yıllarının da temel görüşü halini almıştır. Sonuç olarak, Batı metafiziğinin genel tanımı ile aydınlanmacı düşüncenin metafiziği hemen hemen aynı şeydir denebilir. Spekülatif Masonluk da 17. yüzyılın sonlarında ortaya çıkan bu Aydınlanma dönemi ile birlikte yeşermeye başlamış ve bu dönemin sembolizması bu aydınlanmacı geleneğin öğretilerini yansıtmıştır.

Bu felsefi öğretinin üç temel kavramı vardır. Bunlardan ilkinde “İlahî Varlık” sınırsız olarak tahayyül edilir. Böylece, tüm varoluş, merkezinde “İlahî Varlık” olan tek nedene bağlanır. Bunun açıkça yapılmış bir tanımı “*Hermetica*” öğretisinde yer almaktadır: “...çünkü Rab herşeyi kapsar, Rab’da yer almayan hiçbir şey yoktur ve Rabbin olmadığı hiçbir şey de yoktur. Şöyle de söyleyebilirim, Rab sadece her şeyi kapsamaz, tüm gerçeği söylemek gerekirse, Rab herşeydir”. Aslında bu noktaya çok farklı bir yöntemle gelmiş olsa da Spinoza da 1677 yılında hemen hemen aynı şeyi ifade etmiştir.

İkinci temel kavram, dünyada olan bitenin aslında yukarıda olan bitenin bir yansıması olduğu olgusudur. Bu kavramı en veciz şekilde “*yukarısı aşağısı gibidir*” ifadesi ile açıklayabiliriz. Bu ifadede dünyanın evrenin bölünmez bir parçası olduğu vurgulanmaktadır. “İlahî Varlık” olarak tanımlanan, tüm evren ve varoluşu bünyesinde barındıran bu oluşumun

içerisinde yukarı ve ilahî seviyelerde olanlarla daha düşük, yani dünyevi seviyelerde de benzer şeyler olmalıdır görüşü bu temel kavramı yansıtır.

Üçüncü temel kavram ise, bu tür üst seviye bilgi ve kavramlara ulaşmak ya kişisel çaba ve deneyimlerle ya da vahiy yoluyla elde edilebilir. Mantikî tartışmalarla bu bilgilere ulaşılamaz. Bir bilgenin mürşidi olmak da bir yöntemdir. Bu görüşlerden yola çıkarak şu ifade edilebilir ki, Çalışma Tablolarında açıklanmaya çalışılan Masonik sembolizma aslında aydınlanma döneminin dünyevî görüşlerini yansıtmaktadır.

BİRİNCİ DERECE ÇALIŞMA TABLOSU

Birinci Derecenin Çalışma Tablosu'nu gözünüzün önüne getirin. İlk bakışta Masonik bazı nesnelere heterojen olarak toplandığı bir çizimle karşı karşıya geleceksiniz ama aslında çok uyumlu bir resim vardır karşınızda. Gerçekte ise Tanrı'nın, Evren'in ve Herşey'in bir temsilidir karşınızdaki. Aynı zamanda bir manzaranın ortasında duran bir insanın da resmidir. İlk bakışta bunların hiçbirini göremezsiniz ama gördüklerinizi tek tek analiz etmeye başladığınızda söylenenlerin doğru olduğunu kolayca anlarsınız.

MÜCEVHERLER

Aydınlanmacı düşüncenin temelini teşkil eden ana kavram sistemin birliği ve "İlahî Varlık"ın her yerde hazır ve nâzır olması anlayışıydı. Kanımca, bu düşünce, Birinci Derece Çalışma Tablosunda "Loca'nın Mücevherleri" diye adlandırdığımız üçlü bir sembol grubuyla temsil edilmektedir. Sembolizmamızı formüle eden kardeşlerimiz bu üç nesneyi tek bir grupta toplamışlar ve bizim de bu üç sembolü tek ve birbirleriyle ilişkili olarak telâkki etmemizi istemişlerdir. Bu bağlamda, "Loca'nın Mücevherleri" Çalışma Tablomuzda "Alev Saçan Yıldız", "Siyah Beyaz Damalı Döşeme" ve "Çentikli Bordür" den oluşmaktadır. Yine benim şahsî fikrimce bunların hepsi birlikte "İlahî Varlık" a atıf yapmaktadır. "Alev Saçan Yıldız" resmin ortasında yer almaktadır. Bu yıldız, günümüzde astronomların ifade ettiği gibi bir "uzay cismi" ni remzetmemektedir. Uzay cismi olarak nitelendirebileceğimiz yıldızlar Tablonun üst tarafında Ay'ın yanında görülmektedir.

Ashında, "Alev Saçan Yıldız" , "İlahî Varlık"ı doğrudan müjdeleyen bir semboldür. Şayet cebinizde ya da cüzdanınızda bir Amerikan Doları

banknotu bulunuyorsa oradaki Mühür’de de “İlahî Varlık”ın aynı şekilde remzedildiğini göreceksiniz. Sonuç olarak, Birinci Derece Çalışma Tablosu’nda gökyüzünde yer alan “Alev Saçan Yıldız” doğrudan ve olduğu gibi “İlahî Varlık”ı remzetmektedir.

“Siyah Beyaz Damalı Yer Döşemesi” ise bilincimizin karşı kutbunda yer aldığı gibi “İlahî Varlık”ı Dünyamızda ve günlük hayatın içerisindeki görünümü ile temsil etmektedir. Siyah ve beyaz damalar zıtlıkları, merhamet ve adaleti, ödül ve cezayı, tutku ve çözümlemeyi, intikam ve şefkati betimlemektedir. Aynı zamanda insanın hayat tecrübelerini, karanlık ve aydınlığı, iyiyi ve kötüyü, kolay ve zoru remzetmektedir ve bu sembol böyle algılanmaktadır. Ama, aslında “Damalar” sembol değildir. Asıl sembol olan “Döşeme”dir. Farklı renkteki kareler güzel bir “Döşeme”yi ortaya çıkarabilmek için bir arada kullanılmıştır ve bir tekliği, yani “İlahî Varlık”ı ifade eder. Tüm bu şekiller “Çentikli Bordür” ile çerçevelenmiş ve böylece tek bir sembole indirgenmiştir. Çalışma Tablosunda bir kez daha

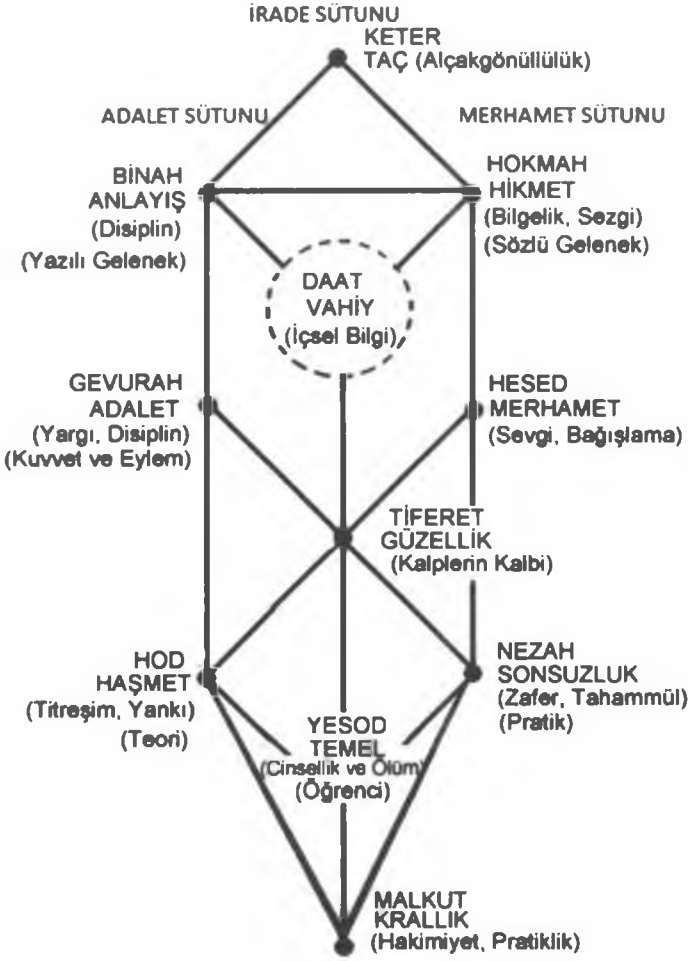
görülebileceği gibi “Çentikli Bordür” sadece “Siyah Beyaz Damalı Döşeme”yi değil resmin tümünü bir tek oluşturma çerçevesindedir. Köşelerde yer alan “Püsküller”i ise tüm bu bütünlüğün içerisinde iş gören İlahî faaliyetler olarak algılayabilirsiniz.

SÜTUNLAR

Ortada tek başına duran “Alev Saçan Yıldız” haricinde Çalışma Tablosu'nun tamamına dualite ve çokluk hakimdir. Zemindeki siyah beyaz damalardan tutun, erkek ve dişinin kadim sembolü olan gökteki Güneş ve Ay'a kadar bu çiftleri görebilirsiniz. Tablonun orta bölümünde bir başka dualite iki sütunla temsil edilmektedir. İşte tam burada, saf varlığın zıtlıklarından, fiziksel dünyaya yükselişimizde, üçüncü sütun bazı yeni kavramları da beraberinde getirmektedir. Bu sütunların en çarpıcı özelliği her birinin farklı bir Mimarî Üsluba ait olmasıdır. Masonik sembolizmde bu sütunlara birer isim verilmiştir. Ortada yer alan İyon başlıklı sütun “Akıl ve Hikmet”i soldaki Dorik başlıklı sütun “Kuvvet”i ve sağdaki Korent başlıklı sütun da “Güzellik”i remzeder. Evet ama, bu sütunları ve bunlara verilen isimleri nasıl izah edeceğiz?

Yukarıda da belirtildiği gibi, Aydınlanmacı düşüncenin ana unsurlarından bir tanesi de Kabbala adı verilen Yahudi tasavvufudur. Özellikle de 1492 yılında İspanya'dan sürülen Sefarad Yahudilerinin tüm Akdeniz ve Ortadoğu bölgesine yaydıkları Sefarad Kabbalasıdır. Aydınlanma döneminde Kabbala üzerine çeşitli kitaplar yazılmış ve yayımlanmıştır. Kabbalistler tarafından yaygın olarak kullanılan bir şekil de “Hayat Ağacı” adı verilen bir diyagramdır.

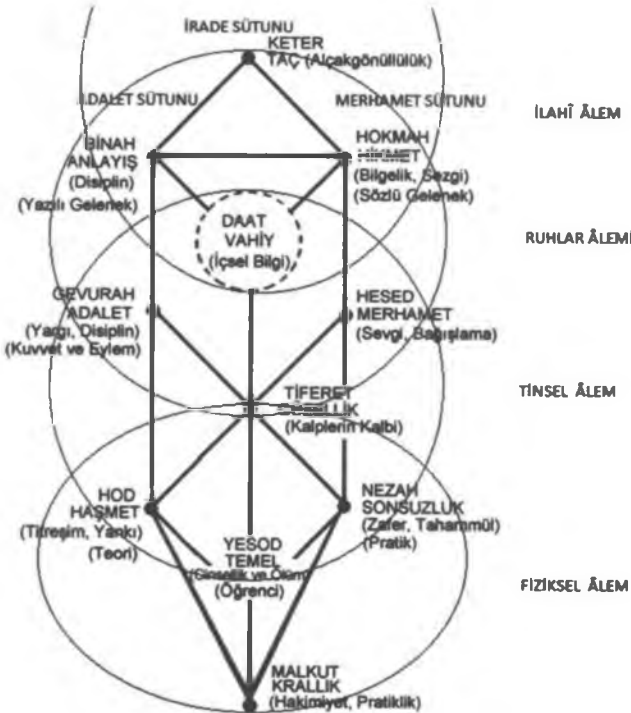
Sağdaki Sütuna “Merhamet Sütunu” adı verilir ve bu aktif sütundur. Soldaki sütun ise pasiftir ve “Adalet Sütunu” olarak bilinir. Ortada ise “İrade Sütunu” olarak adlandırılan ve sağdaki ve soldaki her iki sütunu dengede tutan Denge Sütunudur. Eğer bu ağacı evreni temsil eden bir şekil olarak ele alırsak, bu takdirde, kuvvet, genişleme ve yayılma gibi kavramlar sağdaki aktif sütunla ilişkilendirilir. Deha, ilham, içedokuş ve irfan gibi kavramlar ise soldaki pasif sütunla ifade edilir. Sefiralar arasındaki ilişki üç ilke ile yönetilir. Merhamet sütununa yani sağa doğru genişleme ve Adalet sütununa yani sola doğru sınırlama şeklindedir. İrade ise tüm bu hareketi dengede tutan unsurdur. Her üç sütun ise hepsinin üstünde olan ve varlıklarını da borçlu oldukları “İlahî Varlık”ta son bulur.

Çalışma Tablosundaki sütunlara geri dönecek olursak, Korent başlıklı “Güzellik” sütunu sağ tarafta yer alır ve klâsik dünyada Korent Uygarlığı şaşaalı ve pahalı faaliyetleri ile tanınır. Solda yer alan Dorik başlıklı “Kuvvet” sütunu ise disiplin, sınırlama ve istikrarın öne çıktığı Dorik Uygarlığının öğelerini taşır. İyon başlıklı “Akıl ve Hikmet” sütunu ise ortada yer alır. İyon Uygarlığı da panteondaki faaliyetleri yöneten ve uygulayan Tanrılara tapınaklar yapan bir medeniyet olarak bilinir. Böylece, Kabbalistik Hayat Ağacı gibi bu üç sütun da genişlemeye yönelik bir eğilime, sınırlama ile karşı koyan iki gücü dengede tutmaya çalışan ilahî bir gücün faaliyeti olarak da algılanabilir.

DÖRT ÂLEM

Aydınlanmacı düşünürlerin evren algısı dört farklı âlemden (dünya) oluşuyordu. Hermetica öğretisine göre de her bir âlem dört ana elementten (toprak, hava, ateş, su) biri ile ilintiliydi. Aşağıdaki şekilde görülebileceği gibi Kabbalada da aynı ayrımı görmek mümkündür. Bunlar, “Elemental” ya da “Fiziksel Âlem”, “Semavi” ya da “Tinsel Âlem”, “Semavi Ötesi” ya da “Ruhlar Âlemi” ve “İlahî Âlem” olarak adlandırılır. Aynı tanımlamaları Birinci Derece Çalışma Tablosuna da uygulayabiliriz. Bu sembollerin ortaya çıktığı dönemde insanlar dünyanın evrenin merkezi olduğunu ve cennetin ve ilahî âlemin yıldızların ötesinde olduğuna inanıyorlardı. İşte böyle bir dönemin düşünce tarzına göre yorumlayacak olursak, damalı döşeme “Fiziksel Âlemi”, sembollerin çoğunun ve sütunların yer aldığı orta bölüm “Tinsel Âlemi”, güneş, ay ve yıldızların olduğu bölüm “Ruhlar Âlemi”ni ve son olarak “Alev Saçan Yıldız” da “İlahî Âlemi” remzediyor diyebiliriz.

Çevirmenin Notu: Bu dört âlemle ilgili Kabbala öğretisinde çeşitli kavramlar yer almaktadır. Fiziksel Plan, Hayat Ruhu Planı, İlahî Ruhlar Planı ve İlahî Plan olarak tanımlayanlar olduğu gibi, İlahî, Ahlâkî, Entellektüel ve Duygusal Âlemler olarak tanımlayanlar da görülmektedir.

Buraya kadar Aydınlanma döneminde yaşayan kardeşlerimizin algısında evrenin yapısının nasıl remzedildiğini anlamaya çalıştık. Sonuç olarak bu Tablo bir “Manzara”yı resmetmektedir. Peki, bu manzaranın içersinde “İnsan” nerededir?

İNSAN

Aydınlanma döneminde ortaya çıkan temel düşüncelerden biri de evrenin tamamını kapsayan Makrokozmoz ve buna bağlı olarak bireysel olarak insanı kapsayan Mikrokozmoz kavramlarıdır. Buradaki ana fikri şöyle tanımlayabiliriz: evren ve insan aynı ilkeler kullanılarak ve her ikisi de Tanrı'nın suretinde yaratıldı. Bu büyük ve küçük iki âlem arasında sürekli bir ilişki bulunmaktaydı. Bu husus, “Teklik” prensibinin doğal bir sonucuydu. *Hermetica* öğretisinde de yer aldığı gibi, “*yukarısı aşağısı gibidir*” tanımı bu kavramı özetlemektedir. Bu husus 17. yüzyılda Robert Fludd tarafından yazılmış olan *History of the Two Worlds* (Her İki Dünyanın Tarihi) isimli kitapta sıklıkla yer almaktadır.

Yine buraya kadar John Harris'e ait Birinci Derece Çalışma Tablosu'ndaki temel sembollerden biri olan Merdiven'den hiç söz etmedik. Merdiven, üzerinde Kutsal Kitapların açık olduğu Yemin Kürsüsünden başlayıp “Alev Saçan Yıldız” a yani “İlahî Varlık”a uzanmaktadır ve Masonik öğretilerde bu merdiven Yakup'un Merdiveni olarak bilinmektedir. Ancak, bu merdiven sembolünü bir başka sembolle birlikte ele almak gerekir. Bu da Yemin Kürsüsünün ön yüzünde görülen *İki Paralel Çizgi Arasındaki Dairenin Merkezindeki Nokta*. Bu iki sembolü birlikte ele almak neden bu kadar önemli? *Masonik Derlemeler* diyagramına baktığımızda da iki sembolün birlikte yer aldığını görüyoruz. Birçok eski Masonik çizimlerde de bu iki sembolün birlikte yer aldığı görülmektedir. Bu ikisinin mutlaka bir bağlantısı olmalıdır. Önce iki paralel çizgiyi ele alalım. Bunlar, Dorik ve Korint başlıklı sütunlar gibi zıtlıkları yani, aktif ve pasif eylemleri remzederler. Neden, diye soracak olursanız, Masonik sembolizmada bu iki paralel çizgi Aziz Yuhanna'lara tekabül eder. Bir çizgi Yaz mevsimindeki Vaftizci Yahya Gününü (24 Haziran) diğeri de Kış mevsiminde yer alan Müjdeci Yahya Gününü (27 Aralık) temsil eder. Hıristiyanı elementlerinden biraz arındırılmış olan Masonik İngiliz Anayasası ve sembolizmasında çizgilerden biri Hz. Musa'yı (Peygamber) diğeri de Hz. Süleyman'ı (Kanun Yapıcı) remzeder ki sonuçta aynı anafikre ulaşılır. Merdiven, üzerinde görülen Çapa, El ve Kutsal Kâse ile sembolize edilen “Üç Temel Erdem” olan “İman”, “Ümit” ve “Şefkat” ile birlikte bu iki paralel çizgi arasında ilahî göklere doğru uzanır.

Şimdi, bu *İki Paralel Çizgi Arasındaki Dairenin Merkezindeki Nokta*'ya ve Merdiven ile "Üç Temel Erdem"e birlikte baktığımızda üç sütuna çok benzeyen bir şekil daha görürüz. Burada şakûlî duran üç unsur vardır. Bunlardan ikisi aktif ve pasif eylemlere tekabül eder, ancak, üçüncü şakûl, yani Merdiven, bizi "ilahî göklere ulaştırarak olan araç" halini alır. Sonuç olarak, kanımca, Merdiven, "Üç Temel Erdem" olan "İman", "Ümit ve "Şefkat" ile birlikte değerlendirildiğinde bireysel iradeyi temsil eder ve yukarıda gördüğümüz Dört Âlem'in alttaki üçüne tekabül eder. Böylece Makrokozmozü temsil eden "Manzara" ile Mikrokozmozü temsil eden "İnsan" aynı kaynağı, "Alev Saçan Yıldız" ile remzedilen Dördüncü Âlem olan "İlahî Varlık"ı paylaşırlar. Merdiven ve *Dairenin Merkezindeki Nokta'yı* birlikte ele aldığımızda da bunların, aynı ilkelerle yaratılmış olan evrenin ve onun yaratıcısı "İlahî Varlık"ın tezahüründeki "İnsan" olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

DOĞU - BATI DOĞRULTUSU

Birinci Derece Çalışma Tablosu ile ilgili belirteceklerimizi bitirmeden önce değinmemiz gereken bir nokta daha var. Bazen bir Masona "seyyah" yani seyahat eden adam olarak hitap edilir. Masonik kateşizmlerden biri nadiren kullanılan bu tâbire bir nebze ışık tutmaktadır.

S. Hiç seyahat ettin mi?

C. Atalarım etti.

S. Nerelere gittiler?

C. Batı'dan, Doğu'ya.

S. Seyahatlerinin amacı neydi?

C. Bilgileri bulabilmek için Doğu'ya, öğrendiklerini yaymak için de Batı'ya gittiler.

Birinci Derece Çalışma Tablosuna dikkatle bakacak olursak, buradaki pergelin duruşu Masonik sembolizma uyarınca anlamamız gereken Doğu-Batı doğrultusunu işaret etmektedir (Pergelin uçları yukarıya, başı aşağıya bakmaktadır). Bu açıklama biraz da yeni yola çıkmış olan Çıracak kardeşin katetmesi gereken uzun yola da değinmektedir. Batı'dan yola çıkan Çıracak, Masonik derecelerde ilerledikçe Yakup'un Merdiveninden yukarı çıkıyormuş gibi her derecenin bilgileri ile donanacak ve yolculuğunu bu minvalde sürdürecektir.

Hermetik-Kabalistik geleneğin içinde yer alan "Miraç" yani gökyüzüne mistik bir yükselme de bu bağlamda ele alınabilir. Çeşitli yöntemlerle kişi ruhlar ve melekler âlemine yükselir ve sonunda kendini "İlahî Varlık"ın

huzurunda bulabilir. Böyle bir yolculuğu Johann Von Reuchlin *De Arte Cabbalistica* (Kabalistik Sanat) adlı kitabında etraflıca anlatmaktadır. *Hermetica*'da da benzer bilgileri bulabiliriz. Bu tür miraç olayları karakteristik olarak derunî bir Hıristiyan anlayışı içermektedir. Cornelius Agrippa *De Occulta Philosophia* (Okült Felsefe) isimli kitabında şöyle demektedir; “Üç âlem göğe yükseldi, Fiziksel Âlem, Tinsel Âlem ve Ruhlar Âlemi... Orada meleklerle karşılaştı ve orada Teslis gerçekleşti... Bütün isimlerin en güçlüsü olan İsa'nın adının arasından Tanrı'nın İbranice adı görüldü” demektedir.

SONUÇ

Bu makalede ortaya koyduğum bazı fikirler sizlere soyut gibi gelebilir, ilginç de gelebilir ama hiçbirinin pratik bir değeri yoktur. Ben olaya tarihi bir açıdan yaklaşmak istedim. Masonik sembolizmayı kullanarak ana hatlarını çizmeye çalıştığım bu düşünce tarzı insanoğlunun varabileceği en soylu mertebelerden biridir. Bu düşünce tarzı 300 yıldan beri Avrupa'nın insanlık hakkındaki düşüncesinin özünü teşkil eder. 1600'lü yılların sonunda ve 1700'lü yılların başında Avrupa'da çok önemli ve ilginç gelişmeler oluyordu ama bunlardan iki tanesi insanlığı doğrudan ilgilendiriyordu. Bunlardan ilki Kuzey Avrupa'da (öncelikle İngiltere ve Hollanda'da) yaşandı. Buralarda ilk kez “demokratik” diyebileceğimiz bir yönetim tarzı görülmeye başlandı. Bu fikir ilk olarak kadim Yunan'da ortaya çıkmıştı ama uzun yıllar boyunca kimse 300 yıl öncesine kadar bu fikrin arkasından gitmemişti. İkinci olarak da yine aynı coğrafyada ve yine aynı yıllarda Avrupa hükümetleri bilinçli olarak işkenceyi politik bir uygulama metodu olmaktan çıkartmışlardı. Bunlar çok önemli ve göze çarpıcı iki gelişmedir.

İnsanın yücelmesi ve Kâmil İnsan olmaya yönelmesi ile ilgili bu tarz öğretiler günümüzün materyalist dünyasında artık unutulmaya yüz tutmuştur. Belki de Mesleğimizin bunları öğretmeyi terketmiş olması buna neden olmuştur. Kanımca insanın yücelmesi ile ilgili bu öğretiler, üzerinde düşünmeye hatta yeniden öğretilmeye değerdir.

ARŞİVİMİZDEN ÖNEMLİ BELGELER

Yavuz Selim AĞAOĞLU

Important Documents From The Archive

“The Dormancy Period” in the history of Turkish Freemasonry has begun in 1935 with having the Masonic activities being stopped without any enforcement of any law. It is well known that the information in connection with this period is quite limited. But today newly found court cases and the proceedings for having the local premises being returned back to the Masonic organisation after ending the Dormancy Period provide us new information on the subject. The four documents we have chosen from those court cases for publication in this issue give us important clues about this period.

1935 yılında Türkiye’de Masonik faaliyetlerin herhangi bir kanuna bağlı olmaksızın durdurulması ile birlikte Masonluk tarihimizde “Uyku Dönemi” olarak adlandırılan bir dönem başlamıştır. Bu dönem, 5 Şubat 1948 tarihinde “Türkiye Mason Derneği” kuruluşu için İstanbul Valiliği’ne resmî başvuruda bulunulması ile sona ermiştir. Bir başka ifade ile, yeni isimle yeni bir dernek kurulup bu yeni derneğin çatısı altında çalışmaların tekrar başlatılması tercih edilmiştir. 1950 yılına gelindiğinde Türkiye Mason Derneği çalışmalarına devam ederken bir taraftan da Türk Yükseltme Cemiyeti’nin yeniden “ihya edilmesi” gündeme gelmiştir. Böylelikle 1935 yılında faaliyeti durdurulmuş olan cemiyetin lokal binalarının geri istenmesi mümkün olabilecektir. 1951 yılı ile birlikte lokal binalarının geri alınması ile ilgili hukuki süreç başlatılmıştır. Uzun yıllar sürmüş bu zorlu sürecin dava dosyaları henüz gün ışığına çıkmış bulunmaktadır. Bu dava dosyalarında Masonluk tarihimizle ilgili önemli dokümanlara da rastlanmaktadır.

Bu sayımızda Uyku Dönemi’ne giriş ile ilgili tespit ettiğimiz dört belgeyi dikkatinize sunuyoruz.

Uyku Dönemi'ne girişte Büyük Üstat olarak vazife yapan Muhiddin Osman Omay Kardeş'in Ankara lokal binasının geri alınması için açılan davanın 13 Nisan 1956 tarihli duruşmasında tanık olarak verdiği ifade şöyledir¹:

"Ben 935 senesinde cemiyetin başkanı idim. İstanbul'da bulunuyordum. O zamanki Dahiliye Vekili Şükrü Kaya beni, idare heyetinden Doktor İsmail Hürşid'i ve yine idare heyeti azasından Muhip Nihat Kuran'ı Ankara'ya çağırdı, geldik. Şükrü Kaya Hükümet adına konuştuğunu ve Hükümetin bu cemiyetin faaliyetinde bulunmasını lüzumsuz addettiğini, esasen Halkevlerinin aynı gayeyi ve vazifeyi yaptığını söyledi. Sizin bu şekilde faaliyetinde bulunmanıza lüzum yoktur, toplantı yapmakta ısrar ederseniz men edeceğim, dedi. Mason Cemiyeti her tarafta bulunduğu memleketin kanunlarına muti olduğundan herhangi bir toplantı yapmadan ve karar alamadan faaliyetimizi tatil ettik² ancak cemiyetin infisahı hakkında bir karar vermiş değiliz cemiyet de infisah etmemiştir nitekim cemiyet aynen devam ediyor."

Davacı şahidi: Muhiddin Omay babası Osman 306.D.lu cebeci te-
lat paşa bulvarı 153/5 numarda oturur emekli maddi hali yok cemiyetin aza-
ası olduğunu söyledi ihtarat yapılmı soruldu: ben 935 senesinde cemiyetin
başkanı idim İstanbul'da bulunuyordum o zamanki dahiliye vekili Şükrü Kaya beni
idare heyetinde doktor İsmail Hürşid'i ve yine idare heyeti azasından Muhip
Nihat Kuran'ı Ankara'ya çağırdı geldik Şükrü Kaya Hükümet adına konuştuğunu ve
Hükümetin bu cemiyetin faaliyetinde bulunmasını lüzumsuz addettiğini esasen
Halkevlerinin aynı gayeyi ve vazifeyi yaptığını söyledi sizin bu şekilde faali-
yette bulunmanıza lüzum yoktur toplantı yapmakta ısrar ederseniz men edeceğim
edi mason cemiyeti her tarafta bulunduğu memleketin kanunlarına muti olduğun-
dan bir her hangi bir toplantı yapmadan ve karar alamadan faaliyetimizi o ta-
tilten itibaren tatil ettik ancak cemiyetin infisahı hakkında bir karar ver-
miş değiliz cemiyet de infisah etmemiştir nitekim cemiyet aynen devam ediyor.

İzmir 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 9 Nisan 1953 tarihli duruşmasında Hazine tarafının mahkemeye sunduğu önemli delillerden birisi de Türkiye Yüksek Masonluk Cemiyeti başlığı ile 11 Kasım 1935 tarihinde L'Illustration dergisine gönderilen bir yazının tercümesidir. Hatırlanacağı üzere bu yazı ile ilgili olarak, zamanında Danıştay Başkanlığı görevini de üstlenmiş olan İzmir eski milletvekili Mustafa Reşit Mimaroğlu Kardeş şu bilgileri vermektedir:

"Hükümetçe tatil hakkında ilgililere vaki tebliğden bir müddet sonra Paris'te münteşir (Illustration) dergisinde çıkan bir yazıda, Türkiye'de Masonluğun tatile uğradığı ve malının elinden alındığı yazılmıştı.

1 Ankara 6. Asliye Hukuk Mahkemesi, Esas No: 954/911, 13/4/1956 tarihli duruşma zabtı.

2 Tatil sözcüğü Arapça kökenli olup bugün kullanılan anlamının dışında ayrıca durdurmak, ara vermek anlamında da kullanılır.

Bu neşriyatın münasip veçhile tashihi Hükümetçe istahdaf olunarak İstanbul'daki Mason idarecilerden bazıları Dahiliye Vekaletince Ankara'da bir toplantıya çağrılmıştı ki, bu arada Ankara'daki Masonlardan bazıları da vardı. Bu toplantıda dergiye verilecek cevap istenilen şekilde yazılmıştı. Toplantı fırsatından istifade eden Vekil, idarecilere, Halkevlerine teslim olunacak malların bir an evvel teslim olunarak işin çabuk bitirilmesini de tekrarlamıştır. Bu arada bulunmam dolayısıyla ve hazır olanlar arasında müntesip bulunduğum meslek itibariyle şu beyanda bulundum:

'Devr-ü hibe edilecek malların mutasarrıfı ve söz sahibi, cemiyetin Umumi Heyeti ve onun kararı ile İdare Heyeti olması iktiza eder, bu hususta heyette bir karar alınmadan başka türlü muamele yapılmasının kanuni mevzuata uymayacağı tabiidir, bu yola gidilmelidir.'

Bu söze uyulmadı, bu suretle işin uzayacağı ityan olundu ve malların acilen teslimi tekid edildi. Bundan sonra da hazırlanmış olan mektup hazırlardan bazıları tarafından imzalandı.”³

Mahkemeye sunulan söz konusu metin şöyledir:

*Türkiye Yüksek Masonluk Cemiyeti
(Arma)
Beyoğlu Nuruziya sokak no. 25*

İstanbul 11 Kasım 1935

*“L'ILLUSTRATION” Müdürlüğüne
13. Saint Georges Sokağı
PARIS*

Bay Müdür

2 Kasım 1935 tarihli “L'ILLUSTRATION” “Türkiye’de Mason Localarının feshi” başlığıyla, Türkiye’deki bütün mason localarını fesheden bir kanun ilân edildiğini ve mallarının müsadere edildiğini bildirmektedir.

Muvafık görüldüğü takdirde bu yazımın pek muhterem ve muteber mevketenize dercedileceği ümidiyle size müracaata müsaraat ediyoruz.

Memleketin Sosyal tekâmülünü, her gün artan büyük terakkisini nazara alan ve Cumhuriyet Türkiye’sinde hakim olan demokratik ve cidden laik prensiplerin tatbikatını ve mesut neticelerini müşahede eden Türk Mason Cemiyeti, bu mevzuda hiçbir kanun bulunmadan, faaliyetine nihayet vermeği ve bütün mallarını, halkın kültürel ve sosyal yükselmesine bihakkın çalışan “Halkevleri” teşkilatına bırakmayı muvafık görmüştür.

Derin hürmetlerimizin kabulünü rica ederim Bay Müdür

Küçük damga

imza

Büyük damga

imza

³ *Tunaşar, Seyhun, “Türk Ulusal Masonluğunda 1935 Uykuya Yatma Olayı”, Piramit Yayınları, Ankara, 2005, s:42*

Tarafa

Türkiye Yüksek İhtisaplık
Cemiyeti
(İsmi)

Şifre

İstanbul 11 Kasım 1935

Hayriye Hürriyet sokak No. 25

"L'ILLUSTRATION" Müdürlüğüne

13. Saint Georges sokağı

P. O. B.

Bay Müdü

2 Kasım 1935 tarihli "L'ILLUSTRATION" "Türkiyede Kasım İnan-
larının feshi" başlığıyla, Türkiyedeki bütün kasım inanlarını fesheden
bir kasım ilmi çalışmasını ve mollarının önemini bildirdiği -
te. İr.

Envafık görüldüğü takdirde bu yazıyı şüphesiz müterakim ve müteber
sevkiyatına, ders-dileveleri ile birlikte size müvafıkla müvafık ediyorum.

Memleketin sosyal tekâmülünde, her gün artan büyük terakkisini
nasırla olan ve Cumhuriyet Türkiyesinde hakim olan demokratik ve siddet
laik prensiplerin tabiiyatını ve esasat neticelerini müşahade eden Türk
kasım Cemiyeti, bu mevzuda hiç bir kasım bulamadık, faaliyetine esas
mihnet vermedi ve bütün mollarını, halkın kültürel ve sosyal yükselme-
sine bîhakkın çalışan "halkevleri" teşkilatına bîvafık gör-
müştür.

Derin hürmetlerinin kabulünü rica ederim Bay Müdü

Küçük deşme
İsmi

Büyük deşme
İsmi

İsmi gibidir .

Manalı

İzmir'de görülen dava sürecinde Mahkeme, Türk Yükseltme Cemiyeti'nin ne şekilde kapatıldığına ilişkin İçişleri Bakanlığı'ndan da bilgi istemiş ve Bakanlık, Muhiddin Osman imzalı 3 Aralık 1935 tarihli beyanı da ekleyerek bir değerlendirme yazısı göndermiştir. Türk Yükseltme Cemiyeti vekillerinden Av. Hulusi Selek Kardeşin Eski Yazı ile çıkarttığı sureti şöyledir⁴:

3 Aralık 1935

Türk Yükseltme Cemiyeti

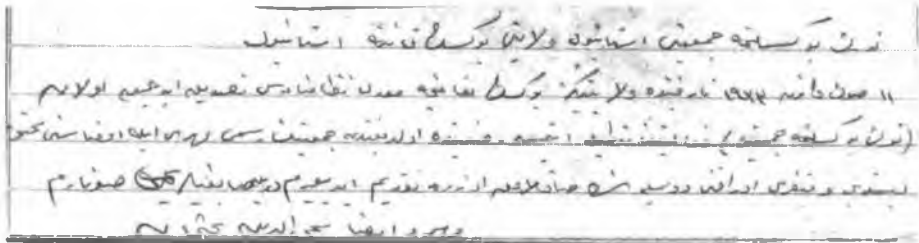
İstanbul Vilayet Yüksek Katına

İstanbul

11 Son kanun 1933⁵ tarihinde vilayetiniz yüksek makamınca muaddel nizamnamesi tasdik edilmiş olan (Türk Yükseltme Cemiyeti) faaliyetini tatil etmiş ve za'fiyetde olduğundan cemiyetin resmi mührü ile a'zâsını muhtevî listeyi ve müteferri' evrâkını dosyasında saklamak üzere takdim ediyorum. Saygılarımı sunarım.

Mühür ve imza

Muhiddin Osman

Dava dosyasında yer alan bir başka belge de 7 Nisan 1953 tarihinde resmi sureti çıkarılmış olan 23 Mayıs 1936 tarihli bir beyannamedir. Bu beyannamede iki husus dikkat çekicidir:

Bunlardan ilki her iki cemiyetin de yani hem Türkiye Yüksek Masonluk Cemiyeti' nin hem de o zamanki tam adıyla Türk Yükseltme Cemiyeti Büyük Meşrik'inin faaliyetlerini durdurduklarının bu belgede yer almasıdır.

4 İzmir 3. Asliye Hukuk Mahkemesi' ne gönderilen 13/6/1951 tarih ve 33936 sayılı İçişleri Bakanlığı yazısının ekinden alınmıştır.

5 11 Ocak 1933

İkinci husus ise bu yazıda eşyası ile birlikte lokal binasının teslim edildiği C. H. P. Yetkilisi Mekki Hikmet'in aynı zamanda Türk Yükseltme Cemiyeti'nin İdari Kurul'unda da görevli bir Kardeş olmasıdır.⁶

Mahkemeye sunulan 1936 tarihli metin şöyledir:

(TÜRKİYE YÜKSEK MASONLUK CEMİYETİ) ve (TÜRK YÜKSELTME CEMİYETİ BÜYÜK MEŞRİK) namları altında müteşekkil ve Cemiyetler kanunu mucibince İstanbul Vilayetince müseccel olan iki Mason teşekkülü faaliyetlerini tatil eylemişler ve keyfiyeti birer beyanname ile İstanbul Vilayetine bildirmekle beraber mezkûr cemiyetlere ait mühürlerle evraki esasiyelerini de İstanbul Vilayetine tevdi eylemişlerdir.

Mezkûr cemiyetlerin Beyoğlu'nda Nuru Ziya sokağında kâin (25) numaralı lokalinde mevcut bilumum eşya yazılmış ve baptaiki envanter Dâhiliye Vekâletine takdim ve mezkûr lokal dahi işbu envanterde yazılı eşyanın tamamıyla birlikte Beyoğlu Halkevi için Cumhuriyet Halk Partisi Beyoğlu Reisi Mekki Hikmet'e teslim olunmuş ve muamele bu suretle ikmal edilmiştir.

23 MAYIS 1936

<i>İmza</i>	<i>İmza</i>	<i>İmza</i>	<i>İmza</i>
<i>(Muhittin Omay)</i>	<i>(Mustafa Reşit)</i>	<i>(Muhip)</i>	<i>(Dr.Baha Lütfü)</i>

6 *Uyku Dönemi' ne girişte Türk Yükseltme Cemiyeti İdare Heyeti şu isimlerden oluşuyordu:*

Reis: Muhiddin Osman (Omay)

A'zâlar: Mehmet Ali Haşmet (Kırca), Av. Ali Galip (Taş), Yusuf Ziya, Av. Sadi Rıza (Dağ), Dr. Muhiddin Celâl (Duru), Dr. Şükrü Hazım (Tiner), Dr. Fahreddin Kerim (Gökay), Dr. İhsan İsmail, Mustafa Reşit (Çavdar), Emin Sait, Feridun Dukakin (Dirimtekin), R. Tingıryan, Mekki Hikmet (Gelenbeğ), Psalti Piyer

(TÜRKİYE YÜKSEK MASONİK CEMİYETİ) ve (TÜRK YÜKSEK MASYON CEMİYETİ BÜYÜK MEŞRİK) isimleri altında mütesakkil ve Cemiyetler Kanunu mücibince İstanbul Vilayetinde müesses olan iki meslek teşekkülü faaliyetlerini tatil etmişler ve kayfiyeti birer beyanname ile İstanbul Vilayetinde bildirmekle beraber mezkur cemiyetlere ait mübürlerle svraki esaslıyelerini de İstanbul Vilayetinde tevdi etmişlerdir.

Mezkur cemiyetlerin Beyoğlunda burunaya sokulmuş kâğıt (25) numaralı lokalinde mevcut bulunan eşya yazılmış ve bu eşyadaki envanter Dehşetliye Vekaletinde tekdin ve mezkur lokal dahi işbu envanterde yazılı eşyanın tamamıyla birlikte Beyoğlu Halkevi için Cumhuriyet Halk Partisi Beyoğlu Reisi Mehki Hikmete teslim edilmiş ve muamele bu suretle ikmal edilmiştir.

23 MAYIS 1936

imza (Mabittin Öney) imza (Mustafa Reşit) imza (Mubip) imza (Dr. Ebebe İtird)

Aslı gibidir .

2.1991

6/4/1953

HAK ve ADALETTEN YANA OLACAĞIM

Serdar HIZIR

I will Stand with Justice and Right

It can be easily said that, "Right" and "Justice" are the most discussed and considered terms of all history of humanity. The main reason of this is, the mentioned terms constitute the building stone of civil society which is the main subject of the law. These terms make a sense if only they exist together. In this respect, "right" can be defined as the prerequisite of justice. Therefore, "justice" can be defined as the distribution of right with assurance of equity and conscience, as "it should be".

In parallel with external life, terms of right and justice have a great importance for Masonic system. In this regard, some symbols which are situated in Temple and particularly Worshipful Master of Lodge and other Lodge Participants symbolize these terms. Also, it is possible to encounter the expressions about right and justice during the Ceremony of Initiation. And finally, in harmony with regulations which are valid in external life, there are highly important provisions in Masonic regulations on right and justice.

Justitia Nobis Regula Immutabilis
(Bizim için Adalet Değişmez Bir Yasadır)

Yeryüzünde milyonlarca insanın Mason olurken ettiği yeminin bir kısmında aday, hak ve adaletten yana olacağı ve başkalarının hakkını kendi hakkı gibi koruyacağı konusunda bir söz verir. Törenin heyecanı ve karşılaştığı bilgi yağmuru karşısında verdiği bu sözün anlamını o an tam olarak idrak edemeyen aday, gözleri Nur'a kavuştuktan sonra, önüne çıkan her unsuru sorgulamak ve anlamak için çaba sarf etmeye başlar. İşte ben de bu çalışmamda "Hak ve adaletten yana olacağım" ve " başkalarının hakkını kendi hakkım gibi koruyacağım" ifadelerini, kendimce yorumlamaya gayret göstereceğim.

“Hak” kavramı, yukarıda ifade ettiğimiz iki cümlede de yer almakla birlikte, birbirinden farklı anlamlarda kullanılmıştır. Gerçekten, “*Başkalarının hakkını kendi hakkım gibi koruyacağım*” ifadesindeki “hak” kavramı, temelde “yetki” unsuruna işaret eder. Bu açıdan hak, kısaca “*Bir şeyi yapmak veya yapmamak, başkalarından belirli bir şekilde davranmayı ya da davranmamayı veya bir şeyi yapmayı ya da yapmamayı istemek konusunda sahip olunan ve sınırları hukuk düzeni tarafından çizilen yetki*” olarak tanımlanabilir¹. Böylece Mason, söz konusu yetkiye erişmek konusunda ihtiyacı olanlara destek olacağını kabul eder. Masonik bakış açısından da hak, bu anlamıyla tanımlanmış ve bireylerin eşit haklara sahip olmasını istemek yerine, ayırım yapmaksızın hakkı olana hakkını adil olarak verilmesini istemek olarak ifade edilmiştir². Oysa “*hak ve adaletten yana olacağım*” ifadesindeki “hak” ile kastedilen bir “yetki” değildir. Bu anlamıyla hak, kanaatimizce doğruluk ve gerçeğe ulaşma çabasına işaret eder. Zira Tekris Töreni’nde ettiği yeminde, önce aday, “*Cahillik ve taassuba karşı savaşıacağım*” ifadesini kullanmakta, bundan hemen sonra ise, bu savaşta kimin tarafında olacağını, “*Hak ve adaletten yana olacağım*” ifadeleriyle ortaya koymaktadır. Cahillik ve taassup, gerçek ve doğru bilgiye ulaşmanın ve sonuçta adaletle karar vermenin önündeki en büyük engeldir. Böylece hak ve adaletten yana olacağını belirten aday, cahilliğin karşısında “hak”kı; yani doğruyu ve gerçeği araştıracağını, taassuba karşılık ise, doğrunun ve gerçeğin ışığında adaletle karar vereceğini kabul etmektedir.

“Adalet” kavramı ise, insanlık tarihinde belki de üzerinde en çok fikir yürütülen ve tartışılan kavramdır³. Tanımı kişiden kişiye, toplumdun

1 **Güriz, Adnan:** *Hukuk Başlangıcı*, B. 6, Ankara 1997, s. 44-47. Ayrıca bkz. *Özyörük, Mukbil: Hukuka Giriş*, Ankara 1959, s. 202. Bu tanımın somut örneğini, *Medenî Kanun’un mülkiyet hakkına ilişkin 683’ncü maddesinde görmekteyiz. Anılan hükme göre, bir şeye malik olan kimse, hukuk düzeninin sınırları içerisinde, o şey üzerinde dilediği gibi kullanma, yararlanma ve tasarrufta bulunma yetkisine sahiptir. Dolayısıyla bir malın maliki, üçüncü bir kişinin o mala ilişkin haksız müdahalesi söz konusu olursa, bu müdahalenin sona erdirilmesini, mülkiyet “hak”ının kendisine bahsettiği “yetki” ile talep edebilir.*

2 **Işın, Okan:** “*Masonik Bakış Açısından Adalet*”, *Başkent Muhterem Locası, Başkent’in Taşçı Ustaları- II, (2001-2003 Çalışmaları)*, s. 27. *Ansiklopedik Mason Sözlüğünde de hak, “Bireyin ya da toplumun, nesnel ya da tinsel olarak elde etmesi ve sahip olması gereken şey” olarak tanımlanmıştır. Kanaatimizce hak, bu tanımıyla da “yetki” kavramı çerçevesinde değerlendirilmiştir.*

3 **Tarihsel süreç içinde “adalet” kavramı hakkında içeri sürülen görüşler ve bu konu hakkındaki ayrıntılı açıklamalar için bkz. Çeçen, Anıl: Adalet Kavramı - Adalet Kavramının Göreliliği Üzerine Bir Deneme**, B. 2, Ankara 1993, **Kesim, Tuncay: Masonluk Kökü Geçmişte Olan Gelecektir**, Ankara 2000, s. 49-52; **Bursin, Pamir: “Adalet”, Bilgi Muhterem Locası, 50. Yıl (1951-1991 Çalışmaları)**, B. 2, Ankara 2003, s. 485-486; **Işın, s. 18-22**

topluma, zamandan zamana ve coğrafyadan coğrafyaya değişiklik gösterse de, adalet kavramının temelinde “*Hakkaniyet ölçülerinin de dikkate alınması şartıyla, hukuk kurallarının herkese eşit olarak uygulanması; “hak”ın dağıtımı konusunda renk, dil, kültür, mevki ve bilgi farkının, hukukî eşitliğin bozulmasına etki etmemesi*” olgusu yatar⁴. Hakların sınırını oluşturan ve aynı zamanda da sivil toplumu da bir arada tutan yapı taşlarından biri olan adaletin bulunmadığı yerde, evrensel anlamda bir düzensizlik oluşur; hukuksuzluk hakkaniyet (*equity*) kurallarına üstün gelir ve sosyal ilişkiler daha fazla sürdürülemez⁵. Masonik açıdan ise adalet, insanın elde etmiş olduğu maddî ve manevî değerlere ve güçlere, kendini layık gördüğü kadar başkalarını da layık görmesi olarak tanımlanmaktadır⁶. Bu açıdan adalet, ideal bir Masonun daimi öğretisi olarak tanımlanır ve gerçek iyiliğin tesisini sağlayan bir unsur niteliği taşır. Ayrıca adalet, geçmişî Platon’a kadar dayanan, ardından Kilise tarafından kabul edilen ve Masonluğun benimsediği temel erdemlerden biridir⁷.

Esasında hak ve adalet, ancak birlikte değerlendirildikleri zaman anlam kazanırlar. Bu açıdan adalet kavramını eşitlik, özgürlük gibi kavramlarla ele almak mümkündür; ancak bir “hak”tan söz edilmediği takdirde, adalet kavramını tam olarak tanımlamak olanaksızlaşır. Benzer bir durum “hak” kavramı için de geçerlidir. Zira adaletten yoksun bir “yetki”nin de “doğrunun ve gerçeğin araştırılması çabası”nın da bir anlamı kalmayacaktır. O halde denebilir ki; *hak, adaletin varlığının bir ön koşulu; adalet de doğrunun ve gerçeğin araştırılması sonucu bahşedilmesine karar verilen yetkinin; yani hakkın “olması gerektiği gibi” dağıtımının teminatı ve sonucudur*⁸.

“Adalet” ve “hak” kavramlarının görünüm şekillerine, harici âlemden olduğu gibi Masonik ortamda da rastlamak mümkündür. Şöyle ki; daha Mabetin girişinde bulunan ve üzerlerinde “J” ve “B” harfleri bulunan iki

4 **Tağtekin, Cengiz:** “Ahlâk ve Adalet”, *Yükseliş Muhterem Locası, Konferanslar Yılığı* (3), Ankara 1995, s. 87.

5 **Mackey, Albert G. Johnston, E. R. Morette, A.C.:** *Masonry Defined*, Schreveport - Louisiana 1939, s. 316.

6 **Bkz. Işın,** s. 27.

7 *Diğer temel erdemler ılımlılık, dayanıklılık ve sağgörülüktür. Söz konusu erdemler, 1774 yılında William Hutchinson tarafından kaleme alınan “Spirit of Masonry” adlı kitap ile Masonluğa kazandırılmıştır. Ayrıntılı bilgi için bkz. Türkiye Büyük Locası- Çırac Derecesi Ritüeli (Çırac Derecesi Bilgileri) 2009, s. 73. [İtidal, metanet, basiret, adalet.] Ayrıca bkz. Ayan, Tamer: “Masonik Dört Temel Erdem”, *Güzel İstanbul Locası- Masonik Buket*, s. 306.*

8 **Gündoğan, Ali Osman:** “Hak ve Adalet”, <http://www.aliosmangundogan.com/PDF/Bildiri/Ali-Osman-Gundogan-Hak-ve-Adalet.pdf> (Yararlanma Tarihi: 14.10.2011)

sütun, Adalet ve Hoşgörüyü simgeler⁹. Mabetteki üç büyük nurdan biri olan pergel, hem duygunun sembolüdür, hem de Evrenin Ulu Mimarı'nın kusursuz ve tarafsız olan adaletini simgeler. Gönye ise, mutlak adaletin hiçbir zaman gerçekleşemeyeceğini; ancak bunu gerçekleştirmek için daima iynin, güzelin ve doğrunun peşinde araştırmaların yılmadan sürdürülmesi gerektiğini sembolize eder¹⁰. Yine Masonların locada ayakta dururken daima gönye teşkil eden ayakları gibi, daima doğru ve adil olmaları gerektiği kabul edilir¹¹. Mabette adaleti simgeleyen diğer bir sembol ise ışıklı üçgendir. Bu sembol, bütün insanlığın hürriyet, eşitlik ve adalet esasları içinde birleştirilmesine işaret eder¹². Mabette bulunan diğer bir değerli sembol olan şakul ise doğruluğu ve adaleti simgeler¹³.

Bir locada “adalet” unsurunun en çok Üstadı Muhterem'in şahsında somutlaştığı söylenebilir. Nitekim Çırak Derecesi'nde yürütülen toplantıda Üstadı Muhterem'in toplantıda okunan tersimat üzerine tüm yönlere söz hakkı tanınması, kardeşlere fikirlerini beyan etme hakkını adil bir ortamda tanıdığının göstergesidir. Yine toplantıda, Üstadı Muhterem, I. Nazır'a her kardeşin hakkını alıp almadığını sorar; böylece, bilgi ve tecrübelerden payını alıp almadığını sorgular¹⁴. Toplantının sonunda ise Üstadı Muhterem, “*tesviyede buluşalım*” ifadesi ile adalet kavramına dolaylı olarak vurgu yapar. Zira tesviyede buluşmak, Masonlar arasında eşitliği simgeler; buradaki eşitlik, yasalar, temel haklar ve özellikle de adalet önünde eşitliktir¹⁵. Nihayet Üstadı Muhterem'in, loca çalışmalarını takip eden kurulan Kardeş Sofrası'nda sofraya düzeninin bir teraziyi andırdığı “U” şeklinin tam ortasında oturması, terazinin kefelere; yani sofrayı süsleyen tüm kardeşlere adil bir yaklaşım içinde, eşit mesafede olduğunun bir kanıtıdır.

9 **Özata, Mustafa:** “İki Sütun Adalet ve Hoşgörüyü Temsil Eder”, *Doruk Muhterem Locası, Dorukta 10 Yıl (1995-2005 Çalışmaları)*, s. 274.

10 **Önen, Ergun:** “İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi ve Masonluk”, *Mimar Sinan Dergisi, Yıl. 1988, S. 70, s. 51*; **Öksüzcü, Mecdi:** *Çırak Derecesi Ritüelindeki Nedenler ve Erdemler (Ortak Çalışma Raporu)*, 17.10.2011 Tarihinde Başkent Muhterem Locası'nda Yapılan Sunumun Metni (Yayımlanmamıştır), s. 8.

11 **Preston, William:** *Masonluğun Tasvirleri (Çıraklık Derecesi) (Çev. Ahmet Şenkut)*, *Tesviye Muhterem Locası, İstanbul 2008, s. 90*; **Önen, Emre:** “Hak ve Adaletten Yana Olacağım”, *Güneş Muhterem Locası, Güneşin Işınları-II, Antalya 2007, s. 304*.

12 **Okan, Turgut:** “Adalet ve Düşünce”, *Yükseliş Muhterem Locası, Konferanslar Yıllığı (3), Ankara 1995, s. 48-49*; **Süral, Bozkurt:** “Adalet”, *Çankaya Muhterem Locası, 23 Ekim 1987 tarihinde sunulan I. Derece Tez Çalışması, s. 4*.

13 **Türkiye Büyük Locası- Çırak Derecesi Ritüeli, s. 73**; **Şengül, Murat:** “Cahillik ve Taassuba Karşı Savaşacağım. Hak ve Adaletten Yana Olacağım”, *Gökkuşağı Muhterem Locası, Işığın Renkleri, Ankara 2003, s. 414*.

14 **Öksüzcü, s. 15**.

15 **Özata, s. 275**.

Locada Üstadı Muhterem'den başka adalet kavramının somutlaştığı başka görevliler de vardır. Örneğin eşitliği ve kardeşliği simgeleyen I. Nazır ile doğruluğu ve gerçeği sembolize eden II. Nazır, loca içinde adaleti simgeleyen bir gönüye oluştururlar¹⁶. Bundan başka, Tekris Töreni esnasında söz alan Hatip Kardeş, gözleri Masonik dünyaya yeni açılan kardeşe ithafen yaptığı konuşmada, aday için “yalnızca bir kere” dileğini dile getirmekte ve bu dileğinde de “adalet bütün işlerinizde size yol göstersiz” ifadesine yer vermektedir¹⁷.

Adalet ve hak konusunda, haricî âlemdeki düzenlemelere paralel olarak, Masonik düzenlemelerde de hükümler mevcuttur. Örneğin H.K.E.M.B.L. tüzüğünün 30. maddesinin 1. fıkrasında, Masonluk adaletinin nasıl gerçekleşeceğine ilişkin hükümde “Masonluk adaleti, kardeşlik, insanlık ve hakkaniyetle ilgilinin sorumluluk derecesine göre tevzi edilir” denmektedir; ki bu hüküm, “Kanun'un takdir yetkisi tanıdığı veya durumun gereklerini ya da haklı sebepleri göz önünde tutmayı emrettiği konularda, hâkimin hukuka ve hakkaniyete göre karar vereceği”ne ilişkin Türk Medeni Kanunu'nun 4. maddesinin, Masonik sisteme uygulanmış halinden başka bir şey değildir¹⁸. O halde gerek haricî gerek de Masonik anlamda adaletin en önemli unsurlarından biri, kuralların kişiler arasında fark gözetmeksizin eşitçe ve dürüstçe uygulanması; ancak mutlak bir eşitlik yerine, hükme varırken hakkaniyet ilkeleri çerçevesinde kişilerin ve durumun şartlarının göz önünde bulundurulmasıdır¹⁹.

İdeal bir adalet anlayışının temelinde, kişinin kendisini karşısındakinin yerine koyabilmesi; yani kişisel duygularının etkisi altında kalmadan, kendisi karşısındaki kişinin yerinde olsaydı ne gibi bir sonuca tabi olmayı hak edecekti ise, o şekilde bir yaklaşımda bulunmayı ve karar vermeyi kabul etmesi yatar²⁰. Buna paralel olarak Masonluktaki adalet anlayışının temelinde de aynı yaklaşımın var olduğu söylenebilir. Şöyle ki, Tekris

16 Erkal, Savaş: “Adalet ve Hoşgörü”, Ankara Muhterem Locası Çalışmaları-I, Ankara 1990, s. 34.

17 Türkiye Büyük Locası- Çırac Derecesi Ritüeli, s. 64.

18 Bekar, Mehmet: “Adalet ve Masonluk”, Ankara Muh\ L\ Çalışmaları-I, Ankara 1990, s. 85.

19 Şengül, s. 409-410.

20 Suner, M. Yılmaz: “Adalet ve Tetraktis”, Mimar Sinan Dergisi, Yıl: Eylül 1991, S. 81, s. 38; Salman, s. 590. Pascal'ın da ifade ettiği gibi; sevgi ve kin, adaletin yolunu şaşırmasına neden olur. Bu olguların etkisini en aza indirgeyerek adil bir sonucun gerçekleşmesini sağlayacak unsur, kişinin “vicdanı”dır. Vicdan, adaletin ana kaynağı niteliğindedir (Güriz, s. 206). Öte yandan her ne kadar Masonun, bulunduğu ülkenin yasa ve kurallarına uymayı benimsemiş olması gerekirse de, vicdanına uygun düşmeyen yasaların değiştirilmesi yolunu da savunmalıdır. (Bkz. Akin, Asım: Masonluk ve/veya Pozitif Düşünmenin Soyacağı”, Ankara 2001, s. 159; Şengül, s. 412-413).

Töreni esnasında, Mason adayı “Başkalarının hakkını kendi hakkı gibi koruyacağı” konusunda yemin ederek, açıkladığımız anlamdaki adaleti gerçekleştirmeyi kabul etmektedir.

“Başkasının hakkını kendi hakkı gibi savunmak” ve “hak ve adaletten yana olmak” ifadeleri, kanaatimizce harici hayattaki mesleklerden “avukatlık”ı çağrıştırmaktadır. Avukatlar mesleğe, bir “Avukatlık Yemini” ederek başlarlar. Söz konusu yeminin metni şöyledir: “Hukuka, ahlâka, mesleğin onuruna ve kurallarına uygun davranacağıma namusum ve vicdanım üzerine ant içerim”²¹. Dikkat edilirse, avukatlık yemininde, adalet kavramından söz edilmemektedir. Gerçi, bir avukatın temel görevi, hukukî mesele ve anlaşmazlıkların yargı önünde, hukuka uygun ve adaletli şekilde çözümlenmesini sağlamaktır. Bununla birlikte, Avukatlık Yemininde dahi bulunmayan “adalet” kavramına Masonluk yemininde açıkça yer verilmesi, kanaatimizce söz konusu kavramın, bir Mason için ne derece önemli olduğunu vurgulamak içindir.

“Adalet” ve “hak tanırılık”, insanın özünde bulunmayan; sonradan öğrenmeyle edinilen ve ancak erdemli kişilerce layıkıyla yerine getirilebilen erdemlerdir²². Dolayısıyla adaletin gerçek kaynağı ne yasalardır ne de mahkemelerdir; bilâkis bu değerlerin esas kaynağı, insanların beyni, ruhu ve kalbidir²³. Öte yandan, bir Mason, bu değerleri, yasalara ve sair kurallara “mecburen” uymak zorunda olduğu için dikkate almamalı; bilâkis o, gerek locada gerek de haricî hayatında, bu kavramların yüceliğine ve gerçekleşmelerine olan inancı bünyesinde taşımalı, tabiri caizse “içselleştirmeli”dir²⁴. Bu ise ancak ilgili kişinin kendisini geliştirmesi, bencil duygu ve düşüncelerden arınması, iyi bir ahlâk sahibi olması ve Tekris Töreni’nde Üstadı Muhterem’in de ifade ettiği gibi, benliği üzerinde akıl ve hikmet yoluyla hâkimiyet sağlamasıyla mümkün olabilir²⁵.

²¹ Avukatlık Kanunu, m. 6.

²² Çeltikçi, Fikret: “Adalet’ Mevhumu Üzerine Düşünceler”, Mimar Sinan Dergisi, Yıl. 1968, S. 5, s. 54; Göksu, s. 310.

²³ Temel, Raşid: “Masonluğun Dinamik Kelimeleri”, Mimar Sinan Dergisi, Yıl. 1982, S. 45, s. 38.

²⁴ Weiss, Fred: “Mason Görüşü ile Hukuk, Adalet ve Hakseverlik, Türk Mason Dergisi, İstanbul Yıl. 11 (1961), S. 43, s. 2325; Wojtas, Will: <http://ordbillspolitics.blogspot.com/2011/01/justice-brotherhood-and-truth.html> (Yararlanma tarihi: 11.10.2011); Göksu, Bülent: “Adalet” (Masonik Dört Temel Erdem adlı Panelden), Güzel İstanbul Locası- Masonik Buket, Yayın No: 5, s. 308; Türkiye Büyük Locası- Çırac Derecesi Ritüeli, s. 53.

²⁵ Yurdakök, Murat: “Değişen Değerler ve Masonluk”, Başkent Muhterem Locası, Başkent’in Taşçı Ustaları- V (2007-2009 Çalışmaları), Ankara 2010, s. 213; Salman, Bülent: “Adalet”, Başkent Muhterem Locası, Başkent’in Taşçı Ustaları (2005-2007 Çalışmaları), Ankara 2007, s. 590.

Bu noktada Şu soru önem arz eder: Acaba “*Başkalarının hakkını kendi hakkım gibi koruyacağım*” cümlesindeki “baŐkaları” ifadesi, Mason olmayan kiŐileri de kapsamakta mıdır? Masonluğun temel ilkeleri arasında, “*Dünyadaki bütün insanlar arasında adaletin sağlanması için hak ve vazife eşitliği*”nin sağlanması yer alır²⁶. Aynı doğrultuda, Başkent Muhterem Locası'nın i tüzüğünde de Başkent Muhterem Locası yelerinin sadece Masonların değil tüm insanların *kardeş* olduğu ilkesini benimsemeleri Şart koŐulmuŐtur²⁷. Yine Tekris Töreni’de stadı Muhterem, “*Masonlar birbirlerine “Kardeş” derler, ama kardeş olmayanları da severler*” tiradiyla aynı hususa işaret etmektedir. Nihayet Masonluğun  büyük nurundan biri olan pergelin sabit ucu Masonun kalbinde; yani güneşin ilk ıŐıklarını yaydığı doğuda yer alırken; diğer ucu, yani ışığın huzmeleri, tüm insanları içine alacak Şekilde yayılarak bir daire çizer. Dolayısıyla bir Masonun, kardeŐlerinin yanında, Mason olmayan kişiler açısından da bu felsefeyi benimsemesi gereklidir.

nemli bir diğer nokta da, Mason adayının Tekris Töreni’nde, hem “*KardeŐlerinin yardımına koŐacađı*” hem de “*Hak ve adaletten yana olacağı*” konusunda yemin etmesidir. Acaba bu iki ifade birbiriyle çeliŐmekte midir? Bu soruya olumsuz yanıt vermek gerekir. Zira vicdan ve irfan olarak hür bir kardeşin vereceği karar, adalet ve hakkaniyet ilkelerine uygun olacaktır; bu ise hakkında karar verilen kardeş için bir güvence teşkil edecektir²⁸. Sonuç olarak Masonluğun hedefleri arasında, insanlar arasında hak ve adaleti gerçekleştirmeyi amaçlamak önemli bir yer teşkil etmiŐken, doğruluğu ve adaleti her Şeyin üstünde tutmak, bir Masonun insan olarak sahip olması gereken öncelikli nitelikler arasında yer almalıdır²⁹.

Dilerim Evrenin Ulu Mimarı, bu mabedin inşasının temel taŐlarını teşkil edecek olan “*Hak ve adaletten yana olma*” ve “*Başkalarının hakkını kendi hakkımız gibi koruma*” erdemlerini, biz Masonların kalbinden, aklından ve ruhundan asla eksik etmesin.

26 *Masonluğun Temel İlkeleri ve Büyük Loca Tüzüğü*, Yıl. 2008, s. 10. Ayrıca bkz. **ngen, Okan**: “*Adalet ve Basiret*”, *Arayış Muhterem Locası, I. Derece alıŐması Ankara 2008*, s. 3; *Yurdakök*, s. 213; **Okan (Turgut)**, s. 51; <http://masonic.wikidot.com/justice> (Yararlanma tarihi: 12.10.2011).

27 *Başkent Muhterem Locası İ Tüzüğü*, m. 13.

28 **Bilir, Cem**: “*Hak ve Adaletten Yana Olma*”, * IŞık Muhterem Locası,  IŞıktan Yansımalar*, Yıl. 2007, s. 463.

29 *Türkiye Büyük Locası- ırac Derecesi Ritüeli*, s. 72.

KAYNAKLAR

- Akin, Asım: Masonluk ve/veya Pozitif Düşünmenin Soyağacı*, Ankara 2001
- Ayan, Tamer: "Masonik Dört Temel Erdem", Güzel İstanbul Locası- Masonik Buket, Yayın no: 5, s. 306.*
- Bekar, Mehmet: "Adalet ve Masonluk", Ankara Locası Çalışmaları-I, Ankara 1990, s. 85-87.*
- Bilir, Cem: "Hak ve Adaletten Yana Olma", Üç Işık Locası, Üç Işıktan Yansımalar, Yıl. 2007, s. 459-464.*
- Bursin, Pamir: "Adalet", Bilgi Locası, 50. Yıl (1951-1991 Çalışmaları), B. 2, Ankara 2003, s. 485-487.*
- Çeçen, Anıl: Adalet Kavramı - Adalet Kavramının Göreliliği Üzerine Bir Deneme, B. 2, Ankara 1993.*
- Çeltikçi, Fikret: "Adalet' Mevhumu Üzerine Düşünceler", Mimar Sinan Dergisi, Yıl. 2 (1968), S. 5, s. 49-54.*
- Erkal, Savaş: "Adalet ve Hoşgörü", Ankara Locası Çalışmaları-I, Ankara 1990, s. 33-35.*
- Göksu, Bülent: "Adalet" (Masonik Dört Temel Erdem adlı Panelden), Güzel İstanbul Locası- Masonik Buket, s. 308-311.*
- Gündoğan, Ali Osman: "Hak ve Adalet", <http://www.aliosmangundogan.com/PDF/Bildir/Alı-Osman-Gundogan-Hak-ve-Adalet.pdf> (Yararlanma Tarihi: 14.10.2011).*
- Güriz, Adnan: Hukuk Başlangıcı, B. 6, Ankara 1997.*
- Işın, Okan: "Masonik Bakış Açısından Adalet", Başkent Locası, Başkent'in Taşçı Ustaları- II,(2001-2003 Çalışmaları),s. 18-34.*
- Kesim, Tuncay: Masonluk Kökü Geçmişte Olan Gelecektir, Ankara 2000.*
- Mackey, Albert G. Johnson, E. R. Morette, A.C.: Masonry Defined, Schreveport - Louisiana 1939.*
- Preston, William: Masonluğun Tasvirleri (Çıraklık Derecesi) (Çev. Ahmet Şenkut), Tesviye Locası, İstanbul 2008.*
- Okan, Turgut: "Adalet ve Düşünce", Yükseliş Locası, Konferanslar Yıllığı (3), Ankara 1995, s. 48-51.*

Öksüzcü, Mecdi: *Çırac Derecesi Ritüelindeki Nedenler ve Erdemler (Ortak Çalışma Raporu)*, 17.10.2011 Tarihinde Başkent Locası'nda Yapılan Sunumun Metni (Yayımlanmamıştır).

Önen, Emre: "Hak ve Adaletten Yana Olacağım", *Güneş Locası, Güneşin Işınları-II, Antalya 2007*, s. 302-304.

Önen, Ergun: "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Masonluk", *Mimar Sinan Dergisi, Yıl. 1988, S. 70, s. 41-53*.

Öngen, Okan: "Adalet ve Basiret", *Arayış Muhterem Locası, I. Derece Çalışması Ankara 2008*.

Özata, Mustafa: "İki Sütun Adalet ve Hoşgörü'yü Temsil Eder", *Doruk Locası, Dorukta 10 Yıl (1995-2005 Çalışmaları)*, s. 274-275.

Özyörük, Mukbil: *Hukuka Giriş, Ankara 1959*.

Salman, Bülent: "Adalet", *Başkent Locası, Başkent'in Taşçı Ustaları (2005-2007 Çalışmaları)*, Ankara 2007, s. 588-591.

Suner, M. Yılmaz: "Adalet ve Tetraktis", *Mimar Sinan Dergisi, Yıl: Eylül 1991, S. 81, s. 38-43*.

Süral, Bozkurt: "Adalet", *Çankaya Locası, 23 Ekim 1987 Tarihinde Sunulan I. Derece Tez Çalışması*,

Şengül, Murat: "Cahillik ve Taassuba Karşı Savaşacağım. Hak ve Adaletten Yana Olacağım", *Gökkuşluğu Locası, Işığın Renkleri, Ankara 2003*, s. 407-415.

Taştekin, Cengiz: "Ahlâk ve Adalet", *Yükseliş Locası, Konferanslar Yıllığı (3), Ankara 1995*, s. 86-78.

Temel, Raşid: "Masonluğun Dinamik Kelimeleri", *Mimar Sinan Dergisi, Yıl. 1982, S. 45, s. 36-39*.

Weiss, Fred: "Mason Görüşü ile Hukuk, Adalet ve Hakseverlik", *Türk Mason Dergisi, İstanbul Yıl. 11 (1961), S. 43, s. 2317-2329*.

Wojtas, Will: <http://ordbillspolitics.blogspot.com/2011/01/justice-brotherhood-and-truth.html>.

Yurdakök, Murat: "Değişen Değerler ve Masonluk", *Başkent Locası, Başkent'in Taşçı Ustaları- V (2007-2009 Çalışmaları)*, Ankara 2010, s. 204-216.

LOCALARDA YAPILAN KONUŞMALAR

İSTANBUL

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
001 İDEAL	Ahmet HAN	Postmodernitenin Dayanılmaz Hafifliği	01-10-12
	Atilla ERDEMLİ	Deus Sive Natura - Tanrı ya da Doğa	26-11-12
	Halit KAKINÇ	Struma	10-12-12
002 KÜLTÜR	Önder ÖZTÜREL	Akil	09-11-12
	Ender ARMAĞAN	Dokümantasyon - Alman Kardinal Konferansının Masonluğu Reddetmesi ve Gerekçeleri	07-12-12
003 ÜLKÜ	Remzi SANVER	Büyük Loca - Rit İlişkileri	11-10-12
	Türker TALAYMAN	Hürriyeti Kavramak	08-11-12
	Semih BARLAS	Gerçek Kendiliğimiz	22-11-12
006 KARDEŞLİK	Burak KURTAR	İlkçağ Felsefesi	04-10-12
	Kamil ŞÜKUN	Bitmeyen Başlangıç Bir Çırağın Gözlemleri	18-10-12
	Ahmet Uygur EKİN	Selanik'ten Makedonya'ya Mustafa Kemal ATATÜRK	01-11-12
007 HÜRRİYET	Gürman TÜRKAN	Mesud Cemil Kardeş ve Klâsik Türk Müziğine Etkileri	02-10-12
	Reha EREKLİ	Mübadele	16-10-12
	Kamil GÜNEL	Metafizik Açından Varlık	30-10-12
	Bülent BAYKAL	Orta Sütunlar	13-11-12
	Moiz VARON	Alacakaranlığın Aydınlığı	25-12-12
008 SEVGİ	Engin EKER	Masonluk ve Yalnızlık	08-10-12
	Mehmet HACIHANEFİOĞLU	Evrende Yalnız mıyız?	05-11-12
	Ömer KÖKER	İbn-i Rüşd – Akılcı Felsefenin Tanımlayıcısı	03-12-12
	Gürcan VURAL	Mevlana ve Masonluk	17-12-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
009 ATLAS	Remzi SANVER	Ezoterizm Üzerine Düşünceler	03-10-12
	Can KAPYALI	Masonluk Çağdaşıktır ve Atatürk'ün Anılması	17-10-12
	Can KAPYALI	Aile İçi Çatışmalar	14-11-12
	Maks ABENYAKAR	Dionisos İşçileri ve Dionisos Efsanesi	28-11-12
	İlker KURLUTEPE	Anadolu Tarihinde Semboller	12-12-12
	Fikret NEMLİ	Ludwig Van Beethoven'in 9. Senfonisi	26-12-12
011 MUSAVAT	Remzi SANVER	Çırak Derecesi Çalışma Tablosu	05-10-12
	Remzi SANVER	Kalfa Derecesi Çalışma Tablosu	05-10-12
	Remzi SANVER	Üstat Derecesi Çalışma Tablosu	05-10-12
	İsmail Hakkı MOLTAY	Spekülatif Masonluğun Kökeni	19-10-12
	Abdülkadir İLBEYLİ	Atatürk ve Masonluk	16-11-12
	Kirkor SAHAĞOĞLU	Matrix, Ayna ve Yansımalar	14-12-12
017 LIBERTAS	Bariő Çetin ALTINDAĞ	Selçuklular'da Duvar İşçiliği	26-09-12
	Rauf DİNMEN	Simya, İnisiyatik Yolda Yolculuk	10-10-12
	Evren AÇIKEL	Almanya'dan İzlenimler	07-11-12
	Halim ANIŐOĞLU, Cengiz ŐENCAN, Baran ERGÜVEN	Derecemizin Bilgileri	21-11-12
	Burak ÖZCAN	Yaşam Oyunu: Bir Hayat Simülasyonu	19-12-12
	018 HAKİKAT	Yorgo TEODORİDİS	Alev Saçan Yıldız
Yani SKARLATOS		Yüksek Akım Deneyleri (Projeksiyon gösterisi)	10-10-12
Bedros BOYACIYAN		Çizimlerimle Masonik Düşünceler – 2	07-11-12
Yani KALAMARİS		Öğretmenin Eğitime Katkısı	21-11-12
Yani PAİSİOS		St. Jean Şövalyeleri	05-12-12
Yani PAİSİOS		Tekris Töreninin Anlamı	19-12-12
019 AHENK	Yaşar DENİZ	Tanımadığım Klasik Müzik	12-09-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
	Pınar BULCA, Hakan ERTEN, Oğuz ÜZEL, Ekrem UTKU	Fanatizm ve Hürmasonluk	13-10-12
	Murat BİLGİLİ	Masonik Psikoloji	21-11-12
	Ahmet UZUNKAYA, Serdar KARAPOLAT	Küba'da Bir Mason Mabedi	05-12-12
	Fatih ORBAY	Dünyanın Hali	19-12-12
020 FAZİLET	Bedros BOYACIYAN	Çizimlerimle Masonik Düşünceler 2	25-09-12
	Kaan H. ÖKTEN	Ramak – Ölümü Düşünmek	04-12-12
	Deniz M. GÜRSOY	Sümerliler ve Gizemleri	15-01-13
028 ERENLER	Remzi SANVER	Çırak Derecesi Çalışma Tablosu	05-10-12
	Remzi SANVER	Kalfa Derecesi Çalışma Tablosu	05-10-12
	Remzi SANVER	Üstat Derecesi Çalışma Tablosu	05-10-12
	Kemal GÖNENÇ, Mustafa Süreyya SEZGIN	Atatürk'ün Özel Yaşamından Bir Kesit	02-11-12
	Mustafa DOĞRUSOY	Masonluğumuz; Masonik Temel Kavramlar ve Tüzüklerimiz	30-11-12
	Netsi HULLU	Kabalanın İfşası	14-12-12
029 DELTA	Önder ÖZTÜREL	Atatürk	05-11-12
	Kemal GÖNENÇ	Mutluluk	19-11-12
	Levent SEPİCİ, Alican MALTA	İlk Taş Ustaları "Göbekli Tepe"	17-12-12
030 SADIK DOSTLAR	Mehmet Ali BEDİRHAN	Yedikule Zindanlarında Masonik Bir Gezinti	18-10-12
	Sunay AKIN, İyigün ÖZÜTÜRK, Tulu ÖZÜTÜRK	Aydınlanmaya Işık Tutanlar Voltaire, 2. Frederick, 3. Mustafa	01-11-12
	Reha EREKLİ	Acıların Büyüttüğü Sevgi: Mübadele	13-12-12
031 ÜLKE	Mehmet GÖKTEPE	Anadolu'da Bir İnanç	18-09-12
	Cem Serdar TUNABOYLU, Erdal AKINCI	Ayna Üzerine Başlığı Olmayan Konuşma	02-10-12
	Ahmet KURTARAN	Masonluğun Ardındaki Hakikat	16-10-12
	Muammer Volkan OKTAR	Hırs ve Mutluluk	30-10-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
	Bozkurt GÜVENÇ	Mesleğimiz Bir Din mi? Felsefe mi?	13-11-12
	Ali Oktay CEVER ve Sütünlardaki K.: 'ler.Barkovizyon Ses Düzeni: Deniz KAPLAN	Masonik Karma Yorumlar ve Komprimeler	27-11-12
	Fatih COŞKUN	Türk Düşünce Tarihinde Paganist Dönem	11-12-12
	Levent AKIN	1717 Öncesi Masonluk ve İsaç Newton Kardeş	25-12-12
032 ŞEFKAT	Pulat VERBAS	Ayna Sembolizması	01-10-12
	İsmail Sıtkı AYTAÇ	Farkındalık	15-10-12
	Mete ŐAR	Hermetizm ve Batınlılığın Ortak Diller Olarak Sufistik Semboller	12-11-12
	Nubar KAZANÇ	Masonlukta Teklif, Tahkikat, Rehberlik	26-11-12
	Remzi SANVER	Çırac Derecesi Çalışma Tablosu	10-12-12
	Remzi SANVER	Kalfa Derecesi Çalışma Tablosu	10-12-12
	Remzi SANVER	Üstat Derecesi Çalışma Tablosu	10-12-12
	Metin ÇELİKEL	Mason Kimliği	04-02-13
033 HUMANİTAS	Yves Marie LAOUENAN	Kendini Tanı	09-10-12
	Sami HODARA	Arz ve Kabul	23-10-12
	Mehmet Akif AKEV	Suyun Belleği	06-11-12
	Özgür AÇIK	Özgürlük	20-11-12
	Sami AJİ	Su Terörü	18-12-12
	Müzik ve Psikoloji	Moris Pardo	15-01-13
034 HULUS	Dimitri KARAKAŞ	İdea Nedir?	03-10-12
	Dimitri KARAKAŞ	Pitagoras ve Tedrisatı	14-11-12
	Dimitri KARAKAŞ	Pitagoras ve Tedrisatı (Bölüm 2)	28-11-12
	Dimitri KARAKAŞ	1917 den Önceki Masonluğun Kısa Tarihi	12-12-12
035 FREEDOM	Ziya AKINCI	Par in Parem	22-11-12
	Nurhan ARTEL	Tiyatro ve Retorik Sanatların Önemi	06-12-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
037 DEVRİM	A. Sina MENĐİ	Akıl Gözü ile İnanç	19-09-12
	Cengiz DİREN	Masonluğun Temel İlkeleri; Özgürlük-Eşitlik-Kardeşlik	03-10-12
	Remzi SANVER	Ezoterizm Kavramı Üzerine Düşünceler	17-10-12
	Sunay AKIN	Atatürk	28-11-12
	Ufuk ÖZVARDAR	Anderson Yasası ve Dinamikleri	12-12-12
040 PINAR	Ömer KÖKER	Felsefenin İnanca Bakışı ve Masonluk	02-10-12
	Hazer AKIN	Masonluğa Elverişli Olmak	30-10-12
	Ahmet KURTARAN	Atatürk Türkiye'si Yarınların Dünyasıdır	13-11-12
	Ali Sina KUMCUOĞLU	Bilimin Doğu'dan Batı'ya Akışı	25-12-12
041 SEVENLER	İhsan CANDEMİR	Mason İnsan Olmak	28-09-12
	Ömer KÖKER	Batının ve Doğunun Ortak Bir Değeri: İbn-i Rüşd	12-10-12
	Bülent DENLİ	Bir Yudum Mısır	09-11-12
	Ercan KOLDEMİR	Kimyada Periyodik Sistem ve Evrenin Düzeni	23-11-12
	Osman URALLI, Mehmet GÜNEŞ	Üstat Mason	07-12-12
	Engin YOLAÇ, Engin KESKİNEL	Dinler Tarihi; Musevilik	21-12-12
	Kemal GÖNENÇ, Mustafa Süreyya SEZGİN	Atatürk'ün Özel Yaşamından Bir Kesit	06-11-12
044 HİSAR	Can KAPYALI	Masonluk Dramatik Gerilim Belgesel Yeni Bir Kitap	20-11-12
	İskender AKCAN	Aklı Hikmet	04-12-12
	Őadan ERSOY	Üstat Hiram Abif'in Yaşamımızdaki Yeri	18-12-12
	048 ÜÇGEN	Rafet FARALYALI	Masonlukta Tolerans
Ali AKGÜN		İbn-i Haldun	05-10-12
Kemal GÖNENÇ, Mustafa Süreyya SEZGİN		Atatürk'ün Özel Hayatından Bir Kesit	19-10-12
Muin ÇELİKTAŐ	Masonik Alturizm Nedir? Nereye Kadar ve Nasıl Olmalıdır?	02-11-12	

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
	Kemal ABDULLAHOĞLU	Mevlana	16-11-12
	Ömer KÖKER	Masonluk ve Batı Felsefesinin Bir Ortak Değeri ; İbn-i Rüşd	30-11-12
	Seren KUTADGU	Duvardaki İnsan - İnsandaki Duvar	14-12-12
	Murat BİLGİLİ	Masonik Psikoloji	28-12-12
049 ÜÇİŐİK	Necmi KARAKULLUKÇU	Őiirlerde Gönül	24-09-12
	Haluk ERDOĞAN	Kendini Tanı	08-10-12
	Oktay AKYAVAŐ	Ezoterik Örgütlerde İnisiasyon	22-10-12
	Remzi SANVER	Dünyada ve Türkiye'de Masonluğa Bir Bakış	05-11-12
	Mete AKYOL	Atatürk ve Anlaőılamayan Laiklik	19-11-12
	Can KAPYALI	Masonluk, Dramatik Gerilim, Belgesel, Yeni Bir Kitap	03-12-12
	Aram KALENDEROĞLU	Mozart	17-12-12
052 GÜN	Mustafa DOĞRUSOY	Masonluğumuz, Masonik Kavramlar	27-09-12
	Remzi SANVER	Dünyada ve Türkiye'de Masonluğa Bir Bakış	08-11-12
	Sunay AKIN	Bakmak ve Görmek	06-12-12
053 ÖZLEM	Umur ÇOLGAR	Atatürk'ün Zor Yılları	12-11-12
	Mete AKYOL	Atatürk ve Anlaşılmayan Laiklik	26-11-12
054 BAŐAK	Erkan İŐMAN	Dinler Kavőađı Anadolu – I	27-09-12
	Erkan İŐMAN	Dinler Kavőađı Anadolu – II	11-10-12
	Önder TURAN	Simya Sanatı ve Ritüelimizdeki İzleri	08-11-12
	Remzi SANVER	Büyük Loca ve Rit İlişkisi	22-11-12
055 İREM	Yılmaz MAZLUMOĞLU	Atatürk Dönemi Ekonomisi	09-11-12
	Hasan ATAŐOĐLU	Tarihsel Çeliőkisi Episodları	07-12-12
	Aras ŐENVAR	Kalfa Derecesinin Düşündürdükleri	21-12-12
057 EVREN	Elio MEDİNA	Dönölmez Akőamın Ufkundayız	20-09-12
	Yaşar YÜCEL	Mutluluğun Anahtarı	04-10-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
	Sümer SALDIRAY	Tartıőma Sanatı	01-11-12
	Mayır GAON	Tarihin Derinliğinde Mabet'ten Sinagog'a	15-11-12
	Ali Can ÇAĞDAŞ	Tarih Boyu Ezoterik Oluőumlar ve Masonluk	29-11-12
	Ersin ALOK	Kan ve Sanat	13-12-12
	Süleyman TAŐDEMİR	Kalfalık Sanatı	27-12-12
058 PİRAMİT	Halit YILDIRIM	Zamanın Yönü ve Değeri	12-10-12
	Cem AYHAN	Gelibolu 1915 – Masonik Bir Bakış	23-11-12
	Ertan BIRKAN	18. ve 19. Yüzyıl Kuzey Amerika'sında Masonik Faaliyetler	06-12-12
	Tanol TÜRKÖĞLU	Dijital Medya Paradoksu	07-12-12
	Remzi SANVER	ırac Derecesi alıőma Tablosu	21-12-12
	Remzi SANVER	Kalfa Derecesi alıőma Tablosu	21-12-12
	Remzi SANVER	Üstat Derecesi alıőma Tablosu	21-12-12
060 NİLÜFER	Özcan AKIN	İnsanlık Mabedi Nasıl İnşa Edilir?	25-09-12
	Afőin DAKİKİ	Zerdüőt İnancındaki Masonik İzler	13-11-12
062 BURÇ	Mustafa ÇETİNKOL, Sabri OZAN	Loca Açılışının Ezoterik Yorumu	08-10-12
	Cenger HANSOY	İslamiyet Öncesi Türk İnancıları Ve Günümüze Etkileri	22-10-12
	Turhan BAĞDAT	Hayat Geliői Güzel Törpölemeden Bizi, Yontmalıyız Kendimizi	05-11-12
	Seren KUTADGU	İnsan/Mabet	19-11-12
	Sunay AKIN, Tulu ÖZÜTÜRK, İygün ÖZÜTÜRK	Aydınlanmaya Işık Tutamlar : Voltaire, 2.Frederick , 3.Mustafa	03-12-11
067 SEMBOL	Umur ÇOLGAR	Ezoterizmde Bir Deney; őeyh Bedrettin	01-10-12
	Burak EKE	Yolculuğun Öyküleri	15-10-12
	Emre AYAN	Göktanrının İzinde őamanizm	24-12-12
068 GÜVEN	Remzi SANVER	Büyük Loca'mızın İçine Girdiği Yeni Dönem	27-09-12
	Can KAPYALI	Masonluk, Dramatik Gerilim ve Belgesel Yeni Bir Kitap	11-10-12
	Ahmet GİRGIN	Hiler Diyarı: Sudan	06-12-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
074 MEŐALE	Hayri UZEL	Masonluk ve Hür Düşünce	26-09-12
	Oğuz AZİZLERLİ	Davut Yıldızı	10-10-12
	Erhan SUBAŐI, Orkun ÖZEK	Atatürk ve Harf Devrimi	07-11-12
	Celil LAYIKTEZ	1965 Olayları	21-11-12
075 ANADOLU	Őafak őAHLAN	Hüsnü Göksel Kardeş ve Tıp Felsefesi	18-09-12
	Tayfun ZAMAN, Şahin BAYRAM, Şükrü Cem KAYA, Mustafa GÜRSOY	Etik	02-10-12
	Kuvay SANLI	Hür Düşünce	16-10-12
	Önder ÖZTÜREL	Akıl	30-10-12
	Aras őENVAR	Teklif ve Kefalet	13-11-12
	Ahmet KURTARAN, Fatih ORBAY, Reha SEZGIN ve Ömer TURHAN	Anadolu Ezoterizminden Masonluğa	27-11-12
	Cevad GÜRER	Büyük Localar Arası İlişkiler	11-12-12
	Akın PAKSOY, Bülent EVLİ, Ozan Can HACIOĞLU, Ali Kerem KİBAR	İtibar	25-12-12
077 SEZGI	Koray DARGA	O da bir Masondu... Andre Chénier Kardeş	25-09-12
	Halit KAKINÇ	Deizm ve Masonluk	09-10-12
	Kerem DOKSAT	Kişilik, Kimlikler ve Masonik Etiketler	06-11-12
	Osman KROMER, Burak KARACEBE	Derece Tablosunun Çizimi Üzerine Bir Etüt	20-11-12
080 AKIL VE HİKMET	Orhan BAYAV, Derviş USLU ve Okday KORUNAN	Farklı Pencereleden Vahdet-i Vücut	18-12-12
	Remzi SANVER	Türkiye'de ve Dünya'da Masonluğa Bir Bakış	20-09-12
	Çağlar ŐUHADAROĐLU	Hazarya	15-11-12
	Halim MUMOĞLU	Akıl ve Hikmet'li Yıllarım Yıllar içinde Masonluktan Anladıklarım ve Anlayamadıklarım	29-11-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
081 BOĞAZIĞI	Aydın KÜKRER	ÜÇ Sütun: Akıl ve Hikmet, Kuvvet, Güzellik	10-10-12
	Gökhan ERGUN	Atatürk: Hayatı, İnkılapları ve Atatürk'ün Düşünce Yapısı Üzerine Değerlendirmeler	07-11-12
	Ergin KOPARAN, Turgut TİFTİK	Türkiye Masonluk Tarihi 1909 – 1935	21-11-12
	Selim ŐIKYAZAR	İçimizdeki İyilik Duygusunun Geliştirilmesi	05-12-12
084 YEDİTEPE	Murat BİLGEN, Atilla BÜYÜKTUNCAI, Oral TANGÜNER, Görsel Deniz KAPLAN	İstanbul	27-09-12
	Sunay AKIN, İyigün ÖZÜTÜRK, Tulu ÖZÜTÜRK	Aydınlanmaya Işık Tutanlar - Voltaire- 2.Frederick 3.Mustafa	11-10-12
	Erol DEĞERLİ	Sözün Hikmeti	08-11-12
085 GÖNYE	Barış ERMAN	İrade Özgürlüğü ve Masonluk	08-10-12
	Burak ÜÇGÜLER	Mason Yapımında Bilimin Işığı	05-11-12
	Ruhcan AKİL	Sembollerle Düşünmek	19-11-12
	Eline MEDİNA	Dijital Kültür	03-12-12
	Remzi SANVER	Çırac Derecesi Çalışma Tablosu	21-12-12
	Remzi SANVER	Kalfa Derecesi Çalışma Tablosu	21-12-12
	Remzi SANVER	Üstat Derecesi Çalışma Tablosu	21-12-12
	Murat BİLGEN, Atilla BÜYÜKTUNCAI, Oral TANGÜNER Barkovizyon: Deniz KAPLAN	İstanbul'da Tarih, Mekan ve Kişiler	05-10-12
086 GÜZEL İSTANBUL	Ömer KÖKER	Doğu ve Batı Dünyasını Etkileyen Filozof; İbn-i Rüşd	01-10-12
	Tarık KAYAKAN, Orhan CENDEK, Hakan Ali TOKER, Koray ALPASLAN	Oralarda Buralarda Müzik; Müziğin Doğuşu, Etimolojisi, Batıda ve Anadolu'daki Gelişimi	15-10-12
	Kamil DİRİKER	Masonluk Tarihinde 1965 Olayları	26-11-12
	Yüksel ÖNÜR	Siyah - Beyaz	10-12-12
	Bülent SEVİNDİK	Evrin ve Masonluk	24-12-12
	087 GÜNiŞİĞI		

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
089 TANYERİ	Bülent KAHYAOÇLU	Masonik Davranışlar	07-12-12
	Kaya ÇAK	Bilgi ve Hürriyet	21-12-12
090 SADAKAT	Levent ÖZDEMİR	Mitoloji ve Masonluk (Barkovizyon Eşliğinde)	02-10-12
	Kuthan SAVAŐÇIN	Gerçek Zamanda İnanç Sistemleri ve Ezoterizmi (Barkovizyon Eşliğinde)	13-11-12
	Mahmut GÜRTUNA	Rosslın Chapel (Barkovizyon Eşliğinde)	27-11-12
	Reha AKMAN	21 Aralık 2012 Kıyam	11-12-12
	Erşan TINAY, Cengiz OR, Murat AKTÜRK, Levent UNUTULMAZ, Mustafa ÇETİNKOL, Sabri OZAN	Akasya	11-12-12
	Mustafa GÜNHAN	1848 Avrupasında Reform Hareketleri ve Masonluk	25-12-12
092 MARMARA	Ergin ATAY	Katharlar İnancın Ateőle Sınava	19-11-12
	Halit KAKINÇ	Masonluk ve Deizm	03-12-12
	Refik ÖZCAN	Mevlana'nın Gül Bahçesi	17-12-12
093 SABAH GÜNEŐİ	A. Rasim ÖZTÜRK	Metafizikten Dialektiğe Yolculuk	24-09-12
	A. őekip ETEL	Kasım 1938 – Dünya Basınında Atatürk	12-11-12
	Uğur Aslan AYDIN	İnanç ve Masonluk	26-11-12
	Dursun ÖZBEY	Cumhuriyet ve Laiklik	10-12-12
	Burçin KÖKSAL	Masonik Adap	24-12-12
	094 DOSTLUK	Selahattin TABLI	Masonik Yaőamımız
Erdoğan ERSEVER		Bir Dilin Ustaları	22-10-12
İhsan KARA		Sanat-Beyin Masonluk	05-11-12
İhsan KARA		Sanat-Beyin Masonluk	17-12-12
095 GELİŞİM	Fuat ALTINSOY	Neyiz, Ne Yapıyoruz, Ne Yapmalıyız	09-10-12
	Netsi HULLU	Kabala'nın İfşası	06-11-12
	Tekin ÖZERTEM	Masonik Öğretide Tiyatral Unsurların Yeri ve Önemi	04-12-12
	Ömer Faruk ÜÇAL	Ütopya (Yeni Atlantisten günümüze)	18-12-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
096 ONUR	Hasan ATAŐOĐLU	Tarihsel eliŐki Episodları	06-11-12
	Yüksel İNEL	Masonik Sembolizmanın Geometrik ve Sayısal Temeli	20-11-12
	Ercan İsmail ÜNAL	Avrupa Birliği Sosyal Politikası	18-12-12
098 UMUT	Savaş Osman GÜLKILIK	Eski Mısır'da Ezoterik Yaklaşımlar	01-10-12
	Necdet VARGAN	Atatürk'ü Tanıyanınız Var mı?	12-11-12
	Yaşar YÜCEL	Mutluluğun Anahtarı	26-11-12
	Ömer KÖKER	Batının ve Doğunun Ortak Bir Değeri, İbn-i Rüşd	24-12-12
106 YAKACIK	Özgür TURAN	Masonluğun Dört Temel Erdemi 1) Adalet	17-10-12
	İ. Hakkı DEMİRCİ	Atatürk'ü Devrim ve İlkeleri Işığında Anabilmek	31-10-12
	Teoman ÇETİN	Toplu Yaşam; Kavramlar ve Ardındaki	14-11-12
	Tuncer AKIT	Hermeneutik Bir alıŐma "Kalp"	12-12-12
107 KADIKÖY	Onur TURGAY	Mason Olmak ile Mason Derneği Üyesi Olmanın Farkı	17-09-12
	İsmail GÖRGÜLÜ	Genelde Masonik DavranıŐlar	01-10-12
	Orhan ÇEVİKBAŐ	Atatürk ve Masonluk	12-11-12
	Hanri BENAŐUS	Kendini Tanımak ve Önce İnsan Olmak	26-11-12
	Remzi SANVER	ırac Derecesi alıŐma Tablosu	10-12-12
	Remzi SANVER	Kalfa. Derecesi alıŐma Tablosu	10-12-12
	Remzi SANVER	Üstat Derecesi alıŐma Tablosu	10-12-12
	Ömer KÖKER	Batının ve Doğunun Ortak Bir Değeri Filozof İbn-i Rüşd	24-12-12
108 GEOMETRİ	Hakan TÜRKKUŐU	B Sütunu, Kuvvet Kavramına Masonluğun Bakışı	03-10-12
	Aydın EKTİRİCİ	Modern Dünyanın Kişisel Problemi: Hırslarımız ve Masonluğun Verdiği Yanıt	17-10-12
	Hakan TÜRKKUŐU	Ebedi MaŐrık'a Emanet Ettiğimiz Muhterem Burhanettin OKBAŐ Kardeş	17-10-12
	Burak TANRIKUT	Ezoterizmin Düşünce Tarihiyle İlişkisi - II"İsa'dan Hür Masonluğa -I	14-11-12
	Hasan ÇOLAKOĞLU	Masonik Hukuk Prensipleri – III	14-11-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
111 DOĞU	Seza BABOĞLU	Ezoterizmin Düşünce Tarihiyle İlişkisi - II "İsa'dan Hür Masonluğa – II	12-12-12
	Şenol ELYAZAR, Ulvi ALTEKİN	Geometri ve Kardeşlik Sevgisi	26-12-12
	Ahmet KURTARAN	Atatürk Türkiyesi Yarınların Dünyasıdır	30-10-12
	Cahit ÜLKÜ	Neden Tarih?	13-11-12
	Emre KUTLUAY	Değişim mi? Dönüşüm mü?	27-11-12
	Yılmaz BAHADIR, İyigün ÖZÜTÜRK, Nevzat DOĞAN ve Bülent DEMİR	Doğu'dan Esintiler- Atatürk (görsel sunum)	11-12-12
112 ÜLKÜM	Netsi HULLU	Kabalanın İfşası	25-12-12
	Yalçın OĞUZÜLGEN	Zaman Nedir	02-10-12
	Fikret NEMLİ	Masonik Hatıralar	16-10-12
	Önder ÖZTÜREL	Akıl	13-11-12
	Erşan TINAY, Özdoğan AMBAR, Bahri ÖKTEM	Duygu ve Düşünceler	27-11-12
116 UFUK	Ahmet KALIN	Tekris Notları	11-12-12
	Burak NARTER	Sevgi Mabedi Üzerine	04-10-12
	Ön.: Üs.: Muh.: 'ler	Kuruluştan Bugüne Kadar Ufuk Muhterem Locası	18-10-12
	Demir ŞARMAN	Atatürk	15-11-12
	Cem SARI	Muhittin El Arabi ve Sembolizması	29-11-12
	Nuri BÜYÜKMİRZA	Aile Sosyolojisi ve Masonluk	13-12-12
118 DORUK	Ömer KÖKER	Batının ve Doğunun Ortak Bir Değeri: İbn-i Rüşd	27-12-12
	Ömer HÜLAGÜ	Masonluğun Temel Prensipleri	25-09-12
	Ferda Mehmet GÖKŞİN	Mason Dünyayı Bulduğundan Daha İyi Bırakmalıdır	09-10-12
	Remzi SANVER	Masonluğun Geleceğine Bir Bakış	06-11-12
	Kemal GÖNENÇ, Mustafa Süreyya SEZGİN	Atatürk'ün Özel Hayatından Bir Kesit	20-11-12
	Murat ÖKTEM	Ham Taş	04-12-12
Ali ÖZİÇ	Üç Davet	18-12-12	

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
119 ÖRS	Sinan ERŐAHİN, Baran MUSTAFAOĞLU, Kıvanç ÖKTEM	Dönemeçli Basamakların Anlamı	04-10-12
	Ruhi GÜMÜŐOĐLU	Türkiye Yüksek Şürası'na Bağlı Felsefi Dereceler	18-10-12
120 GRANİT	Umur ÇOLGAR	Muntazam Masonluk Üzerine Kısa Bir Konuşma	13-12-12
	Aykut Yalçın KURT	İktidar	19-11-12
121 TESVİYE	İlhami KULEN	Gönye, Pergel; Gönye ve Pergelin Müthiş Uyumu	03-12-12
	Yalçın KURDOĞLU	Rehber	04-10-12
	Cem Serdar TUNABOYLU, Erdal AKINCI	Ayna Üstüne Başlığı Olmayan Konuşma	18-10-12
	Rıfat TOKYAY	Fesli Masonlar: Shiner'lar	01-11-12
	Erşan TINAY, Cengiz OR, Mustafa ÇETİNKOL, Sabri OZAN, Üstün GÜRTUNA	Coşkun Akan Nehrin Gizemi	15-11-12
	Oktay GÜNDOĞDU	Masonluk'ta Ezoterizm ve İnisiyasyon	29-11-12
	Aras ŐENVAR	Kalfa Derecesinin Düşündürdükleri	13-12-12
	Ahmet ŞENKUT	Siyah Beyaz Damalı Yer Döşemesi	27-12-12
123 SABAH YILDIZI	Barış KURTULUŞ	Dul Kesesi ve Hasenat	08-10-12
	Ali Őafak NAMLI	Çırak Derecesi Ritüelinin Ezoterik Yorumu	03-12-12
	Tuğrul SAVAŞ	Masonik Öğretide Hakikat	17-12-12
	Murat BİLGEN, Atilla BÜYÜKTUNCAY, Oral TANGÜNER, Deniz KAPLAN	İstanbul'da Tarih, Mekan ve Kişiler	11-10-12
124 GÜNEY			
125 ATAYOLU	Kerim SAKIZLI	Duvarsız Mabet	06-08-12
	Onur ÜZÜM	Tekris'ten Bugüne Ne Öğrendik	03-09-12
	Alp ŐEREN	Bilginin Temeli Olarak Yorum	17-09-12
	Orhan ŐALLIEL	Mozart Kardeş	01-10-12
	Metin ERTEM	Bilgi, Kültür ve Masonluk	15-10-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
127 ALTAR	M. Salih Özkan ÖNEY	Atatürk'ün Sofraları	12-11-12
	Mete ÖVÜR, Emre BULAK	Masonluk ve Mimari	26-11-12
	Seda YILDIZ	Rudyard Kipling Kardeş	10-12-12
	Kayhan GÜLER, Hakan GÜLŞAR ve Koral TÜRKKAN	Resim ve Heykel Sanatı	24-12-12
	Oral TANGÜNER, Cemil DÖNMEZ	Doğudan Esintiler	30-10-12
	Edip KEFLİ, Tolunay TOMRUK, Murat ADA, İsmail USER	Düşünce Tarihi; İ.S. 500 – İ.S. 1500. YY – İran / Hindistan / Çin	27-11-12
129 NAR	Ali Galip ÇAKIR ve Özgür ARISOY	Hukuk ve Devlet Felsefesi	11-12-12
	Josef TARI	CERN ve Higgs Boson (Tanrı Parçacığı)	08-10-12
	Faruk DOĞAN, Kaya ALPAY	1923'ten Günümüze Cumhuriyet	22-10-12
	Mustafa ÇETİNKOL, Sabri OZAN	Loca Açılışının Ezoterik Yorumu	19-11-12
131 YÜCEL	Tuncay ŞANLI	Taksim Topçu Kışlası, 31 Mart Vakası	03-12-12
	Semih BARLAS	Gerçek Kendiliğimiz	17-12-12
	Hüseyin Levent AKIN	1717 Öncesi Masonluk ve Isaac Newton Kardeş	22-11-12
	Şevki CAN	Yaradılışın Kutsal Planı: Foton Kuşağı ve 21/12/2012 Maya Takvimi Üzerine Bilgiler ve Görüşler	06-12-12
132 GÜZELLİK	Atilla Celal BAYAR	Büyük Atatürk Destanı	22-11-12
	Cengiz SÜER	Milli Eğitimde Üç Işık	06-12-12
133 KÜRE	Mehmet TANSAL	Kralî Sanat ve Işık Şehir: Paris'te Masonik ve Ezoterik Bir Gezinti	20-12-12
	Vedat ÖZTÜRK	Ezoterizmin Batıya Yolculuğunda Bir Atlama Taşı: Samothraki - Semadirek	01-10-12
	Nural DENKER	Osmanlı ve Değişimi	15-10-12
	Koray TULGAR	Sanat ve Toplum	12-11-12
	Orhan TENGİZ	Rönesansta Sanat - Resim ve Müzik	10-12-12
	Kutay AKIN	Masonlukta Perennial Felsefe	24-12-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
135 ÇEKİÇ	Besim Bülent BALI	İttihat Terakki ve Masonluk	09-10-12
	Mustafa Süreyya SEZGİN	Çekicinin Gücü	23-10-12
	Yaşar ONAY	Atatürk ve Kehanetleri	06-11-12
	Atak ZEREN	İnsanlığın ve Masonluğun Düşünsel Kökenleri	20-11-12
	Kaan H. ÖKTEN	Ramak – Ölümü Düşünmek	04-12-12
136 KOZA	Cengiz KARAKUŐ	Masonluğun Temel İlkeleri	27-09-12
	Müşfik YADİGAR	Adalet ve Hakikat	27-09-12
	Atilla ERİŐ	Cumhuriyetin Eğitim Yaklaşımı - 1: Köy Enstitüleri	08-11-12
139 TAŐOCAĐI	Nuh Tufan UZASLAN	Akasya	27-12-12
	Uğur SÖZER	"Her Yanlışın Çekinmeden Açıklanabilmesi"	03-10-12
	Süleyman TAŐDEMİR	Kalfalık Sanatı	31-10-12
	Erol DEÇERLİ	Sözün Hikmeti	14-11-12
	Bedros BOYACIYAN	Çizimlerimle Masonik Düşüncelerim – 2	12-12-12
141 MİMAR HİRAM	Salih AKYÜZOL	Sanat	26-12-12
	Ara PEKMEZOĞLU	Hurafeler ve Batıl İnançlar	10-10-12
	Feyzi CİN	Atatürk Dönemi Türk Masonluğu	07-11-12
	Feyzi CİN	Atatürk Dönemi Türk Masonluğu 2. Bölüm	05-12-12
	Gürcan VURAL	İnanc, Felsefe ve Bilim Tarihinde Sembolik ve Felsefi Kesimler	19-12-12
143 ANIT	Kerem DOKSAT	Kişilik; Kimlikler ve Masonik Etiket	05-11-12
	Erdoğan ERSEVER	Türkçenin Ses Bayrağı Fazıl Hüsnü Dağlarca	19-11-12
	Cem AYHAN	Masonik Erdemler	03-12-12
	Atilla ERDEMLİ	Mitos'tan Felsefeye	17-12-12
144 KÖRFEZ	Ali ZIRH	Bilimin Işığında Ölüm Anı ve Hemen Sonrasına Bakış	08-11-12
146 ZEYTİNDALI	Turhan ŐENOCAK	Türk Masonluk Tarihçesi, Örgütlenmesi ve Özellikleri	05-10-12
	Hitay GÜNER	Akıl	02-11-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
	Kemal GÖNENÇ, Mustafa Süreyya SEZGİN	Atatürk'ün Özel Yaşamından Bir Kesit	14-12-12
	Yaşar YÜCEL	Mutluluğun Anahtarı	28-12-12
147 IRMAK	Zeki ALASYA	Rıza Tevfik Kardeş	09-10-12
	Halil Ege ÖZGENTAŞ	Kalfa Derecesinin Felsefesi	23-10-12
	E. Ömer SARUHAN	Atatürk ve Eğitim	06-11-12
	Serhat KUT	Masonik Etiket	20-11-12
	Yasin ALTIPAT	Masonik Ziyaret: Masonik Ziyaretin Tarihçesi, Masonik Ziyaretin Kuralları, Koşulları ve Sınırları	04-12-12
	Haşim BÜYÜKBALCI	Hür Masonluğun Kısa Tarihi	18-12-12
150 SEBAT	Ali Dora YILMAZ	Ahiyan-ı Rum Nerede Yanlış Yaptı?	02-10-12
	Tunçel GÜLSOY	Vasa, Bir Geminin Öyküsü	16-10-12
	Bozkurt GÜVENÇ, Vedit ENGİN, Ali Mutlu KÖYLÜOĞLU	Toplumda Kadının Yeri ve Mesleğimiz	30-10-12
	Philip Andrew CARTER	Mantığımızı Zorlayan Kadınlar Olmaz Landmarkı	13-11-12
	Erdener İLDİZ	Güneş ve Ay Sembolizması	11-12-12
151 SEVGİ YOLU	Cem DÜRÜST, Tan CİMİLLİ	Süleyman Mabedi ve Tampliyeler	15-10-12
	Mahmut MÜFTÜOĞLU ve Orcun ÖZSÜT	Ben Kefilim	12-11-12
	Feridun ÖZGEL, Eyüp YILDIRIM	Yaşamı Gölgeleyen Bencillik	10-12-12
	İbrahim BÜLBÜL, Ahmet AKTÜRK, Umut DENİZ	Vasiyetname	24-12-12
155 RÖNESANS	İbrahim Cemil ORTAÇ	Osmanlı'dan Türkiye Cumhuriyeti'ne Masonlar ve Masonluk	02-10-12
	Murat BAYTEKİN	Kutsal Royal Arch Nizamı	30-10-12
	Ahmet TİMURKAN	Royal Arch'ın Gizli Anlamı	30-10-12
	Ayhan ÖZDEMİR, Ali MANÇO, Cem CANBULAN, Zafer DÖRTER	Aşağısı Yukarının Aynısıdır (As Above So Below)	11-12-12
	Yalçın KURTOĞLU	Tolerans	25-12-12

LOCA	KONUŐMAMCI	KONU	TARİH
156 VEFA	Halit GÖÇER	Ahlâk Kavramı	14-09-12
	Hasan AKDENİZ	Semboller, Putlar ve Entropi	12-10-12
	Cem KÜTÜK	Atatürk'ün Devrimci Kişiliği	09-11-12
	Özgen GİRİŐEN	Atatürk'ün Diplomat Kişiliği	09-11-12
	Hikmet CANKO	Atatürk'ün Asker Kişiliği	09-11-12
157 SUR	Aydoğan EREL	İnsan Hakları ve Masonluk	11-10-12
	Cüneyt Korhan ORAL	Karanlıktı Evren	22-11-12
160 AYDINLANMA	Ahmet ERMAN	Harici Alemde Mason	17-10-12
	Kuthan SAVAŐÇIN	Tanrı'ya İnanıyor musun? Evet	14-11-12
	Bingür SÖNMEZ	İnsanlığın Varoluşundan Beri Müzik ve Müzik ile Tedavi	28-11-12
	Ahmet ŞENKUT	Siyah Beyaz Damalı Yer Döşemesinin Gizemi	12-12-12
	Cengiz AYDIN	Atatürk'ün Savaş Ekonomisi ve Kurtuluş Savaşının Finansmanı	26-12-12
161 AKASYA	Kutluhan KURTOĞLU	Yunan Mitolojisi "Olimpos'un Tanrıları"	20-09-12
	Ender AYAS	İnisiyatik Mutluluk	04-10-12
	Emre AYAN	Dinler Tarihi Serisi" 6- Göktanrının İzinde: Őamanizm	18-10-12
	Can KAPYALI	Masonluk Dramatik Gerilim Belgesel Yeni Bir Kitap	01-11-12
	Sami UYGURER	Dinler Tarihi Serisi 7 Soyut Paganizm'den Putperestliğe; Roma Mitolojisi	15-11-12
	Cavit YANTAÇ	ZerdüŐtlük Ahuramazda	29-11-12
	Kemal KURTOĞLU	Ayasofyanın Masonik Yüzü	13-12-12
	Tunç KAZANCIOĞLU	Dinler Tarihi Serisi 9 Őintoizm: Çin Budizmi	27-12-12
Cavit YANTAÇ	Rönesans'a Bakış	07-02-13	
163 ATALZI	Özdoğan AMBAR	Agap ve Sofra	20-09-12
	Levent SEPİCI ve Ali Can MALTA	İlk Taş Ustaları Göbekli Tepe	18-10-12
	Mete AKYOL	Doğru Sandığımız Yanlıőlar	01-11-12
	Netsi HULLU	Kabala'nın İlfası	15-11-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
	Kemal GÖNENÇ, Mustafa Süreyya SEZGİN	Atatürk'ün Özel Yaşamından Bir Kesit	29-11-12
	Özdoğan ANBAR, Timuçin CENGİZ	Mozart Döşeme	13-12-12
	Hasan KALAFAT	Eski Mısır'dan Bize Ne Kaldı?	27-12-12
167 SÖZ	Hakan YILMAZ	Rönesans Felsefesi	25-09-12
	Ali SAYGI	Harici Dünya'da Ketumiyet	09-10-12
	Emre KARAMAN	Aydınlanma I – İtalya	23-10-12
	Okan ACAR, Barış GÖÇEK, Kaan İYİBOZKURT, ve Korkut KULBUL	İlkçağ Felsefesi – Bölüm I	20-11-12
	Fırat FALAY	Aydınlanma II – İngiltere	18-12-12
168 AKEV	Güngör ÖNAL	Türk Masonluğunda Atatürk	09-11-12
	Şinasi AFACAN	Kalfa Derecesinin Düşündürdükleri	23-11-12
	İzzet METCAN	Semboller	07-12-12
173 CUMHURİYET YILDIZI	Atakan DİKMEN	Bizi Bekleyen Tehlikeler ve Gelecek Üzerine Düşüncelerimiz	03-10-12
	Ergun ZOĞA	Bir Mason İçin Analitik Düşünmenin Önemi	17-10-12
	Nejat ÇETİNKAYA	Ritus, Mitos, Drama	31-10-12
	Metin ÇELİKEL	Mason Kimliği	14-11-12
	Albert ENDER, Sinan GÜMÜŞLÜGİL, Serkan ÖZKÖK, Deha GELEGEN	Hermes Sırları	28-11-12
	Zaim DOLANBAY, Atilla DEMİRAL	Masonik Diyaloglar	12-12-12
	Ali ZIRH	Bilimin Işığında Ölüm Anı ve Hemen Sonrasına Bakış	26-12-12
174 İSTANBUL	Ömer KÖKER	Batının ve Doğunun Ortak Bir Değeri: İbn-i Rüşd	12-10-12
	Kutay AKIN, Mehmet UYSAL, Atahan ERTEN, Tunç ÇELİK, Burak BİRBER	Carl Gustav Jung ve Masonluk	23-11-12
	Yılmaz ERGÜVENÇ	Taksim Meydanının Öyküsü	21-12-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
175 PETEK	Mustafa ÖZSÖNMEZ	Yobazlık, Cehalet ve Atatürk	15-11-12
	Murat BİLGİLİ	Masonik Psikoloji	29-11-12
	Bingür SÖNMEZ	İnsanlığın Varoluşundan Beri Müzik ve Yoğun Bakımlarda Müzik ile Tedavi	13-12-12
	Seha AKSÜ	Bu Kentin Duvarları	27-12-12
177 ZAFER	Necdet AYDOĞAN	Biz Cumhuriyeti Böyle Kazandık	11-10-12
	Engin YOLAÇ	Atatürk Devrimleri ve Laiklik	08-11-12
179 BİLGE	Orhan PINARBAŐI	Kabala	31-10-12
	Haldun İLHAN, Oğuz BİNAROĞLU	Tolerans	14-11-12
	Yusuf MUĞALOĞLU	Haşaşiler	12-12-12
	Timuçin ÖCALAN	Eseniler	26-12-12
180 KALKEDON	Engin YOLAÇ	Dinler Tarihi Musevilik	01-10-12
	Erdal ACAR	Dinler Tarihi Hıristiyanlık	15-10-12
	Yunus BORHAN	Ezoterizm İnisiyason Sembolizma	12-11-12
	Ergün ÖZÇALIŐKAN	Dinler Tarihi Sıralı Konferans: İslamiyet	26-11-12
181 VATAN	İsmail ÖRENCİL	Sevgi, Kardeşlik, Masonluk	19-09-12
	Cemal KOZACI	Atatürk Dönemi Kültür Politikası	31-10-12
	Önder ÖZTÜREL, Turgut TİFTİK	Mustafa Kemal; İlk Adım	14-11-12
	Ömer KÖKER	Batı'nın ve Doğu'nun Ortak Filozofu: İbn-i Rüşd	28-11-12
	Uğur SÖZER	Her Yanlışın Çekinmeden Açıklanabilmesi, Hakikate Doğru Atılmış Bir Adımdır	12-12-12
184 ERMAN	Remzi SANVER	Dünyada Masonluğun Geleceği	10-10-12
	Osman YİĞİT, Artun BOYACIYAN, Deniz DAVER	Atatürk'ü Anma Gecesi, Atatürk'ün İleri Görüşlülüğu, Atatürk ve Aydınlanma	12-11-12
	Dursun KOÇER	Evrenin Evriminde CERN Durağı	15-10-12
185 SİMGE	Saruhan SARMAN	Benim Pencereden Masonluk	10-12-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
186 LOTUS	Bedros BOYACIYAN	Çizimlerimle Masonik Düşünceler 2	10-10-12
	Ergun ÖZACAR	Kardeşlik Sevgisi ve Tevazu	07-11-12
	Selim MİZRAHI, Oral TANGÜNER	Masonluk Bir Kurum. Mason İnsan	21-11-12
	Galip ÖZGÖREN	Yeni Dünya, Yeni İnsan ve Masonluk	19-12-12
188 KOŞUYOLU	Soner AKYOL	Abraham'ın Kuşları	25-09-12
	Mete SÜTUNÇ	Geçmiş ve Şimdiki Geleneklerimizden Esintiler Eşliğinde Kardeş Sofraları	09-10-12
	Yaşar DENİZ	Demokrasi	06-11-12
	Mete SÜTUNÇ	Avukatlık Mesleğinin Geleceği	20-11-12
	Ahmet ÖZGEN	Masonik Açından Ağaçlar ve Sütunlar	04-12-12
	Semih HAZER	Hazarlar	18-12-12
189 HUZUR	Aclan ERTAN ve Görkem ELVERİCİ	Eski Mükellefiyetler ve Landmarklar	10-10-12
	Ömer KÖKER	Felsefenin İnanca Bakışı ve Masonluk	21-11-12
	Ziyatin NURİE, Levent YAVUZ, Berk İMAMOĞLU	Anderson Anayasası ve Önemi	05-12-12
	Murat USTA, Emrah YAMAÇ ve Garo KAPLANOĞLU	Masonlukta Düzen ve Tanıma	19-12-12
190 KRİSTAL	Necdet UYGURER	Masonluk İle İlgili Çok Önemli Kavramların Tek Bir Çizim İle 27 Dakikada Konum, Bağlantı ve Karmaşıklıkları	02-10-12
	Ömer KÖKER	Doğu'nun ve Batı'nın Filozofu İbn-i Rüşd	16-10-12
	Jozi ZALMA	Hayattan Öğrendiklerim	13-11-12
	Ramiz Malik ASLANOV	Mozart Kardeş	27-11-12
	Reha AKMAN	21 Aralık 2012 Kıyam	11-12-12
	Erşan TINAY, Cengiz OR, Murat AKTÜRK, Levent UNUTULMAZ, Mustafa ÇETİNKOL, Sabri OZAN	Akasya	11-12-12

LOCA	KONUŐMAMI	KONU	TARİH
197 VİTRİOL	Alp ŐEREN	Bilgi ve Bilim Felsefesi Işığında Masonik Tolerans	18-09-12
	Remzi SANVER	Çırak Derecesi Çalışma Tablosu	02-10-12
	Remzi SANVER	Kalfa Derecesi Çalışma Tablosu	02-10-12
	Remzi SANVER	Üstat Derecesi Çalışma Tablosu	02-10-12
	Can KAPYALI	Masonluk Dramatik Gerilim Belgesel Yeni Bir Kitap	16-10-12
	Cemal DEMİR	Hermetizm	13-11-12
	Engin TUNÇAY, Mert YALÇIN, Uğur PEMBEÇİOĞLU, Ali Suat KESİMGİL	Ortaçağ Felsefesi	27-11-12
	Yaşar YÜCEL	Mutluluğun Anahtarı	11-12-12
	Hasan ERMAN	Hukukta ve Masonlukta Hakkanıyet	25-12-12
199 KUVVET	Murat BİLGİLİ	Masonik Psikoloji	01-11-12
	Elio MEDİNA	Dijital Hayat , Dijital Kültür	27-12-12
200 EGERAN	Cihangir AÇAOĞLU	Sevgi	28-09-12
	Remzi SANVER	Dünyada ve Türkiye’de Masonluğa Bakış	12-10-12
	Can KAPYALI	Yüce Görevimizde Atatürkçülük Anlayışımız	09-11-12
201 İLERİ	Ekrem GENÇASLAN	Yedi Bilgeler	24-09-12
	Remzi SANVER	Dünyada ve Türkiye’de Masonluğa Bir Bakış	05-11-12
	Adnan GÜLER	Muhterem Misak Toros Kardeşimiz	19-11-12
	Bülent AKKAN	Kalfa Derecesi Sembolizması	03-12-12
	Ahmet DİNÇÇAĞ	Cansuyu	17-12-12
202 ATAÇAĞ	Can KAPYALI	Yüce Görevimizde Atatürkçülük Anlayışımız	21-11-12
	Ahmet USTA	Stres-Sağlıımız	19-12-12
204 TOPRAK	Halit KAKINÇ	Landmarklar	18-12-12
207 KÖŐETAŐI	Kuthan SAVAŞIN Turgut TİFTİK	Pagan ve Öğretisi	21-09-12
	Atakan DİKMEN	Bizi Bekleyen Tehlikeler ve Gelecekle İlgili Düşünceler	05-10-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH	
208 AKKAN	Okday KORUNAN, Erdoğan ERSENER, Emin ŞAYLAN, Nusret YILMAZ ve Tayfun AYKAÇ	Atatürk'ten Anekdotlar	16-11-12	
	Osman KROMER, Burak KARACEBE	Derece Tablosunun Çizimi Üzerine Bir Etüt	30-11-12	
	Hasan KALAFAT	Antik Mısır'dan Bize Ne Kaldı?	14-12-12	
	Belgin ERKAN	Sözüm Sevgiden Yana	28-12-12	
	Mecit GEBOLOĞLU, Sümer YAMANER, Atakan COŞKUN, Can KEŞAN, Danışman : Umur AYSAL	20. Yüzyıl Felsefesi	12-09-12	
	Servet BİNBİR	Anadolu'da Felsefe	05-12-12	
	Halim ÇEVİKER, Muammer TUNCER, Süleyman ŞAHİN, Danışman: Zeki ALASYA	Felsefe ve Masonluk	19-12-12	
	209 ADALET	Mustafa Süreyya SEZGİN	Çekicinin Gücü	05-10-12
		Ahmet ŞENKUT	Siyah Beyaz Damalı Yer Döşemesinin Gizemi	02-11-12
		Ergun ÖZACAR	Yazılı Olmayan Kurallar	16-11-12
Refik ÖZCAN		Şarkıların Dilindeki Biz	30-11-12	
211 ALEV	Kerem GENÇEBAY	Algı ve Masonluk	14-12-12	
	Erol GÜLER	Kutadgu Bilig'den Günümüze Yansıyan Öğretiler	17-10-12	
	Arif DAVRAN	Hür Üzerine Düşünceler	31-10-12	
	Orkan GÜNGÖR	Masonlukta Alçakgönüllülük ve Hoşgörü Anlayışı	14-11-12	
	Oktay GÜNDOĞDU	Masonlukta Ezoterizm ve İnisiasyon	28-11-12	
Cahit BÜYÜKTÜRK, Burçin SALTİK, İzzet Haydar FURGAÇ ve Eren KALAYCIOĞLU	Dünya Masonluk Tarihi ve Bugünkü Uygulamalar	26-12-12		

LOCA	KONUŐMAMCI	KONU	TARİH
212 GÖNÜL DOSTLARI	Ömer KÖKER	Batının ve Doğunun Bir Ortak Değeri: Filozof İbn-i Rüşd	17-10-12
	Tunç PEKEMEN	Çizgi Romanlarda Masonik Öğeler	28-11-12
	Reha ŞAHİN	Ketumiyet	26-12-12
214 KARDELEN	Bahettin ÇELİKÖZ	Yaradılıő, Altın Oran ve Masonluk	20-09-12
	Bora AYKAÇ	Erdemli Mason Olma Yolunda Epikdetos	04-10-12
	Tayfun AYKAÇ	Kırık Sütun	18-10-12
	Mustafa ÇETİNKOL Sabri OZAN	Loca Açılışının Ezoterik Yorumu	01-11-12
	Baki SODAN	Sıfır Nedir?	29-11-12
215 SU	Okday KORUNAN	Ortaçağ Bir Metafor mu?	13-12-12
	Arif DAVRAN	Hür Üzerine Düşünceler	10-10-12
218 ATEŞ	Selami YILDIRIM	Çırak Derecesinin Düşündürdükleri	05-12-12
	Remzi SANVER	Çırak Derecesi Çalışma Tablosu	05-10-12
	Remzi SANVER	Kalfa Derecesi Çalışma Tablosu	05-10-12
	Remzi SANVER	Üstat Derecesi Çalışma Tablosu	05-10-12
	Ahmet ÖRS	Taşın Sembolizması	02-11-12
	Arif DAVRAN	Hür Üzerine Düşünceler	30-11-12
	Cevad GÜRER	Büyük Localar Arası İlişkiler	14-12-12
219 HÜR DUVARCILAR	Ertan KARASU	Masonluk Değışmemelidir	19-10-12
	Can KAPYALI	Masonluk, Dramatik Gerilim, Belgesel Yeni Bir Kitap	16-11-12
	Ahmet KALIN	Üstadı Muhterem ve Büyük Üstat Üzerine Hasbihal	30-11-12
	Naci KAYA	Değışim	14-12-12
221 PERA	Ali VERBAS	Modern Toplumlarda Masonluğun Önemi	21-09-12
	Ümit KARABACAK	Masonlukta Kardeşlik	19-10-12
	Ömer TURGAY	Almanya'da Mesleğimize	02-11-12
	Tevfik ATİK	Masonlukta Rehberlik	16-11-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
	Tayfun ÖZATALAY	Masonik Perspektif ile Londra	30-11-12
	M. Emin AYABAKAN	İtaat, Sadakat, Ketumiyet	28-12-12
EUCLİDES	Erol DOLUNAY	Bir Ülke, Bir Şehir, Bir Mabet	12-10-12
	Osman KROMER, Burak KARACEBE	Çalışma Tablosu Çizimi Üzerine Bir Etüt	09-11-12
	Emin ŞAYLAN, Edip SANER, Derviş USLU	Farklı Pencereleden Vahdet-i Vücûd	07-12-12
ERGUVAN	Ahmet MADENCİ	Tekrisin Anlamı	16-11-12
	Tunç SALMAN	Gölge	30-11-12
	Moderatör: Armağan GÜRSEL, Özgür GİRİT, Güven KOCA, Osman Sedat ÖZMEN, Özgün BALKANAY, Tunç SALMAN, Abdullah EREN, Murat GENÇBAY, Can ÖZEN, Can DEMİRKAYA, Erhan PARTEN	Mevlâna Celâleddin-î Rûmî	14-12-12
NEDRET	Cevad GÜRER	Büyük Localar Arası İlişkiler	06-10-12
	Can EGE, Emre KALMUK	Kalfa Derecesinin Anlamı ve Sembolizması	20-10-12
	Osman TANERİ	Bir Cumhuriyet Aydını Kardeşimiz: Reşit Saffet Atabinen	03-11-12
	Kaan ÖKTEN	Ezoterik Şiir: William Blake	17-11-12
	Stefan ÖZDOĞRAMACIYAN ve Şahin ZULUÇ	Masonluk Kültürü	01-12-12
	Yaşar ADONİ, Onur ŞANLI, Cem DEMİRİZ	Masonluk Kültürü II	15-12-12
İŞIK SELİ	Emrehan İNAL	İmitatio Dei	23-11-12
	Mithat MELEN	15. yy Ekonomi, Siyaset, Sosyoloji, İbn-i Haldun ve 21. yy Türkiye	07-12-12
REFORM	Ömer KÖKER	Bir Yıkımın Anatomisi	09-11-12
	Ahmet ÖRS, Selim ÖRS	Ernst ile Falk'ın Diyaloğu	21-12-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
EVRENSEL	Deniz GÜRSOY	Kardeşlikte Biz Bilinci	19-10-12
	Oral TANGÜNER	Doğudan Esintiler	02-11-12
	Deniz GÜRSOY, Mehmet TUNCER	Masonik Temel Formasyon, Temel Değerler ve Davranışlar	16-11-12
	Gürkan AKTOLUĞ	41 Yıl Sonra Ben Hâlâ Niye Buradayım?	14-12-12
	Numan AYDINOĞLU	Masonluk Nedir, Ne Değildir? 1	28-12-12
	Numan AYDINOĞLU	Masonluk Nedir, Ne Değildir? 2	28-12-12
	Numan AYDINOĞLU	Masonluk Nedir, Ne Değildir? 3	28-12-12
TRAKYA	Zeki ALASYA, TunĐ ŐANAD, Süleyman ŞAHİN, Nejat ÇETİNKAYA	Atatürk'ün Son Günleri	15-11-12
	Osman BALCIGİL	Işık Doğudan Yükseldi	29-11-12
	Koray DARGA	Eğitimci Mason Kardeşlerimizden Mustafa Necati Kardeş	13-12-12

ANKARA

LOCA	KONUŐMAMI	KONU	TARİH
005 UYANIŞ	Avarkan ATASOY	1977-2012 Anılar	21-09-12
	İlhan ERKAN	Naki Cevad Akkerman	02-11-12
	Mehmet BEKAR	Ankara'da Masonluğun 87. Yılı	16-11-12
	Taner TUğCU	Soru Sormak Üzerine ve Ezoterik Felsefenin Çırak Derecesindeki İzleri	30-11-12
	Erhan PALASKA	Günümüzde İlaç Molekülleri Nasıl Geliştirilmelidir?	07-12-12
	Osman BEKİRCAN	Uyanış Muhterem Locasının Kuruluşu	21-12-12
010 DOğUŞ	Coşkun ÖZGÜNEL, Bülent ÖZDEMİR, Aydın ASLANTAŐ	Sevgi	09-10-12
	Sezgin TAŐKIRAN	Düyun-u Umumiye ve Cumhuriyet Türkiye'sine Yansımaları	23-10-12
	Yücel DÖNMEZ	Atatürk'ün Hukuk Anlayışı ve Etkileyen Gelişmeler	13-11-12
	Can HAMAMCI	Anadolu Erenlerinde Masonik İlkelerin İzleri	11-12-12
012 YÜKSELİŞ	M. Tamer MÜNGAN	Masonik Yaşam Üzerine Bir Söyleő: Topluğne	15-11-12
	Yusuf ÖZTOPRAK	Geçmiőtten Gelen Sınır Taőları, Landmarklar	06-12-12
	Mehmet Ali CEVREM	Öncesi ve Sonrası ile "27 Aralık ve Ankara"	20-12-12
014 İNANIŐ	Rüknettin ES	Gerçekler	24-09-12
	Taylan KARABEY	Operatif Bir Yapıcı Gözüyle Mabedin İnşası	08-10-12
	Metin İMİR	Bir Masona Yakıőacak Şekilde Davranmak	10-12-12
	Halit YILDIRIM	Estetik - Güzellik ve Ruh Güzelliği	24-12-12
015 BİLGİ	Evren GENİŞ	Hür Masonluk Üzerine	17-10-12
	Volkan ERKAL	Hakikat Severlik	21-11-12
021 BARIŞ	Ethem ATINÇ	Cizvitler	15-10-12
	Murat ERTEN	Yeni Yüzyılda Masonluğun Geleceği	05-11-12
022 DİKMEN	Taylan KARABEY	Operatif Bir Yapıcı Gözüyle Mabedin İnşası	20-01-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
	Ahmet İSFENDİYAR	Tahkikat	04-10-12
	Kerem YAZICI	Tefekkür Hücresi	01-11-12
	Acar ŐENSOY	Hermetizm ve Masonluk	15-11-12
	Tolga Ufuk YILDIRIM	Hititler	06-12-12
	Turgan VARGI	Önlüklerimiz, Regalyelerimiz ve Onlara Karşı Görevlerimiz	20-12-12
027 YILDIZ	Füruzan ÖZKAN	Çırak Derecesi Tablosu	27-09-12
	Atila AKKAŐ	Naziklerin Yolu	11-10-12
	İsmet CANTÜRK	Atatürk'ü Nasıl Anlamadık?	08-11-12
	Öner ÇAKAR	Akluhikmet ve Bilgi	13-12-12
036 ÇANKAYA	Sedat BOYACIOĞLU	Cumhuriyet Dönemi Akademik Yönden Türk Tıbbı	12-10-12
	Eőref GÜNBAŐ	Atatürk Dönemi Türk Mimarisi ve Anıtkabir	09-11-12
	Öner ERSOY, Tayfun KÖYMEN, Okan ERDOĞAN, Fırat ÇAMLİ	Anderson Anayasası ve Landmarklar	28-12-12
038 ARAYİŐ	Alper BULUR	Arayış	18-09-12
	Mustafa ŐİŐMAN	Farkında Olmak	16-10-12
	Mete GÜRLER	Behiç Bey	06-11-12
	İbrahim BAYGELDİ	Landmarklar	20-11-12
	Mehmet TOMAK	Masonluğun Anlamı	04-12-12
039 ÜÇGÜL	Yunus EŐKİNAT	İngiliz Kraliyet Bilimler Akademisinin Kuruluşu ve Robert Moray	12-09-12
	Batuhan ORHAN, Kutay ÇELEBİOĞLU	Eflatun'un Mağara Sembolizması	10-10-12
	E. Mete ÖZDEMİRCİ	Masonik Kurallar ve Gelenekler	31-10-12
	Kemali BAYAZIT	Türk Masonluğunda 65 Olayları	26-12-12
045 AHİLER	Nadi GÜNAL	Roma Hukukunun Temel Prensipleri	11-10-12
	İsmail BAYER	Neyi Açıp, Neyi Kapıyoruz?	22-11-12
	Metin AYTAÇ	Gazali	13-12-12

LOCA	KONUŐMAMCI	KONU	TARİH
046 ÇAĞ	Turgan VARGI	Giordano Bruno	05-11-12
	Tacettin CİVAN	Hasan	19-11-12
	Bahri ÖKTEM	adırdan Mabede Uzanan Bir Efsane	03-12-12
	Mustafa ŐİŐMAN	1723 - 1965 Yılları Arasında Masonluğun Seyri	17-12-12
050 GÖNÜL MİMARLARI	NeŐet KARACA	Mardin	18-09-12
	Ertuğrul DESTAN	Nasıl Bir Yerdeyiz?	16-10-12
	Alper ÖMEROĞLU	Harf Devrimi	06-11-12
	NeŐet KARACA	Mardin	20-11-12
051 EŞİTLİK	Ersan ÖZTUNA	Albert-Pike - Dönemin Tarihsel Olguları İçinde Bir Masonik İkon	27-11-12
	Nadir ELİBOL	Kardeş İnançlar	11-12-12
	Ali ÖKMEN	İskenderiye Kütüphanesi	25-12-12
056 ANKARA	Bülent ÖZER	Şakul Gibi Doğru Olmak	19-10-12
	İvan SARIEV	Açık Yüreklilikle Bulgaristan'da Masonluk	02-11-12
	Yavuz GÜVEN	Gönye Gibi Güven Vermek	16-11-12
	Tunca AKKAYA	Ölçülü DavranıŐlarınız Sizi OlgunlaŐtırsın	21-12-12
059 YUNUS EMRE	Levent ÖZTÜRK	Eski Yükmümlükler	10-09-12
	Murat EVİRGEN	Türkiye'de Dış Ticaretin Gelişimi	24-09-12
063 İLKE	Nadir ELİBOL	Beni Neden Cennetten Kovdun?	28-09-12
	Cengiz GÜRSU	ırak Mason Olurken Ettiğimiz Yemini Ne Derece Doğru Anlıyoruz?	23-11-12
	Cemal GÖNCÜOĞLU	Rehber Üstat Ne Eyler...	14-12-12
064 ATANUR	Niyazi SAVAŞI, Korkut YÜKSEL, Tevfik BAŞAR, Can EREL	Daha İyi Bir Dünya ArayıŐı ve Masonluk	17-09-12
	Çağatay GÖKMEN	Evrenin Ulu Mimarı Tasavvurları	01-10-12

LOCA	KONUŐMAMI	KONU	TARİH
	Haluk ÇELİK, Faruk BULUTOĞLU, Burçin ERKAN, Sefer ERSEVEN	Kardeşlik	15-10-12
066 ÇUKUROVA	Cihangir NOVRUZOV	Bildiğimiz Hayyam	25-12-12
069 ERDEM	Erşan TINAY	Duygu ve Düşünceler	06-11-12
	Ömer şAHİNKAYA	İnsanlık İçin Ülkü Mabedi ve İnsanlık	20-11-12
	Cevad GÜRER	Büyük Localar Arası İlişkiler	18-12-12
070 DENGİ	Mehmet Ali KÖKSAL	Masonik Portreler: Simon Bolivar	23-10-12
	Bülent HATAY, Adnan URAL, Doğa GÜRAY	Masonik Portreler: George Washington	27-11-12
	Orhan BULDAÇ, Tayfun YILDIRIM, Bora AKSU	Masonik Portreler: Mithat Paşa	11-12-12
	Ufuk ERGUN, Selim TÜRKBAŞ, Hakan şATIROĞLU	Masonik Portreler: Salvador Allende	25-12-12
073 DOĞAN GÜNEŞ		Tarihsel Gelişim İçinde Kalfa Masonların	22-10-12
	Yavuz YARIMAĞAN	Localardaki Görev ve Sorumlulukları	22-10-12
	Doruk TANKUT	Operatif Hür Masonluktaki Görev ve Sorumlulukları	22-10-12
	Erçin TÜRKEL	Spekülatif Hür Masonluktaki Görev ve Sorumlulukları	22-10-12
	Ali AYDIN	Atatürk ve Ankara	12-11-12
	Yavuz GÜVEN	Özgürlük Hayal mi, Yoksa Gerçek mi?	26-11-12
076 TOLERANS	Sedat İŞIK	Atatürk: Fikri Hür, Vicdanı Hür, İrfanı Hür Nesiller Yetiştirmek	14-11-12
	Hüseyin İNGÖL	Çırak Yolcuları	12-12-12
	Kürşat KAHRATLI	Maya Takvimi Bitti. Peki Ne Oldu?	26-12-12
079 KUTUP YILDIZI	A. Can ERSAN	Kutsal Kitaplar ve Sümerdeki İzler	04-10-12
	Sabri BOLIŐIK	Eski Mısır Dini, Dinin Kültür ve Uygarlığa Etkisi	20-12-12
083 ÜÇNUR	Mehmet BEKAR	Masonlukta Kardeşlik Kavramı	08-10-12

LOCA	KONUŐMAMI	KONU	TARİH
	Hakkın BÜYÜKÇİVİTÇİOĞLU	Mustafa Kemal ve Diplomatları	12-10-12
	Mahmut Emin VAROL	İnsan Hakları ve Masonluk	10-12-12
	Arda ÖZEN, Emre BAKI	Üç Yüzük Metoforu	12-12-12
088 BAŞKENT	Hasan AKDUMAN	Neden Masonuz?	17-09-12
	Bahri ÖKTEM	Çadırdan Mabeďe	01-10-12
	Halit YILDIRIM	Zamanın Yönü ve Değeri	15-10-12
	Mert ÖZDAMAR	Tek Tanrılı Dinler Öncesi Masonluk	05-11-12
	Yavuz GÜVEN	Ahilik ve Masonluk	03-12-12
	Erdal YILMAZ	Semavi Dinlerin Masonluk Üzerine Etkileri	17-12-12
091 GÖKKUŞAĞI	K. Erçin KASAPÖĞLU	İyi, Doğruyu ve Güzeli Seçebilmek	05-10-12
	Özgür BAYRAM	Tapınak Şövalyeleri	16-11-12
	E. Ufuk AKYOL	Avrupa'da Masonluk 1300 - 1717	07-12-12
	Hilmi YILDIRIM	Avrupa'da Masonluk 1717 - 1909	21-12-12
101 HOŞGÖRÜ	Tarık ŞAHİM	Horus'un Gözü	03-10-12
	Sezai YILMAZ	Masonlukta Temel İlke ve Kavramlar	17-10-12
	Bülent KÖSE	89. Yıl Dönümünde Cumhuriyet	07-11-12
	Cemil TEZCANER	Nietzsche Adlı Bir Düşünür Varmış, Biliyor musunuz?	21-11-12
	Turgay ÇELEN	Immanuel Kant ve Aydınlanma Felsefesi	05-12-12
	Ogan KESKİN	Merhaba, Elini Ben Tutacağım Masonlukta Rehberlik	19-12-12
103 ANTALYA	Zeki ALASYA	Masonluk ve Sanat	20-09-12
	İsmail KAHYAOĞLU	Gören Göz Sembolizması	04-10-12
	Bozkurt GÜVENÇ	Felsefenin Öyküsüne Giriş	18-10-12
	Bozkurt GÜVENÇ	Mesleğimiz Bir Din midir Yoksa Bir Felsefe midir?	18-10-12
	Çetin VEFKİOĞLU	Kalfa Derecesi Sembolizması	01-11-12
	Engin EKER	Üstadı Muhterem ve Doğu	15-11-12

LOCA	KONUŐMAMCI	KONU	TARİH
104 EKİN	Erol TUGA	Esseniler ve Kumran Yazıtları	02-10-12
	Oytun DELİKTAŐ	Kuvvet Onu Tamamlasın	16-10-12
	Okıay ÖKSÜZ	Atatürk Gerçek Bir Kahraman mı?	06-11-12
	Orkunt TURGAY	Doğal Taşın Uyumsallığı ve Duygusallığı	20-11-12
	Erol TUGA, E. YILMAZ, K. DOĞAN, Y. ATAK	İttihat Terakki ve Masonlar	04-12-12
	Emre BAYKURT	Masonluk ve Adalet	18-12-12
109 YÖRÜNGE	Hanrı BENAZUS	Vicdan	13-11-12
	Yüksel KARABURÇAK	Tam Öğle Vakti	27-11-12
	Mutlu PAYASLIOĞLU	Kendini Yontma Sanatı	25-12-12
110 PERGEL	Demir BAYKA	Pergel	02-10-12
	Nurettin GÜVENEL	Erdem	30-10-12
	Halit YILDIRIM	Ahlâk - Etik - Vicdan	06-11-12
	Őevkı BAYVAS	Masonlukta Semavi Dinlerin Ayak İzleri	20-11-12
	Taylan KARABEY	Operatif Bir Yapıcı Gözüyle Mabedin İnşası	18-12-12
114 UYUM	Müjdat KARACA, Ruhı GÜLER, Taner BULUT	Önyarğı ve Gerçekler	13-09-12
	Demokan EROL, Rıdván AVCI, Ali ATABEK	Kıyafet Devrimi ve Çağdaş Türk Kadını	27-09-12
	Ergun ALKAN, Bülent AŐARI, Levent ÇİFTÇİ	Ahilik	11-10-12
	Tümer URAZ, Bülent ÇETİNER, Cenk YAPAKÇI	Çırak Derecesi Ritüelimiz	08-11-12
	Nejat EVİS, İbrahim GÜRAY, Burak GÜRÜN	24 Kasım Öğretmenler Günü "Bir Bilim Adamının Romanı Prof. Dr. Mustafa İnan"	22-11-12
	Melekzat ÖKTEM, Doruk GÖKŞİN, Mehmet ASRİ	Cumhuriyet Ankara'sı	27-12-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
117 GÜNEY YILDIZI	Barış KUZGUNBAY	Mısır Öğretileri	27-09-12
	Tayfun TURHANOĞLU	Anderson Nizamnamesi ve Landmarklar	22-11-12
	Bora IŞIK	Akıl ve Hikmet	13-12-12
	Gülhan SLEM	Nedir Zaman?	27-12-12
122 AND	Cengiz GÜLEÇ	Spinoza: Amar Dei Intellectualis	17-10-12
	Hasan VALZOĞLU	Kıbrıs Adasının Fikrî Geçmiői ve Hür Masonluk Tarihi Üzerine Bir Deneme	05-12-12
	Remzi SANVER	Dünyada ve Türkiye'de Masonluğa Bir Bakış	19-12-12
126 ESKİŐEHİR	Mehmet BEKAR	Masonlukta Kalfalık Kavramı	20-09-12
	Bahri ÖKTEM	Çadırdan Tapınağa Uzanan Bir Efsane	04-10-12
	Ender ARKUN	Masonluk Nedir? Neden Masonuz?	18-10-12
	Ünsal YAVUZ	Atatürk	01-11-12
	Okan IŞIN	Mustafa Kemal Atatürk ve Cumhuriyet Dönemi Felsefesi	01-11-12
	Remzi SANVER	Masonik Hukukun Temel İlkeleri	15-11-12
	Yaşar AYSEV	Pisagor Okulu ve İnisiasyon	20-12-12
128 ÇINAR	Metin ERCAN	Dil ve Türkçemiz	20-09-12
	Ferudun ÜLGEN	Aslan Armalı Aile	04-10-12
	Tuluy TÜMER	Pisagor	18-10-12
	Mustafa SAYIN	Kesin İnançlılar	15-11-12
	Can ÖZGÖN	Uluslar Arası Dürüstler	06-12-12
130 EVRİM	Barış BAÇIRSAKÇI	Kutsal Geometri	20-12-12
	Özgür ÜREY	Kuzey Carolina, ABD Masonik Ziyaret İzlenimleri	17-09-12
	Önder YEĞEN	İçimizdeki Saati Kırmak	01-10-12
	Önder YEĞEN	Kendine Gül	05-11-12
	Tamer YILMAZ	Dünü ve Bugünü ile Süleyman Mabedi	19-11-12

LOCA	KONUŐMAMCI	KONU	TARİH
137 PUSULA	Ercüment ULUSOY	Uyanık ve Dikkatli Olunuz	19-09-12
	Ahmet Emin ARSLAN	Mabet, Görevliler ve Kardeşler Üzerine	19-09-12
	Murat AYTEKİN	Masonluk ve Doğa	17-10-12
	Ersan ÖZTUNA	Adam Weishaupt'un İlluminatisinden Günümüze Global Elit	21-11-12
140 ODAK	Süleyman GÖRPELİOĞLU	Kurban Bayramı	18-10-12
	Şahin ÖMÜR	Nezaket Bir Erdem midir?	01-11-12
	Halil KAZAZ	Atatürk Türkiye'sinden Düşünsel Görüşler	01-11-12
152 DEFNE	Metin Kamil ERCAN	Nerden Nereye	15-11-12
	M. Hüseyin ARSAKAY, İ. Birkan TAŐKİREÇ	Ateş, Su, Toprak	03-10-12
	Levent KÜTÜKÇÜOĞLU, Murat TEMUR	Benliğinizi Yüceltin	17-10-12
	Erdal SÖNMEZ, Koray GÜNER	Düşünce Kadar El Emeği de Kutsaldır	07-11-12
153 BİLİM	Taylan KARABEY	Bana İlginç Gelenler	28-11-12
154 ÖZGÜRLÜK	Adnan ERBAŐ	Bir Cool'unu Çok Sevdim	25-09-12
	Muammer ŞAHİN	İttihat ve Terakki (Bir Çöküşün Öyküsü)	13-11-12
	Ferda BÜYÜKBAYKAL, Fahrettin KAYHAN, Şahin AKINCI, Çağlar YILGÖR	Sevgi ve AŐkın Yolu	27-11-12
	Seçkin KIRAĞI	Yunus Emre'nin İnsanietçiliğini Oluşturan Temel Düşünceleri	11-12-12
	Mehmet Ali ÖZER	Neden Felsefe	25-12-12
158 MOZAIK	Zafer HAŐÇELİK	Bilim, Felsefe ve Masonluk	23-11-12
	Ümit GÖKUÇ, Çetin OKAN, Melih KESKİL, Rıdvan UÇURLU, Caner TAŐPINARLI, Mustafa KONYAR	Din, Bilim, Felsefe Dogma İlişkisi	14-12-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
	Halit YILDIRIM	Aydın Kime Denir? Nasıl Aydın Olunur?	28-12-12
159 GÜNEŞ	Mazhar SOYKAM	Ezoterizm ve İslamiyet	27-09-12
	Efe HOTAN	Hipokrat Yemini ve Masonluk	11-10-12
	Seçkin OKŐAR	Ölüm Felsefesi	27-12-12
162 ÇAĞRI	Barkın GÜRCAN	Endülüs Işığı	25-09-12
	Sedat BOYACIOĞLU	Atatürk Döneminde Akademik Türk Tıbbı	13-11-12
	Cengiz SÖNMEZ	Aydınlanma ve Plato'nun Mağara Benzetmesi	27-11-12
	Oğuz KUZUCU, Ali Cenk ERDİR	Cehalet; Toplumun Çöküşü	11-12-12
	Remzi SANVER	Masonluğun Dünü, Bugünü, Yarını	25-12-12
165 HITİT GÜNEŞ	Suat BENGÜR	Barbaros Hayrettin Paşa ve Sancağındaki Semboller	24-09-12
	Halit YILDIRIM	Bir Masonun Bakış AçıŐından Kültür - Uygarlık Kavramları ve EtkileŐimi	10-12-12
	Mehmet KAYMAZ	Önce Tapınak Kuruldu, Sonra Şehir	24-12-12
166 BİRLİK	Doğan AKTOLUNAY	Platon ve Aristotales	18-09-12
	Tevfik ORBEY	Chehov Üzerine Bir Söyleşi	02-10-12
	Burak HASAR	Helenistik Çağda Felsefe: Akademi-Epikürosçu Okul	16-10-12
	Caner TOKSÖZ	Helenistik Dönem II: Septimizm ve Stoacı Okul	06-11-12
	Argun BOZKURT	Ezoterik Uzakdoğu: Budha, Lao - Tse, Tao	20-11-12
	Hüseyin DEMİRCİ	ZerdüŐt, Mani, Mazdek ve Mitra	04-12-12
	Mahmut KIŞ	Üç Büyük Dinde Ezoterizm - Kabala	18-12-12
169 TANYILDIZI	Orkun ÖZTUNA	Kardeş ve Loca Kardeşleri	22-10-12
	Ercan TURA	Masonik Tarih	26-11-12
	Mehmet Yalın YAZGAN	Mesleğimize Bakış ve Gerçek Mason Kavramı	10-12-12
	Yalın MERİÇ	VaroluŐçuluk Felsefesi ve Çıracak Mason	24-12-12
170 ŐAFAK	Hasan OKUYUCU	Vefa ve Masonluk Üzerine	27-09-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
	Ali AYDIN	Masonluğun Avrupa'da Yayılması ve Gelişimi	08-11-12
	Bahri ÖKTEM	Çadırdan Mabede Uzanan Bir Efsane	13-12-12
183 SİMURG	Gökhan TOK	Ezoterik Simge ve Semboller	27-09-12
	Orhan PAZARCIK	İnsanlığın Bağlantıları	11-10-12
	Serhat İNANÇ	Cumhuriyetin Temelleri	08-11-12
	M. Can KARAKAŞ	1514 Çaldıran Savaşı Öncesi Anadolu'daki Gelişmeler ve Savaşın Sonuçları	22-11-12
	Mustafa SAYIN	Kesin İnançlılar	13-12-12
	Remzi SANVER	Masonlukta Büyük Loca Rit İlişkileri	27-12-12
191 SEDİR AĞACI	Yiğit ÇELEBİ	Çırak Derecesi Sembolleri	28-09-12
	Semih LELOĞLU	Masonik Kurallar	12-10-12
193 BİRİKİM	Medar ÖKTE	Mackey'in Landmark Sıralaması, Kendi Ölçütleri ile Uyumlu mu?	01-10-12
	Taylan KARABEY	Bana İlginç Gelenler	15-10-12
	Cenk ATMACA	Dönemeçli Merdiven Üzerine	19-11-12
	Yavuz İMAMOĞLU	Yarenlik	03-12-12
	Yılmaz TOPKARA	Vicdan Sözcüğünün Düşündürdüğüleri	17-12-12
194 AYDINLIK	Öztuna NORMAN	Aydın İnsan	26-09-12
	Abbas SATIR	Mevlâna	10-10-12
	Remzi SANVER	Masonlukta Büyük Loca Rit İlişkileri	14-11-12
	Arman VAROL	Kadim ve Kâmil Bilge Pisagor	28-11-12
	Erol TUGA	Akl-u Hikmet'ten Bilgisayara	26-12-12
	Alper DOĞU	Kalfa Avadanlıkları	26-12-12
195 KAYNAK	Murat DEMİREL	Masonluk, Bir Masondan Ne Bekler?	10-10-12
	Mustafa HASDOĞAN	Masonun Topluma Karşı Görevleri	28-11-12
	Yavuz BİLGİN	Kalfa Derecesi Üzerine Düşünceler II	12-12-12
	Erdinç AYDIN	Dinlemek ve Konuşmak; Yaşamımızdaki Önemi	26-12-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
196 SAĞDUYU	Mete GÜRLER	Masallar ve Semboller	08-10-12
	Turgan VARGI	Bir Aydınlanma Kahramanı "Giordano Bruno"	26-11-12
	Taylan KARABEY	Bana İlginç Gelenler	10-12-12
	B. TOPAL	Arap Baharı, Türkiye ve Mesleğimiz	24-12-12
203 ÖNDER	Bahri ÖKTEM	Çadırdan Tapınağa Uzanan Bir Efsane	13-09-12
	Namık DOĞANCIOĞLU	Aydın İnsan	27-09-12
	Belgin ERKAN	Sözüm Sevgiden Yana	22-11-12
	Namık DOĞANCIOĞLU, Ahmet ÖZULUDAĞ	Masonik Düşüncenin Evrimi ve Yaşam Kalitesine Etkisi	13-12-12
206 YÖNTEM	R. HAKGÜDEN, N. SEYFİTİNOĞLU	Tarım ve Sanayi Toplumlarında İnsanın Statüsü	21-09-12
	Erkin TÜZÜN, Semih PUYAN	Kölelik Düzeni	02-11-12
	İzzet NAZLIKA, Onur YAVAŐ	Kölelik Düzeni	16-11-12
	A. Faut KALYONCU	Türkiye'de Bilimin Yeri	07-12-12
210 DÜŐÜN	Oruç BULGURLU	Tarihten Esintiler: Socrates'in Savunması	10-10-12
	Remzi SANVER	Özgür Düşünce ve Kardeşlik	12-12-12
216 ADANA	Behiç ÇİNÇİN	Gerçeklerle Yüzleşmek ve Hakikat Severlik, Yüce Menfaatler ve Hayal Kırıklığına Karşı	17-09-12
	Işık OLCAY	Hallaç	01-10-12
	Teoman SERTEL	Templier Şövalyeleri	05-11-12
	Gülhan SLEM	Nedir Zaman	19-11-12
	Enver ÖZCAN	Mauf ve Tekris	03-12-12
217 SÜMER	Tahir Ö. KALKAN	29 Ekim ve Cumhuriyet	18-10-12
	Oktay Tanju SEL	M. Kemal Atatürk'ün Stratejik Öngörüsü	15-11-12
222 DORLİON	Uğur ORAL	Masonluğa Saldırmanın Dayanılmaz Hafifliği	01-10-12
	Murat GÜNDOĞAN	Kuzeyin Dayanılmaz Cazibesi	15-10-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
	Mete AKYOL	Atatürk ve Türkiye'de Anlaşılmayan Laiklik	05-11-12
	Őadan AKTAŐ	Masonluk Yolunda Ben ve Oğlum	19-11-12
	Mustafa SAYIN	Kesin İnançlılar	03-12-12
	Turgan VARGI	Bruno	17-12-12
223 MERSİN	Cafer GÜRBÜZ	Verilen Sözler, Yapılan Yeminler	19-09-12
	Cengiz SÖNMEZ	Aydınlanma ve Platon'un Mağara Benzetmesi	03-10-12
	Ziya UZUNYÜBOğLU	Masonik Yaşam	17-10-12
	Ali ÖZDÜLGER	Hırslarımız	21-11-12
	Zeynel RAVANOğLU	Masonik Tolerans	05-12-12
	Ali KAŐ	Yükseliş Töreni Yorumu	19-12-12
EKİNOKS	Can ATİLLA	Mozart ve Leopold Baba, Oğul ve Kardeşlik Adına	19-09-12
	Sedat IŞIK	Masonik Erdemler	03-10-12
	Mümtaz TURFAN	Neden Semboller ve İőaretler?	21-11-12
	Barış BAĀIRSAKĀI	Kutsal Geometri	05-12-12
	İlhan ERKAN	Naki Cevat Akkerman	19-12-12
WISDOM	Öner ĀAKAR	Sembolizm, Ama Neden?	05-10-12
	Arif İsmet YETKİN	Ayna	02-11-12
	Nadir ELİBOL	İnancın Evrimi	16-11-12
	Mehmet Hilmi DUYSAK	Tolerans	07-12-12
	Evren Geniş YİĀIT	Hür Masonluk Üzerine	21-12-12
ERCİYES	Remzi SANVER	Başlarken...	13-10-12
	Tevfik ORBEY	Masonluk Hakkında Düşünceler	10-11-12
	Mehmet BEKAR	Masonik Hukuk Nizamımız	24-11-12
	Yavuz Selim AĀAOđLU	Bu Bir Āırac Dokunuőudur	08-12-12
	Mustafa ÖZGÜĀ	İnanç Sistemlerinde İnsan Doğa İlişkisi	22-12-12

İZMİR

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
004 İZMİR	Ali Nail KUBALI	21. Yüzyılın Getirdiği Bazı Sorunlar Üzerine Düşünceler	27-09-12
	Sunay AKIN	Bir Sanatçının Gözünden Atatürk (Cumhuriyet ve Atatürk Haftası)	06-11-12
	Tunç TİMURKAN	Royal Arch	06-12-12
	Tayfun ERKIZAN	Üçüncü Derece Bulmacası Üzerine Bazı Düşünceler	20-12-12
013 NUR	Kürşat ORAL	Tartışmanın Metodolojisi	30-10-12
	M.Hulusi GÜLŞEN	Kardeşlik	13-11-12
016 PROMETHEE	Tanıl ADALI	Aydınlanma	10-10-12
	Mustafa BESİMZADE	21. Asır Masonluğunun Üzerine Söyleşi	07-11-12
024 GÖNÜL	Ahmet ŞENKUT	Eski Yükümlülükler	04-10-12
	Tümay DAĞDELEN	Neden	18-10-12
025 İRFAN	Enver TURANLI	Masonik Etiket	08-10-12
	Figen KUTER	Masonlukta Harici Teklifi ve Tahkikat	22-10-12
	Nihat DEMİRKOL	Bir Çöküşün Analizi ve Atatürk (Cumhuriyet ve Atatürk Haftası)	05-11-12
	Meşahir KUTENGİN	Teizm, Ateizm, Deizm, Agnostizm	03-12-12
	Haluk ERKUR	Voltaire ve Aydınlanma	17-12-12
026 ÜMİT	Yüksel KAZMİRCİ	Loca	02-10-12
	Ömer AKYÜZ	Ritüel	30-10-12
	Ayhan YALAY	Özgür Mason Olmak Ne Demektir? Rahmetli Muhterem Burhan Ceyhan Üstadımız	27-11-12
042 EPHEBUS	Nesim TERİ	Yardımlaşma	01-10-12
	Semih ADIYAMAN	Mevlâna	12-11-12
	Ata BOZOKLAR	Mason ve Bilim	10-12-12
	David ENRIQUEZ	Masonluk ve Tinsellik	24-12-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
047 EYLEM	Haluk SANVER	Hiram Efsanesi	01-10-12
	Haluk SANVER	Evrensel Mabet	01-10-12
	Semih TİMOÇİN	Özgür Düşünce ve Laiklik	15-10-12
	Ömer KÖKER	Sokrates ve Direnişi	12-11-12
061 MANISA	Haluk Metin GENÇTUĞ	Özlü Sözler Işığında İnsan	10-10-12
065 EGE	Murat GOMEL	Daire	04-10-12
	Suat TÜRKMENOĞLU	Sudaki İzler	01-11-12
071 IŞIN	Haluk KAHYAOĞLU	Masonluk ve Biz	01-10-12
	Ferit TALİM	Kâmil İnsan Olma Yolundaki Evrimimiz	12-11-12
	Ali Rıza SAYSEN	Mevlâna, Mev	
072 BAŞARI	Şamil GİRGİN	Nefse Hakimiyet	08-10-12
	Can SAN	Yok Olmak veya Ölümün Ötesine Geçmek	22-10-12
	Nihat DEMİRKOL	Bir Çöküşün Analizi ve Atatürk (Cumhuriyet ve Atatürk Haftası)	05-11-12
	Suat BÜKET	Hakikati Aramak ve Kuantum	03-12-12
078 ÜÇSÜTÜN	Ergün AYBARS	Atatürk'ün Devlet Modeli (Cumhuriyet ve Atatürk Haftası)	06-11-12
	Necmettin ERDOĞAN	İyonik Sütun	20-12-12
082 KARŞIYAKA	Fahri COŞKUN	Evren, Zaman ve İnsan	15-10-12
	Levent ELBEYLİ	Akıl ve Sezgi	26-11-12
097 BODRUM	Sunay AKIN	Bakmak ile Görmek	27-09-12
	Bülent SEVDİK	Evrim ve Masonluk	11-10-12
	Türker YILDIZ	Kabbala ve Gölge	22-11-12
	İskender IŞIK	Masonik Yaşamlar Dizisi Sunumu "Hasan Ali Yücel"	13-12-12
	Erhan ÖZATAY	Gönül Gözümüz ve Aynamız	13-12-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
099 KORDON	Yüksel KAZMİRCİ	Ezoterizm Niçin Masonik Öğretinin Temel Taşdır	27-09-12
	İrfan DAYIOĞLU	Kardeşlik Üzerine	11-10-12
	Ergün AYBARS	Atatürk'ün Devlet Modeli (Cumhuriyet ve Atatürk Haftası)	06-11-12
102 DOĞA	Berkhan SAVAŐÇIN	Mason Olmak İçin Bir Yolculuk Tekris	09-10-12
	Kuthan SAVAŐÇIN	Tanrıya İnanıyor musunuz ?	23-10-12
	Ozan ARSLAN	Kurtuluş Savaşı ve Atatürk (Cumhuriyet ve Atatürk Haftası)	06-11-12
105 TAN	Ahmet SARAÇOĞLU	Ölüm Olgusu Üzerine Bir Deneme-Ars Moriendi "	18-12-12
	Ali İÇHEDEF	Basiret	02-10-12
	Mustafa ÇETİNKOL	Locanın Çırak Derecesindeki Yorumu	30-10-12
113 OCAK	Mustafa BESİMZADE	21. Yüzyıl Masonluğu	27-11-12
	Nedim ÇAKIR	Tarih Yazan Bir Kardeşimiz Labirentindeki General	04-10-12
	Üzeyir KIRCA	Zıtların Ahengi	08-10-12
115 ŞAKUL	Nihat DEMİRKOL	Bir Çöküşün Analizi ve Atatürk (Cumhuriyet ve Atatürk Haftası)	05-11-12
	Figen KUTER	ABD'de Masonik Binalarda Görsel Gezinti	18-10-12
	Ömer KÖKER	Doğunun ve Batının Ortak Filozofu: İbn-i Rüşd	08-10-12
134 MARMARİS	Ergün AYBARS	Atatürk ve Masonluk	22-10-12
	Nihat DEMİRKOL	Bir Çöküşün Analizi ve Atatürk (Cumhuriyet ve Atatürk Haftası)	05-11-12
	Levent OKAN	İnsan Neden Yalan Söyler	19-11-12
138 NOKTA	Beykan ASKAN	"Türk Masonluğunda Bir Dönüm Noktası: 1965 Olayları"	17-12-12
	Bedros BOYACIYAN	Çizimlerimle Masonik Düşünceler	06-11-12
	Suphi VARIM	Masonluğun Eski Sırlarına Erişebilmek	20-11-12
142 İMBAT	Kasım ERCAN	Loca Çalışmalarımızda Adap ve Erkan	04-10-12
145 NİRENGİ			

LOCA	KONUŐMAMCI	KONU	TARİH
	Ali Rıza PEHLİVAN	Çalışma ve Çalıőmalarımız Ne ile İlgilidir	01-11-12
	Nahit KERESTECİ	“Feridun Bilginer’i” Anlamak	15-11-12
	Ömer ÇİFTÇİ	Tekliften Tekrise	29-11-12
148 AGORA	Zafer KEMENT	Ömer Hayyam’dan Neyzen Tevfik’e	27-09-12
	Rıza İnay ERGÜNDÜZ	Bilgisayar Etiği, Online Masonik Gruplar ve Yazıőmalar	11-10-12
	Suat TÜRKMENÖĞLU	Sudaki İzler	01-11-12
	Ergün AYBARS	Atatürk’ün Devlet Modeli (Cumhuriyet ve Atatürk Haftası)	06-11-12
	Ender YÜCE	İngiltere Büyük Locası	15-11-12
	Sami SİGURA	İzmir Tarihinden Bir Sayfa: Sabetay Sevi	22-11-12
	Tolga KANDOĞAN	Anadolu Türklerinde Masonik İzler	20-12-12
149 İŞIK	Ertan GÖRÜN	İnsanı Yönlendiren Dünyasal Gerçekler	22-10-12
	Nihat DEMİRKOL	Bir Çöküşün Analizi ve Atatürk (Cumhuriyet ve Atatürk Haftası)	05-11-12
	Ali Rıza SAYSEN	Mevlana, Mevlevilik ve Sema	19-11-12
	Yüksel KAZMİRCİ	Kalfa Derecesi Üzerine Düşünceler	03-12-12
164 FETHİYE	Ahmet ERMAN	Harici Masonluk	27-11-12
171 TERAZİ	Can TANELİ	Ermiş	18-10-12
	Erol GÜNERİ	Hain-Hiyamet-(Hainlik)	15-11-12
	Sertaç İŐLEKEL	Düşünen Beyin	29-11-12
172 ÇEŐME	Tanıl ADALI	Aydınlanma	21-10-12
	Taner TOPARLAK	Temsil ve Temessül	18-11-12
	Türkhan Slem	Ezoterizm ve Masonluk	16-12-12
176 SENTEZ	Figen KUTER	Sevgi ve Kardeşlik Üzerine	09-10-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
	Ozan ARSLAN	Kurtuluş Savaşı ve Atatürk (Cumhuriyet ve Atatürk Haftası)	06-11-12
	Ömer Köker	Felsefenin İnanca Bakışı: Teizm-Deizm-Panteizm ve Masonluk	18-12-12
178 KUŐADASI	Kaya KONURAY	Hermetik Tekris	10-10-12
	Refik SAYDAM	Baőbakan Doktor Refik Saydam Kardeş	03-11-12
	Tacettin ÜRKMEN	Çırak Derecesi "Bir Dönüőümün Başlangıcı"	14-11-12
	Figen KUTER	Harici Teklifi ve Tahkikat	28-11-12
182 ZUHAL	Ergün AYBARS	Atatürk'ün Devlet Modeli (Cumhuriyet ve Atatürk Haftası)	06-11-12
	Remzi Sanver	Masonun Sorumlulukları	13-12-12
187 ÖZVERİ	Teoman GÜRGAN	9. Yıl Geleneksel Açıliő Konuőması	10-10-12
	Suphi VARIM	Çırak Alegorileri	21-11-12
	Sönmez ALEV	Kuruluştan Günümüze	10-10-12
	Kaya MANOĞLU	Haricilik, Masonluk, Masonik Formasyon ve Masonik İbadet	19-12-12
192 HERMES	Tanıl ADALI	Aydınlanma	01-10-12
	Musani Misafir FRANKO	Platon'un Mağarası	12-11-12
	Ömer KÖKER	Bir Yıkımın Anatomisi	26-11-12
198 PAMUKKALE	Berkin AYDOĐMUŐ	Mozart Kardeş ve Masonik Müzik	15-10-12
	Uğur ORAL	Masonluğa Saldırmanın Dayanılmaz Hafifliği	05-11-12
	Selçuk Burak HAŐILOĐLU	Tapınak Şövalyeleri ve Bankacılık Sistemi	19-11-12
	Ediz Hun	Gelişim Sürecinde İnsan ve Masonluk	12-12-12
205 HERODOT	Semih ADIYAMAN	Masonik Yaşam Üzerine	01-11-12
	Tahsin TÜZER	Masonluğun Genel Locamızın Özel Yararları	15-11-12
	Ali Rıza UYSAL	Mitra Kültü	20-12-12

LOCA	KONUŞMACI	KONU	TARİH
213 DOKUZ EYLÜL	Refik ŐAŐMAZ	Tanrının Yarattığı Ürün: İnsan	09-10-12
	Ozan ARSLAN	Kurtuluş Savaşı ve Atatürk (Cumhuriyet ve Atatürk Haftası)	06-11-12
	Ergin ALGİM	Ham Taş	18-12-12
220 OKYANUS	Berk ARBİL	Masonluğun Masonlara 10 Emri Masonluğun İnsanlığa Karşı Görevleri	02-10-12
	Orkan SZER	Eski Çin Felsefesi ve Önlüksüz Mason Konfiçyus	16-10-12
	Özden ERTZ	Bektaőilik	27-11-12
.	Levent ÖZBAKKALOğLU	Mason ve Eylem	11-12-12

ARAMIZDAN AYRILANLAR

ADI SOYADI	LOCA	İNTİKAL TARİHİ
ÜNAL YILMAZ	MUSAVAT	22.03.2012
AYHAN KARASAN	KORDON	25.05.2012
YAHYA GÜNDÜZ ERDOĞAN	KOŞUYOLU	10.07.2012
FARUK KUNTER	GRANİT	26.08.2012
NECATİ BÖKE	HÜRRİYET	09.11.2012
HALİT İLER	İRFAN	30.11.2012
OSMAN EMED	KUTUP YILDIZI	11.12.2012
FARUK ÇETİN	HOŞGÖRÜ	11.12.2012
ALİ HALDAN LEVENT	AGORA	14.12.2012
MEHMET YÜREKLİ	HERMES	15.12.2012
MUHİTTİN GENÇASLAN	GELİŞİM	21.12.2012
NECDET AÇANAL	BARIŞ	22.12.2012
BURHAN APAYDIN	BARIŞ	23.12.2012
SELAHATTİN ATASOY	UYANIŞ	28.12.2012
KEMAL BENLİ	DOĞUŞ	29.12.2012
MELİH KAYAN	UMUT	31.12.2012
ISAK MORDO SAVARYEGO	GÖNYE	09.01.2013
ÖZBEY TEMEL	AHENK	10.01.2013
MİSEL BENREY	HÜMANİTAS	11.01.2013
BEDRİ SEVİM	ÇEKİÇ	27.01.2013

HİÇBİR ŞEY ÖLMEZ – HER ŞEY YAŞAR

Eb. Maş.'a intikal eden Kardeşlerimize Ev.:’in Ul.: Mi.:’ndan sonsuz mağfiret kederli ailelerine ve bütün Kardeşlerimize sabırlar dileriz.

MİMAR SİNAN DERGİSİ YAZI KABULÜ ve YAYIN KURALLARI

Yazının Kabulü

Mimar Sinan Dergisi Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Derneği'nin üç ayda bir yayımlanan akademik nitelikteki yayın organıdır ve 10 Ekim 1966 tarihinden beri yayınlanmaktadır. Dergide, Masonlukla ilgili özgün araştırma, makale ve çeviriler yayımlanır.

Mimar Sinan Dergisi iki ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, hakemler tarafından değerlendirilen ve yayımlanması uygun görülen özgün araştırma yazılarına, ikinci bölümde de dergi alanı kapsamındaki konulara özgü yorum makalelerine yer verilmektedir.

Yazarlar, makalenin özgün bir yazı olduğunu, daha önce herhangi bir yerde yayımlanmadığını ve makalenin değerlendirme süreci içerisinde başka bir yerde yayımlanmayacağını kabul etmelidirler.

Yazılardaki bilgilerin ile kaynakların doğruluğundan tümüyle yazarlar sorumludur. Dergide yayımlanan yazılar, yazarların şahsi görüşlerini ifade eder ve sorumluluğu tamamen kendilerine aittir. Bu yazıların Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın veya başka bir Masonik biriminin resmi görüşlerini veya fikirlerini temsil ettiği iddia edilemez.

Yayın Kuralları

Hakemli bölüm için gönderilen yazılar 30 sayfayı, kişisel yorum makaleleri ise 15 sayfayı aşmamalıdır. Araştırma yazıları ve makalelerin Türk Dil Kurumu yazım kurallarına uygunluğu şart olup, imlâda Türk Dil Kurumunun kaidelerine uyulacaktır. Bir sözcüğün yazımında tereddüt olduğu takdirde Ana Yazım Kılavuzu'na (Ömer Asım Aksoy, Adam Yayınları) bakılacaktır. Kısaltma kullanmak gerekiyorsa, Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locasının kısaltma dizini geçerli olacaktır.

Yazılar elektronik ortamda verilmeli, yazar/yazarların iletişim bilgileri belirtilmeli, konferans üslubunda olmamalıdır. Özgün araştırmaların dayandırıldığı belgelerden alıntılar sarıh bir biçimde, dip not veya son not olarak belirtilmelidir.

Makalenin ilk sayfasında makalenin adı, özeti ve anahtar sözcükler (Türkçe ve İngilizce) yer almalıdır. Ayrıca yazının Türkçe ve mümkünse İngilizce kısa bir özeti (özet – abstract) ile yazı başlığının İngilizcesi bulunmalı ve faydalanılan kaynaklar belirtilmelidir. İnternet'ten alınan kaynakların doğruluğu mutlaka tahkik edilmelidir.

Yazıda resim veya şekil kullanılmışsa; bunlar yazının içindeki yerine konulduğu gibi, ayrı birer dosya olarak da verilmeli, resimler basılabilecek kalitede (en az 300 dpi) olmalıdır.

Çeviri yazılarda; yazarın ve çevirenin adı ile birlikte orijinal yazının nerede ve hangi tarihte yayınlandığı belirtilmelidir. Ayrıca müellifin onayı alınmış olmalı veya çeviri yazının telif hakkı sorun olmamalıdır.

Gönderilen yazılar Yayın Kurulunun onayından geçtikten sonra yayınlanır. Yayınlanmayan yazılar için gelenegimiz uyarınca herhangi bir gerekçe gösterilmez. Yayın Kurulu gerekli gördüğü durumlarda metinde editoryal düzeltmeler yapabilir. Gönderilen veya yayınlanan yazılar için herhangi bir ücret ödenmez, yazı yayınlandığı takdirde bütün telif hakları Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Derneği'nin olur.

Yazarlar yazılarını, Yayın Kuruluna teslim ettiklerinde bu şartları kabul etmiş sayılırlar.

Yazılarınızı, her türlü istek, soru, şikayet ve önerilerinizi aşağıdaki yazışma ya da e-posta adresine gönderebilirsiniz.

YAZIŞMA ADRESİ:

MİMAR SİNAN DERGİSİ YAYIN KURULU

Nur-u Ziya Sokak, No. 9, Kat 2 34420 Beyoğlu – İstanbul

e-posta : mimarsinandergisi@gmail.com

MİMAR SİNAN

The Quarterly Journal of the Grand Lodge
of Free and Accepted Masons of Turkey

ISSN 1301-2762

CONTENTS

6. Message From The Grand Master M. Remzi SANVER
7. General Assembly No: 2... April 3, 1955..... Erdal TÜRKER
28. Masonic Temple at Kadıkoy Ergin KOPARAN
40. Agape and Harmony Table Timur GUDA
51. Geometry and Sacred Geometry..... Burak TANRIKUT
71. Symbolism and Philosophy..... Kirk McNULTY
Translated by: Ali VERBAS
83. Important Documents From The Archive Yavuz Selim AĞAOĞLU
90. I will Stand with Justice and Right Serdar HIZIR
99. News from The Lodges..... Mimar SİNAN
142. Obituaries Mimar SİNAN
143. Article Submission Rules Mimar SİNAN

Address : 9, Nuruşiya Sokağı – Beyoğlu / İSTANBUL

YEAR : 2013

NO : 158

